

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I
GMINY DEBRZNO**

Opracowała:
mgr inż. Joanna Burchardt
mgr Anna Pilżys-Gezela

Spis treści

1.	PODSTAWA PRAWNA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	4
1.1.	Stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie w odniesieniu do etapów procedury planistycznej.....	5
2.	CEL SPORZĄDZANIA PROGNOZY I METODY WYKORZYSTANE W TRAKCIE SPORZĄDZANIA PROGNOZY.....	7
2.1.	Cel sporządzania prognozy.....	7
2.2.	Metody wykorzystane w trakcie sporządzania prognozy.....	7
3.	POWIĄZANIA PROJEKTU STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	7
4.	WYKORZYSTANE OPRACOWANIA I AKTY PRAWNE.....	8
5.	METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA.....	9
6.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA DOKUMENTU.....	10
7.	INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH, POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI ORAZ CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM.....	16
7.1.	Zawartość dokumentu.....	16
7.2.	Główne cele polityki przestrzennej.....	18
7.3.	Charakterystyka ustaleń Studium.....	19
7.4.	Przewidywane znaczące oddziaływanie poszczególnych terenów na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi.....	20
7.5.	Powiązania Studium z innymi dokumentami planowania strategicznego.....	26
8.	STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I JEGO POTENCJALNE ZMIANY.....	27
8.1.	Położenie fizyczno-geograficzne.....	27
8.2.	Informacje ogólne.....	28
8.3.	Rzeźba terenu.....	30
8.4.	Gleby.....	31
8.5.	Złoża surowców.....	32
8.6.	Wody powierzchniowe.....	34
8.7.	Wody podziemne.....	34
8.8.	Klimat.....	39
8.9.	Fauna i flora.....	40
8.10.	Położenie na tle obszarów prawnie chronionych na podstawie przepisów o ochronie przyrody.....	42
8.11.	Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków.....	46
8.12.	Obszary zagrożone powodzią oraz podtopieniem.....	73

8.13. Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych.....	73
8.14. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych	74
9. DOTYCHCZASOWE ZMIANY W ŚRODOWISKU ORAZ ICH WPŁYW NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA ORAZ CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ STUDIUM	74
9.1. Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.....	74
9.2. Zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych.....	76
9.3. Degradacja powierzchni ziemi	80
9.4. Zanieczyszczenia gleb.....	80
9.5. Przekształcenia świata zwierzęcego.....	82
9.6. Przekształcenia szaty roślinnej.....	84
9.7. Emisja hałasu	86
9.8. Promieniowanie elektromagnetyczne	87
9.9. Możliwe oddziaływania na dobra kultury materialnej	90
10. ANALIZA ZMIAN KLIMATYCZNYCH, W TYM OMÓWIENIE ZAŁOŻEŃ PROJEKTU W KONTEKŚCIE ADAPTACJI DO SKUTKÓW ZMIAN KLIMATU WYNIKAJĄCYCH Z NASILAJĄCEGO SIĘ EFEKTU CIEPLARNIANEGO	90
11. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE DLA REALIZACJI ZAMIERZEŃ „STUDIUM” W ASPEKCIE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16.04.2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	95
12. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM	98
13. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM.....	99
14. PRZEWIDYWANY WPŁYW NA ŚRODOWISKO USTALEŃ ZMIANY STUDIUM.....	100
15. OCENA USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM W ZAKRESIE STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA, JEGO ZASOBÓW, ODPORNOŚCI NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI	102
16. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, WYWOŁANE REALIZACJĄ USTALEŃ STUDIUM ORAZ ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ PRZEDSTAWIONYCH W STUDIUM.....	109
17. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU PROJEKTU STUDIUM NA ŚRODOWISKO	111
18. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	111
Spis tabel.....	115
Spis rysunków	115

1. PODSTAWA PRAWNA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko (zwana dalej „prognozą”) została sporządzona w oparciu o zapisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 r. poz.353 z późn.) Obowiązek sporządzania prognozy wynika z działu IV Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, a w szczególności z art. 51 ust. 1 ww. ustawy.

Zgodnie z treścią przedmiotowej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy zdefiniowano pojęcie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jako *postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityk, strategii, planu lub programu obejmującego w szczególności:*

- *uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,*
- *sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,*
- *uzyskanie wymaganych ustawą opinii,*
- *zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.*

Zgodnie z art. 46 pkt 1 przedmiotowej ustawy, pod pojęciem dokumentów, wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, rozumie się *projekty: koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego.*

Brak jest podstaw prawnych do odstąpienia od sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

1.1. Stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie w odniesieniu do etapów procedury planistycznej

Zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz.353 z późn. zm.), Burmistrz Miasta i Gminy Debrzno, uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku,
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Człuchowie.

W dalszej kolejności prognoza wymagać będzie zaopiniowania z następującymi organami:

- z art. 17 pkt. 6 lit. c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 778 z późn. zm.) w związku z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn.)
- z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku;
- z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz.353 z późn. zm.) – z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Człuchowie.

W przypadku, gdy organy opiniujące lub uzgadniające przedmiotową prognozę zgłoszą uwagi lub wnioski, zostaną one rozpatrzone i wprowadzone do prognozy łącznie, dopiero po zakończeniu obydwu wyżej wymienionych etapów procedury. Zgodnie z art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz.353 z późn. zm.) informacja

o ewentualnych zmianach wprowadzonych do prognozy a wynikających z uzyskanych uzgodnień i opinii zostanie przekazana do RDOŚ i PPIS w podsumowaniu, o którym mowa w art. 55 ust. 3 tejże ustawy.

Zakres informacji zawartych w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko wynika z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.). Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko zawiera informacje na temat:

- zakresu oraz celu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Debrzno,
- metod zastosowanych przy opracowaniu prognozy,
- proponowanych metod analizy skutków realizacji ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium oraz częstotliwość jej przeprowadzania,
- oceny stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i antropogenicznego oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanych zmian zawartych w projekcie zmiany studium,
- położenia administracyjnego, regionalizacja fizjograficzna i topografia,
- wód powierzchniowych i podziemnych,
- warunków klimatycznych,
- budowy geologicznej, warunków geologiczno - inżynierskich i surowców mineralnych
- gleb,
- szaty roślinnej i świat zwierzęcy,
- aktualnego sposobu zagospodarowania,
- analizy stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem ustaleń projektu zmiany studium,
- problemów ochrony środowiska istotnych dla realizacji zamierzeń projektu zmiany studium, w aspekcie obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody,
- przewidywanych znaczących oddziaływań realizacji ustaleń projektu zmiany studium na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi,
- proponowanych rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko, wywołane realizacją ustaleń zmiany studium

Prognoza zawiera także streszczenie zawartych w niej informacji, sporządzone w języku niespecjalistycznym.

2. CEL SPORZĄDZANIA PROGNOZY I METODY WYKORZYSTANE W TRAKCIE SPORZĄDZANIA PROGNOZY

2.1. Cel sporządzania prognozy

Celem sporządzania prognozy jest analiza i ocena rozwiązań zawartych w projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w odniesieniu do stanu środowiska przyrodniczego terenu, w granicach którego projekt studium jest sporządzany. W prognozie zawarto uwarunkowania wynikające z faktu lokalizacji terenu, który jest objęty projektem studium, w granicach poszczególnych form ochrony przyrody, wymienionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.).

2.2. Metody wykorzystane w trakcie sporządzania prognozy

W trakcie prac nad sporządzaniem prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Debrzno odbyły się kilkakrotnie wizje terenowe na obszarze objętym projektem studium.

W celu dokonania właściwej oceny zagadnień, będących przedmiotem prognozy, dokonano szczegółowej analizy uwarunkowań określonych w Opracowaniu ekofizjograficznym, sporządzonym na potrzeby projektu studium. Podstawą do sporządzenia prognozy była natomiast wnikliwa analiza przedmiotowego projektu studium, jak również stanu środowiska przyrodniczego, w którym będą realizowane jego zamierzenia.

W trakcie pracy nad projektem Studium zgłębiano literaturę na temat omawianego terenu, a poszczególne jego składniki potraktowane zostały z uwzględnieniem wzajemnych oddziaływań pomiędzy nimi.

3. POWIĄZANIA PROJEKTU STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem planistycznym, określającym politykę przestrzenną gminy oraz lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, przy uwzględnieniu uwarunkowań, celów i kierunków polityki przestrzennej państwa oraz województwa.

W związku z powyższym, poddawany projekt studium uwzględnia uwarunkowania wynikające m. in. z dokumentów:

- Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego;
- Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020;
- Plan Gospodarki Odpadami województwa Pomorskiego 2022.

4. WYKORZYSTANE OPRACOWANIA I AKTY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 672 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. 2016 r., poz. 353);
4. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gatunków rolnych i leśnych (tekst jednolity: Dz. U. 2015 r., poz. 909 z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r., poz. 469 z późn. zm.),
6. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290),
7. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r., poz. 1466 z późn. zm.),
8. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2013 r., poz. 856 z późn. zm.),
9. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r., poz. 778 z późn. zm.),
10. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446),
11. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2015 r., poz. 196 z późn. zm.),
12. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016, poz. 71);
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112);
14. *Prawo i ochrona środowiska – prawne, ekonomiczne, ekologiczne i techniczne aspekty ochrony środowiska naturalnego*, Urszula Szymańska, Elżbieta Zębek, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2008;
15. *Oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza na środowisko*, Katarzyna Juda-Rezler, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2006;
16. *Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka*, Daniela Sołowiej, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1992,
17. Prognoza oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Lasów Skarbu Państwa pod Zarządem Nadleśnictwa Gniewkowo, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Gdyni;
18. *Zagrożenia i ochrona przed powodzią w planowaniu przestrzennym*, Krystyna Pawłowska, Krzysztof Słysz, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej Oddział w Krakowie, Kraków 2002;

19. *Zieleń w mieście*, Marek Czerwień, Janina Lewińska, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Kraków 2000;
20. *Oceny oddziaływania na środowisko*, Krzysztof Nitko, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, Białystok 2007;
21. *Fizjografia urbanistyczna*, Adolf Szponar, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
22. *Podstawy gleboznawstwa*, Saturnin Zawadzki, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa 2002,
23. Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2013 r., WIOŚ, Gdańsk 2014;
24. Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2014 r., WIOŚ, Gdańsk 2015;
25. *Geneza, analiza i klasyfikacja gleb*, Andrzej Mocek, Stanisław Drzymała, Piotr Maszner, Wydawnictwo Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu, Poznań 2004;
26. *Parametry geotechniczne gruntów budowlanych oraz metody ich oznaczania*, Włodzimierz Kostrzewski, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2001;
27. *Atlas środowiska geograficznego Polski Stefan Kozłowski, Atlas zasobów, walorów i zagrożeń środowiska geograficznego Polski, Polska Akademia Nauk Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, Warszawa 1994,*
28. Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim raport za 2014 r., Gdańsk, kwiecień 2015,
29. Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim raport za 2015 r., Gdańsk, kwiecień 2016,
30. Program Ochrony Środowiska z planem gospodarki odpadami dla powiatu aleksandrowskiego na lata 2004-2011,
31. Matuszkiewicz J. M., *Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, 1993,
32. Szafer W., Zarzycki K., *Szata roślinna Polski*, tom II, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1972,
33. Eisenreich i wsp. *Przewodnik do rozpoznawania zwierząt i roślin*, DELTA, Warszawa;
34. Mayer J., Heinz-Werner S., *Wielki atlas drzew i krzewów*, DELTA, Warszawa;
35. *Atlas Rzeczypospolitej*.
36. Paczyński B. red., 1992 cz. I i 1995 cz. II – *Atlas Hydrogeologiczny Polski*. Państwowy Instytut Geologiczny. Warszawa.

5. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Analiza skutków realizacji projektu studium powinna wynikać z obowiązku zachowania zgodności pomiędzy obowiązującym studium a miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, o czym mowa w art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 778). Ponadto, zgodnie z art. 32 ww. ustawy Burmistrz zobowiązany jest do przeprowadzenia oceny aktualności studium i planów miejscowych poprzez analizę zmian

w zagospodarowaniu przestrzennym gminy oraz ocenę postępu w opracowywaniu planów miejscowych. Wynikiem tego powinno być opracowanie wieloletniego programu sporządzania planów miejscowych w nawiązaniu do ustaleń studium.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA DOKUMENTU

Podstawy prawne do przeprowadzenia postępowania w sprawie tzw. strategicznych ocen oddziaływania na środowisko zostały precyzyjnie określone w prawodawstwie Unii Europejskiej, jak i w prawie polskim. Uwarunkowania prawne projektowanego dokumentu dotyczące celów i zasad ochrony środowiska wynikają z zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, ustaw pokrewnych, rozporządzeń oraz dyrektyw.

Obecnie polskie przepisy prawne pozostają w zasadniczej zgodności z postanowieniami unijnej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001), tzw. Dyrektywa SEA. Polskie prawo uwzględnia również przepisy dyrektyw dotyczących sieci obszarów Natura 2000 tj. dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. WE L 103 z dnia 25.04.1979 z późn. zm.) tzw. Dyrektywa Ptasia oraz dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, z późn. zm.) tzw. Dyrektywa Siedliskowa.

Ustawa Prawo ochrony środowiska oraz ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 roku w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne) oraz dyrektywy Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 roku zmieniająca dyrektywę 85/337/EWG w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne;

- dyrektywy wodnej (Dz. U. UE L z 2000 r. Nr 327, poz. 1) Dyrektywa 2000/60/We Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej;
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 roku w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 roku przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzenia niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne);
- dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim. Dyrektywa weszła w życie 26 listopada 2007 r., a jej głównym celem jest ustanowienie ram dla oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, w celu ograniczenia negatywnych konsekwencji dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, związanych z podwoziami na terytorium Wspólnoty;
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 roku dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

Ponadto polskie prawodawstwo uwzględnia ustalenia:

- dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 roku w sprawie odpowiedzialności za zapobieganie i naprawę szkód w środowisku (Dz. U. WE L 143/56 z 30.04.2004);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 roku dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008);
- dyrektywy Rady 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 roku w sprawie odpadów (Dz. Urz. WE L 194 z 25.07.1975, L 78 z 26.03.1991 i L 377 z 23.12.1991);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 roku odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. Urz. WE L 189 z 18.07.2002).

Wymieniono powyżej tylko niektóre z Dyrektyw obowiązujących w polskim prawodawstwie najistotniejszych z punktu widzenia sporządzanego dokumentu.

Ponadto Polska od szeregu lat aktywnie uczestniczy na forum międzynarodowym w pracach organizacji, instytucji i konwencji, które mają na celu rozwiązanie globalnych i regionalnych problemów ochrony środowiska oraz trwałego i zrównoważonego rozwoju. Jedną z form tej działalności jest przyjmowanie i realizacja zobowiązań określonych w międzynarodowych porozumieniach i konwencjach. Polska jest obecnie stroną następujących konwencji i protokołów z dziedziny ochrony środowiska (istotnych z punktu widzenia niniejszej prognozy):

- Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska z 19.09.1979 r.);
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska z 23.06.1979 roku);
- Konwencja o różnorodności biologicznej z Nairobi z 22.05.1992 r.;
- Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości (Konwencja Genewska z 13.11. 1979 r.);
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UN FCCC) z 5.06.1992 r.;
- Konwencja o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych z dnia 17.03.1992 r.;
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Konwencja z Espoo z 25.02.1991 r.);
- Konwencja EKG ONZ w sprawie społecznego dostępu do informacji, podejmowania decyzji i sądownictwa w ochronie środowiska (Konwencja z Aarhus z czerwca 1998 r.)

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągane również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu Studium. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój

zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

Polityka wspólnotowa

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest VI Wspólnotowy Program Działań w zakresie Środowiska Naturalnego.

W ramach tego Programu wyznaczono 4 podstawowe cele - obszary priorytetowe dla polityki Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska. Są to:

- przyroda i bioróżnorodność biologiczna,
- środowisko i zdrowie,
- zmiany klimatu,
- zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnym i odpadami.

W programie ustalono, że działania w zakresie wyznaczonych 4 priorytetów powinny być realizowane przy zastosowaniu następujących instrumentów ochrony środowiska:

- zintegrowania problematyki ochrony środowiska z politykami w innych zakresach
- lepszego powiązania ochrony środowiska z instrumentami gospodarki rynkowej
- wspieranie społeczeństwa w zmianie podejścia do ochrony środowiska
- uwzględniania ochrony środowiska w gospodarce gruntami i decyzjach menażerskich
- poprawy stosowania istniejących przepisów prawnych

System prawny Unii Europejskiej w całej rozciągłości uwzględnia wyznaczone priorytety polityki Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska. Największy wpływ na ochronę środowiska, funkcjonowania podmiotów gospodarczych, samorządów będzie miała implementacja zapisów dyrektywy UE odnoszących się do:

- standardów emisji SO₂, NO_x, pyłów zawieszonych i dopuszczalnych emisji tych substancji przez instalacje przemysłowe, energetyczne oraz transport,
- zanieczyszczeń emitowanych przez silniki samochodów, pociągów, samolotów,
- jakość wody pitnej,
- redukcji zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez nawozy i pestycydy,
- ochrony zasobów wodnych i ekosystemów od wody zależnych,
- oczyszczania i odprowadzania ścieków,
- instalacji do przerobu i utylizacji odpadów,
- gospodarowania odpadami przemysłowymi,
- użytkowania i składowania odpadów niebezpiecznych i toksycznych,
- opakowań i gospodarki odpadami opakowaniowymi,
- ograniczenia różnych rodzajów hałasu,

- zintegrowania zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń oraz zarządzania ryzykiem ekologicznym,
- ochrony przyrody, w tym powstrzymania utraty bioróżnorodności biologicznej, m.in. utworzenia europejskiej sieci obszarów Natura 2000.

Dokumenty krajowe

Cele i działania w dokumentach krajowych dotyczące ochrony środowiska, uwzględniają cele polityki Unii Europejskiej w tej dziedzinie oraz zawartych międzynarodowych konwencji. Najważniejsze dokumenty krajowe oraz zawarte w nich cele przedstawiono poniżej.

Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016

Najważniejsze cele średniokresowe (do 2016 r.) zawarte w PEP:

- zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym), wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współlistnieje z różnorodnością biologiczną,
- racjonalnego użytkowania zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego,
- racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi oraz zwiększenie samofinansowania gospodarki wodnej,
- rozpowszechnienie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego,
- przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne,
- zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, przywracając im funkcję przyrodniczą, rekreacyjną lub rolniczą,
- racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją,
- utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wód w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków,
- dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i promieniowanie elektromagnetyczne oraz podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe.

Dokumenty regionalne i powiatowe

1. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych
2. Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego
3. Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego
5. Program Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki Województwa Pomorskiego

Ad. 1. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Dyrektywa 91/271/EWG z 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych nałożyła na państwa członkowskie Unii Europejskiej obowiązek m.in. wyposażenia aglomeracji powyżej 2000RLM w zbiorcze systemy kanalizacji i oczyszczalnie ścieków oraz odprowadzania do wód ściekówkomunalnych odpowiednio oczyszczonych z substancji biologicznie rozkładalnych.

W celu wypełnienia tych zobowiązań w Polsce został opracowany Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), który stanowi wykaz aglomeracji powyżej 2000 RML oraz wykaz niezbędnych przedsięwzięć w zakresie budowy i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych. Program obejmuje następujące kategorie działań inwestycyjnych: budowę i modernizację zbiorczych sieci kanalizacyjnych, budowę nowych oraz modernizację i rozbudowę istniejących oczyszczalni ścieków.

W najnowszym projekcie aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych znalazło się 1606 aglomeracji. Inwestycje, które znalazły się w wykazie będą traktowane priorytetowo przez instytucje finansujące. Całkowity koszt przedsięwzięć uwzględnionych w KPOŚK w latach 2005 - 2015 szacuje się na ponad 42 mld zł. W tym czasie ma powstać ok. 37 tys. km sieci kanalizacyjnej oraz zostanie zmodernizowanych lub wybudowanych ponad 1,7 tys. szt. oczyszczalni ścieków.

Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Miasta i Gminy Debrzno uwzględnia zadania z zakresu budowy i rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

Ustalenia projektu Studium w i respektują cele i zadania w/w dokumentów. Prawidłowa gospodarka przestrzenna na obszarze gminy Debrzno musi w pełni uwzględniać ochronę istniejącego systemu ekologicznego, a także eliminować wszystkie zagrożenia mogące zakłócać jego funkcjonowanie. Konieczna jest również poprawa jakości środowiska oraz wzbogacenie jego zasobów i walorów. Przestrzeganie zasad ochrony i kształtowania struktur środowiska jest istotnym warunkiem dla osiągnięcia rozwoju zrównoważonego, będącego przecież jednym z głównych celów polityki ekologicznej państwa.

7. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH, POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI ORAZ CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

7.1. Zawartość dokumentu

Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Debrzno, zwany dalej „Studium ...” został opracowany przez firmę Metropolia Satini Sp. z o.o. ul. Chelmińska 1, 86-300 Gdudziądz.

„Studium ...” zostało sporządzone w trybie ustawy z dnia z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r., poz. 778 z późn. zm.). Zawartość studium jest zgodna z zakresem przedmiotowym określonym w art. 10 ust. 1 i 2 powołanej wyżej ustawy oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy (Dz. U. z 2014 r., Nr 118, poz. 1233).

Na treść dokumentu przedłożonego do oceny składają się dwie główne części:

- 1) Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego zawierające takie informacje jak uwarunkowania wynikające z/ze:
 - dotychczasowego przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu,
 - stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
 - stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego,
 - stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr i kultury współczesnej,
 - rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych,
 - warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
 - zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
 - potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
 - stanu prawnego gruntów,
 - występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
 - występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,

- występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
- wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

2) Kierunki zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Debrzno zawierające:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej Gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego,
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy,
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego i uzdrowisk,
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1,
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające sporządzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej,
- obszary dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych,
- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 1999 r., Nr 41, poz. 412 z

późn. zm.),

- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji,
- obszary zdegradowane,
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych,
- inne obszary problemowe.

7.2. Główne cele polityki przestrzennej

Z punktu widzenia całości dokumentu najważniejsza jest druga część projektu „Studium ...”, w której zapisano cele główne polityki przestrzennej oraz cele zagospodarowania przestrzennego gminy. Biorąc za podstawę uwarunkowania rozwoju zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Debrzno za cel strategiczny wielofunkcyjnego rozwoju obszaru gminy, przyjęto następujące założenia i cele polityki przestrzennej:

a) w sferze społeczno – gospodarczej:

- poprawa jakości życia mieszkańców w celu osiągnięcia wysokich standardów, oddających aspiracje mieszkańców gminy,
- wykreowanie gminy na atrakcyjny obszar inwestycyjny, posiadający oferty lokalizacyjne dla różnorodnego rodzaju działalności gospodarczych,
- rozwój lokalnego rynku pracy oraz tworzenie warunków dla pozyskania inwestorów tworzących nowe miejsca pracy,
- rozwój i podnoszenie standardu usług, w tym zwłaszcza sfery publicznej,
- utrzymanie i dalszy rozwój usług z zakresu sportu i rekreacji,
- rozwój i poprawa funkcjonowania zabudowy mieszkaniowej poprzez zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania – optymalne wyznaczanie terenów pod budownictwo,
- tworzenie warunków do rozwoju działalności rekreacyjno-wypoczynkowych,
- zapewnienie bezpieczeństwa publicznego.

b) w sferze ładu przestrzennego i ochrony środowiska:

- zapewnienie ładu przestrzennego poprzez estetyzację zabudowy, dążenie do koncentracji zabudowy i zaludnienia oraz ograniczanie ich rozproszenia,
- kształtowanie kierunków rozwoju gospodarczego adekwatnych do uwarunkowań przyrodniczych,
- ochrona istniejących zasobów środowiska,
- poprawa stanu środowiska poprzez uporządkowanie zagospodarowania strefy przybrzeżnej zbiorników wodnych,

- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, wprowadzanie proekologicznych technologii grzewczych,
- ograniczanie negatywnego oddziaływania prowadzonych działalności i istniejącego zainwestowania (mieszkaniowego, usługowego, produkcyjnego, związanego z gospodarką rolną) na środowisko i zdrowie ludzi,
- ochrona wartości zasobów dziedzictwa kulturowego,

c) w sferze infrastruktury technicznej i komunikacyjnej:

- modernizacja i rozbudowa układu dróg powiatowych i gminnych.

7.3. Charakterystyka ustaleń Studium

Realizacja zawartych w projekcie studium zmian zagospodarowania Miasta i Gminy Debrzno, z uwagi na zróżnicowany dotychczasowy sposób zagospodarowania i zaprojektowane różniące się funkcjonalnie strefy, spowoduje przekształcenie środowiska przyrodniczego o różnym charakterze i natężeniu. Przewiduje się, że ogólnie natężenie tych przekształceń nie będzie duże, ponieważ strefy funkcjonalne o znaczącym oddziaływaniu na środowisko przyrodnicze i życie ludzi zajmują (w stosunku do powierzchni całej gminy) niewielkie obszary.

Oceny zmian w środowisku przyrodniczym i życiu ludzi, wywołanych realizacją ustaleń „Studium” dokonano dla wydzielonych w projekcie stref funkcjonalnych. Podstawą wyznaczania granic stref funkcjonalnych była szczegółowa analiza uwarunkowań fizjograficznych i przyrodniczych. W analizie tej wzięto pod uwagę również dotychczasowy sposób użytkowania terenów oraz strukturę własnościową gruntów. Wyznaczone granice stref funkcjonalnych mają charakter orientacyjny i nie stanowią ustaleń planistyczno-proceduralnych. Określają jedynie kierunki rozwoju przestrzennego gminy. Projekt studium dla terenów rozwojowych w gminie, podaje wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ustalając takie wskaźniki zagospodarowania jak: minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy, minimalni maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej itp.

W obszarze Miasta i Gminy Debrzno wyróżniono następujące obszary funkcjonalne:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- tereny zabudowy zagrodowej,
- tereny zabudowy usługowej,
- tereny zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej i usługowej,
- tereny zabudowy rekreacyjnej,

- tereny infrastruktury technicznej,
- tereny rolne,
- tereny cmentarzy,
- tereny lasów,
- tereny wód powierzchniowych.

7.4. Przewidywane znaczące oddziaływanie poszczególnych terenów na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi

Dla obszarów funkcyjnych Gminy Debrzno przewidziano następujące ustalenia:

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

Tereny z dominującą zabudową mieszkaniową jednorodziną obejmują przede wszystkim obszary zwartej zabudowy miejscowości położonych na terenie Gminy Debrzno. Studium przewiduje na tych terenach rozwój intensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej z możliwością zachowania i ewentualnej rozbudowy istniejącej zabudowy zagrodowej. Przy zmianach użytkowania terenów i wprowadzaniu nowej zabudowy, należy szczególnie dbać o ład przestrzenny i intensyfikować zabudowę, tak aby tworzyła spójne i harmonijne układy urbanistyczne. Zaleca się wprowadzenie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnych.

W przypadku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu oraz utrzymanie, rozbudowę i przebudowę zabudowy zagrodowej.

Przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 30% - max. 80% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 20% - max. 70% powierzchni działki budowlanej;
- maksymalna wysokość zabudowy – 15,0 m.

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej obejmują obszary z istniejącą i projektowaną zabudową wielorodzinną. Studium przewiduje na tych terenach adaptację istniejącej i rozwój nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz lokalizację usług. Przy

zmianach użytkowania terenów i wprowadzaniu nowej zabudowy, należy szczególnie dbać o ład przestrzenny i intensyfikować zabudowę, tak aby tworzyła spójne i harmonijne układy urbanistyczne. Zaleca się wprowadzenie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnych oraz właściwie zagospodarowywać obszary przestrzeni publicznej. W przypadku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się adaptację dotychczasowego zagospodarowanie terenu.

Przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- adaptuje się istniejące zainwestowanie zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, dopuszcza się przebudowę i rozbudowę na warunkach dotyczących nowej zabudowy,
- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 50% - max. 90% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 10% - max. 50% powierzchni działki budowlanej;
- maksymalna wysokość zabudowy – 25,0 m.

Tereny zabudowy zagrodowej

Tereny z dominującą zabudową zagrodową obejmują przede wszystkim obszary zabudowy zagrodowej miejscowości położonych na terenie Gminy Debrzno. Studium przewiduje na tych terenach kontynuację i uzupełnienia oraz rozbudowę istniejącej zabudowy zagrodowej z możliwością zachowania i ewentualnej rozbudowy istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Dopuszcza się obsługę produkcji rolnej, hodowlanej, ogrodniczej, usługi, agroturystykę, rzemiosło. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zalesienia. Postuluje się poza rozwojem zabudowy mieszkaniowej, lokalizowanie rzemiosła produkcyjnego, mikro i małych przedsiębiorstw, które zaspokoją potrzeby mieszkańców, stworzą nowe miejsca pracy i przyczynią się do wzrostu konkurencyjności tych obszarów. Przy zmianach użytkowania terenów i wprowadzaniu nowej zabudowy, należy szczególnie dbać o ład przestrzenny i intensyfikować zabudowę, tak aby tworzyła spójne i harmonijne układy urbanistyczne.

Przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 20% - max. 70% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 30% - max. 80% powierzchni działki budowlanej;

- adaptuje się istniejącą zabudowę do nowych warunków zabudowy, z uwzględnieniem modernizacji, rozbudowy i przebudowy budynków mieszkalnych i gospodarczych, z jednoczesnym porządkowaniem istniejącej zabudowy i jej uzupełnianiem;
- możliwość realizacji urządzeń i budowli służących gospodarce rolnej;
- maksymalna wysokość zabudowy – 15,0 m, za wyjątkiem obiektów magazynowych np. silosów i infrastrukturalnych.

Tereny zabudowy usługowej

Tereny z dominującą zabudową usługową obejmują istniejące i projektowane tereny usług handlu, oświaty, kultury, kultu religijnego itp. Dopuszcza się możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami lub bez usług lub zabudowę mieszkaniową wielorodzinną.

Proponuje się następujące wytyczne do planów miejscowych:

- adaptuje się istniejące zainwestowanie zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, dopuszcza się przebudowę i rozbudowę na warunkach dotyczących nowej zabudowy,
- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 20% - max. 80% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 20% - max. 80% powierzchni działki budowlanej;
- maksymalna wysokość zabudowy – 20,0 m.

Tereny zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej i usługowej

Tereny z dominującą funkcją zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej oraz usługowej obejmują obszary pod wielofunkcyjny rozwój funkcji w postaci lokalizacji zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej i usługowej. W przypadku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu. W zakresie ochrony środowiska postuluje się wprowadzenie w granicy przedmiotowych terenów, zieleni niskiej i wysokiej, która będzie ograniczała hałas i potencjalne szkodliwe oddziaływanie projektowanych inwestycji.

Przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- lokalizację nowych zakładów produkcyjnych z zachowaniem istniejących uwarunkowań fizjograficznych, pod warunkiem stosowania rozwiązań technicznych minimalizujących ujemne skutki prowadzonej działalności na środowisko oraz tworzenia naturalnych izolacji poszczególnych form gospodarowania przestrzenią od terenów przyległych;

- wprowadzenie w granicy terenów zieleni niskiej i wysokiej, która będzie ograniczała hałas i potencjalne szkodliwe oddziaływanie projektowanych inwestycji;
- możliwość rozbudowy lub adaptacji istniejącej zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi;
- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 50% - max. 80% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 20% - max. 50% powierzchni działki budowlanej;
- maksymalna wysokość zabudowy – 20,0 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń dla których wykorzystywana technologia wymaga wyższej zabudowy.
- dopuszcza się lokalizację inwestycji z zakresu produkcji energii z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100kW za wyjątkiem elektrowni wiatrowych.

3.1.6 Tereny zabudowy rekreacyjnej

Tereny zabudowy rekreacyjnej obejmują istniejące i potencjalne obszary rozwoju ww. funkcji, które są zlokalizowane na terenach atrakcyjnych krajobrazowo. Poza istniejącą zabudową rekreacyjną dopuszcza się obiekty sportu, usługi nieuciążliwe (agroturystykę), które wzbogacą i uatrakcyjnią warunki zamieszkania i przebywania na tym terenie. Dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej jako funkcji uzupełniającej. Dopuszcza się uzupełnianie i przekształcanie istniejącej zabudowy w funkcje związane z obsługą ruchu turystycznego. Ponadto chronić środowisko przyrodnicze poprzez racjonalne zagospodarowanie przestrzeni strefy oraz odpowiednie uzbrojenie terenu przed realizacją nowych inwestycji. Projektowana zabudowa powinna charakteryzować się wysokimi walorami estetycznymi i harmonizować z otoczeniem poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenów biologicznie czynnych, wykorzystywanie naturalnych materiałów budowlanych m.in. kamień, drewno, a także wkomponowywanie obiektów kubaturowych w istniejącą zieleń leśną i zadrzewienia przy zachowaniu przepisów p.poż. W przypadku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się dotychczasowe zagospodarowanie terenu.

Przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- adaptuje się istniejące zainwestowanie zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, dopuszcza się przebudowę i rozbudowę na warunkach dotyczących nowej zabudowy;
- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 30% - max. 60% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 40% - max. 70% powierzchni działki budowlanej;
- maksymalna wysokość zabudowy – 10,0 m.

Tereny infrastruktury technicznej

Tereny infrastruktury technicznej obejmują obszary obsługi mieszkańców w zakresie kanalizacji, gospodarowania odpadami, energii elektrycznej, gazownictwa, wodociągów, telekomunikacji, ciepłownictwa. Na przedmiotowym terenie dopuszcza się niezbędne do prawidłowego funkcjonowania tych obszarów urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji. Zakazuje się lokalizacji wszelkich obiektów niezwiązanych z funkcją obsługi technicznej i usług z nimi związanych.

Wszystkie obiekty obsługi technicznej gminy, a w szczególności wodno-kanalizacyjne, energetyczne, ciepłownicze w tym obiekty kubaturowe i budowle lokalizowane na innych terenach funkcjonalnych należy realizować zgodnie z opracowaniami dotyczącymi rozwoju infrastruktury technicznej.

Przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 5% - max. 95% powierzchni działki;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 5% - max. 62% powierzchni działki budowlanej.

Tereny rolne

Tereny rolne zajmują zdecydowaną większość obszaru gminy. Obejmują zarówno grunty o korzystnych warunkach do produkcji rolnej (gleby klasy III i IV), jak i gleby niższych klas bonitacyjnych (klasy V i VI). Studium zakłada rozwój zabudowy zagrodowej oraz zalesianie gleb o niskiej przydatności dla rolnictwa. Przy zalesianiu gruntów rolnych należy dążyć do tworzenia zwartych kompleksów leśnych. Unikać zalesiania niewielkich działek znajdujących się w dużej odległości od istniejących kompleksów. Dopuszcza się lokalizację nowej zabudowy zagrodowej, a w uzasadnionych przypadkach budynków usługowych i produkcyjnych związanych z obsługą produkcji rolnej, która będą stanowić uzupełnienie istniejącej zabudowy. Ponadto w strefie rolnej bez ograniczeń dopuszcza się lokalizację inwestycji celu publicznego (infrastruktura techniczna, komunikacyjną, wydobywanie kopalin, lokalizację obiektów obronności państwa itp.) w rozumieniu przepisów odrębnych. Należy dążyć do podnoszenia poziomu organizacji produkcji rolnej oraz rozwoju pozarolniczej działalności gospodarczej w gospodarstwach niskotowarowych. Z uwagi na występowanie dużych arealów gleb użytkowanych rolniczo, które są pozbawione jakiegokolwiek zabudowy w strefie rolnej dopuszcza się lokalizację elektrowni fotowoltaicznych

oraz innych źródeł energii odnawialnej o mocy nieprzekraczającej 100kW za wyjątkiem elektrowni wiatrowych.

W ramach terenów rolnych mogą występować również pojedyncze kompleksy leśne, które nie zostały wyróżnione na rysunku studium. W przypadku sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy dokonać szczegółowej analizy ewidencji gruntów i wyróżnić pojedyncze kompleksy leśne spośród gruntów rolnych.

Przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- adaptuje się istniejące zainwestowanie zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, dopuszcza się przebudowę i rozbudowę na warunkach dotyczących nowej zabudowy;
- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 10% - max. 90% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 10% - max. 90% powierzchni działki budowlanej;
- maksymalna wysokość zabudowy – 15,0 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń dla których wykorzystywana technologia wymaga wyższej zabudowy.

Tereny cmentarzy

Na terenach cmentarzy obowiązują następujące ustalenia:

- dopuszcza się zabudowę o charakterze architektury ogrodowej oraz zabudowę związaną z podstawową funkcją terenu (kaplice, kolumbaria, itp.) i funkcją komunikacyjną (schody, ścieżki), jak również ogrodzenia;
- wokół cmentarzy czynnych należy lokalizować zabudowę zaplecza obsługi cmentarza (domy pogrzebowe, zakłady kamieniarskie, parkingi, handel itp.)
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewitalizacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację obiektów architektury cmentarnej;
- dla cmentarzy czynnych obowiązek utrzymania stref sanitarnych i obowiązujących w niej zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi,
- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 40% - max. 90% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 10% - max. 60% powierzchni działki budowlanej;
- maksymalna wysokość zabudowy – 15,0 m.

Tereny lasów

Obejmują istniejące kompleksy leśne, których zasady zagospodarowania są określane poprzez plany urządzania lasów i operaty urządzeniowe lasu. Z uwagi na leśny sposób użytkowania gruntów obowiązuje zakaz zabudowy poza budynkami i obiektami służącymi gospodarce leśnej.

Przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- obowiązek adaptacji istniejącej zabudowy i dopuszczenie lokalizacji nowej na podstawie przepisów odrębnych;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej i dróg oraz zabudowy dopuszczonej na podstawie przepisów odrębnych;
- obowiązuje pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu z jednoczesnym dopuszczeniem wprowadzenia zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego tj. leśne ścieżki przyrodnicze, trasy rowerowe, urządzenia turystyczne, oświetlenie, architektura ogrodowa itp.,
- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 30% - max. 50% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 50% - max. 70% powierzchni działki budowlanej;
- maksymalna wysokość zabudowy – 15,0 m.

Tereny wód powierzchniowych

Obowiązuje zakaz zabudowy poza obiektami i urządzeniami służącymi gospodarce wodnej. W obrębie linii brzegowej jezior, które są wykorzystywane na cele turystyczne i rekreacyjne dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń służących obsłudze ruchu turystycznego (plaż, pomostów, urządzeń wodnych itp.). Przy realizacji ww. inwestycji należy uwzględnić zasady ochrony środowiska przyrodniczego.

Przyjmuje się następujące generalne wytyczne do uwzględnienia w planach miejscowych:

- przyjmuje się minimalną i maksymalną powierzchnię zabudowy – min. 1% - max. 50% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej – min. 50% - max. 99% powierzchni działki budowlanej.

7.5. Powiązania Studium z innymi dokumentami planowania strategicznego

Podstawowym celem „Studium ...” jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. „Studium ...” jest także narzędziem koordynowania planowania przestrzennego na szczeblu lokalnym i strategicznych zamierzeń gminy

z planowaniem regionalnym (a pośrednio krajowym). Studium nie jest aktem prawa miejscowego, niemniej jednak jest wiążące dla organów gminy przy opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Z dokumentów regionalnych obok strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego ważny jest plan zagospodarowania przestrzennego, który musi być w „Studium ...” uwzględniony. Szczególnie dotyczy to zadań celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, które będą realizowane na obszarze Miasta i Gminy Debrzno. Ponadto w „Studium ...” uwzględniono Plan Gospodarki Odpadami Województwa Pomorskiego.

8. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I JEGO POTENCJALNE ZMIANY

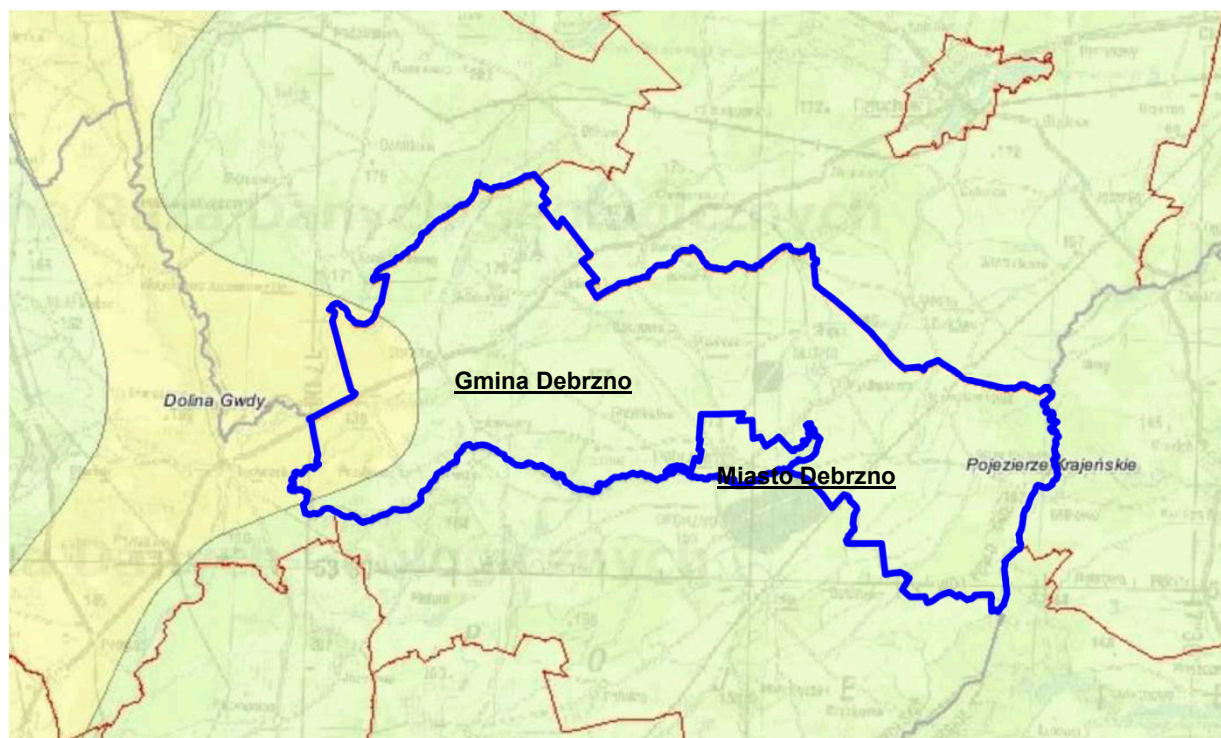
8.1. Położenie fizyczno-geograficzne

Zgodnie z podziałem Polski na mezoregiony fizyczno-geograficzne wg *Kondrackiego*, obszar opracowania położony jest w makroregionie Pojezierze Południowopomorskie, w mezoregionie Pojezierze Krajeńskie oraz Dolina Gwdy.

Tabela 1. Regionalizacja fizyczno-geograficzna na terenie Miasta i Gminy Debrzno

Jednostki	Nazwa jednostki
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski
Podprowincja	Pojezierza Południowobałtyckie
Makroregion	Pojezierze Południowopomorskie
Mezoregion	Dolina Gwdy
	Pojezierze Krajeńskie

Źródło: <http://m.bazagis.pgi.gov.pl/>

Rysunek 1. Położenie Miasta i Gminy Debrzno na tle podziału fizyczno-geograficznego Polski
Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

8.2. Informacje ogólne

Teren opracowania obejmuje obszar w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Debrzno. Gmina Debrzno położona jest w południowo - zachodniej części województwa pomorskiego, w powiecie człuchowskim w sercu Pojezierza Krajeńskiego zwanego Wysoczyzną Krajeńską rozciągającą się pomiędzy dolinami rzeki Brdy i Gwdy. Gmina Debrzno posiada status gminy miejsko-wiejskiej.

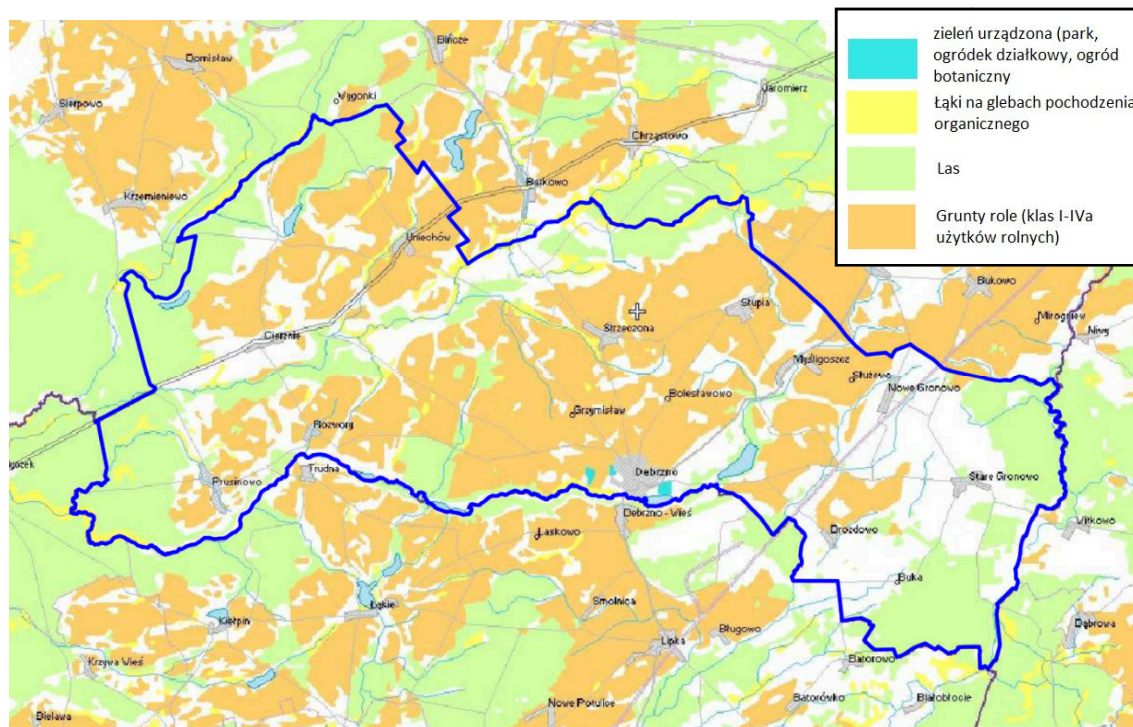
Graniczy z czterema gminami:

- od wschodu - gminą Kamień Krajeński i Sępólno Krajeńskie,
- od zachodu - z gminą Okonek,
- od północy - gminą Czarne i Człuchów,
- od południa - gminą Lipka.

W skład Gminy wchodzi następujące jednostki pomocnicze : 17 sołectw (Boboszewo, Buchowo, Buka, Cierznie, Drozdowo, Główna, Grzymisław, Myśligoszcz, Nowe Gronowo, Prusinowo, Rozwory, Skowarnki, Stare Gronowo, Strieczona, Uniechów, Uniechówek) oraz Osiedle „Zielone Wzgórze”.

Rysunek 2. Lokalizacja gminy Debrzno na tle województwa pomorskiego i powiatu człuchowskiego
Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 3. Użytkowanie terenu na terenie miasta i gminy Debrzno
Źródło: opracowanie własne na podstawie: emgsp.pgi.gov.pl

Istniejący układ osadniczy obszaru gminy Debrzno został ukształtowany w procesie historycznego rozwoju od początku wczesnego średniowiecza. Jest to typowy układ dla Pomorza Środkowego, oparty na modelu biegunowo – satelitarnym. Charakterystycznym dla gminy jest promienisty układ drogowy. W centrum dawnego warownego grodu zbiegają się trasy komunikacyjne z kierunków wschód – zachód oraz północ-południe.

W przestrzeni gminy dominują użytki rolne. Drugą pod względem zajmowanej powierzchni, grupę użytków stanowią lasy i grunty leśne.

Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej wypełniają równomiernie przestrzeń gminy, jedynie wschodnie i zachodnie tereny przygraniczne charakteryzują się mniejszym udziałem użytków rolnych na korzyść lasów. W grupie użytków rolnych zaznacza się wysoki udział gruntów ornych przy niskim odsetku trwałych użytków zielonych

Gmina położona jest w obrębie korytarzy transportowych: Południowego (Malbork - Tczew - Starogard Gdański - Chojnice - Człuchów, droga krajowa nr 22 i linia kolejowa nr 203/204) oraz Zachodniego (Słupsk - Miastko - Szczecinek - Człuchów, drogi krajowe nr 21 i 25 oraz linia kolejowa nr 405). Przez obszar gminy biegną: droga krajowa nr 22 Kostrzyn - Człuchów - Chojnice -Czarlin - Elbląg, droga wojewódzka nr 188 Człuchów - Debrzno - Złotów - Piła oraz linia kolejowa nr 203 Tczew - Kostrzyn znaczenia państwowego.

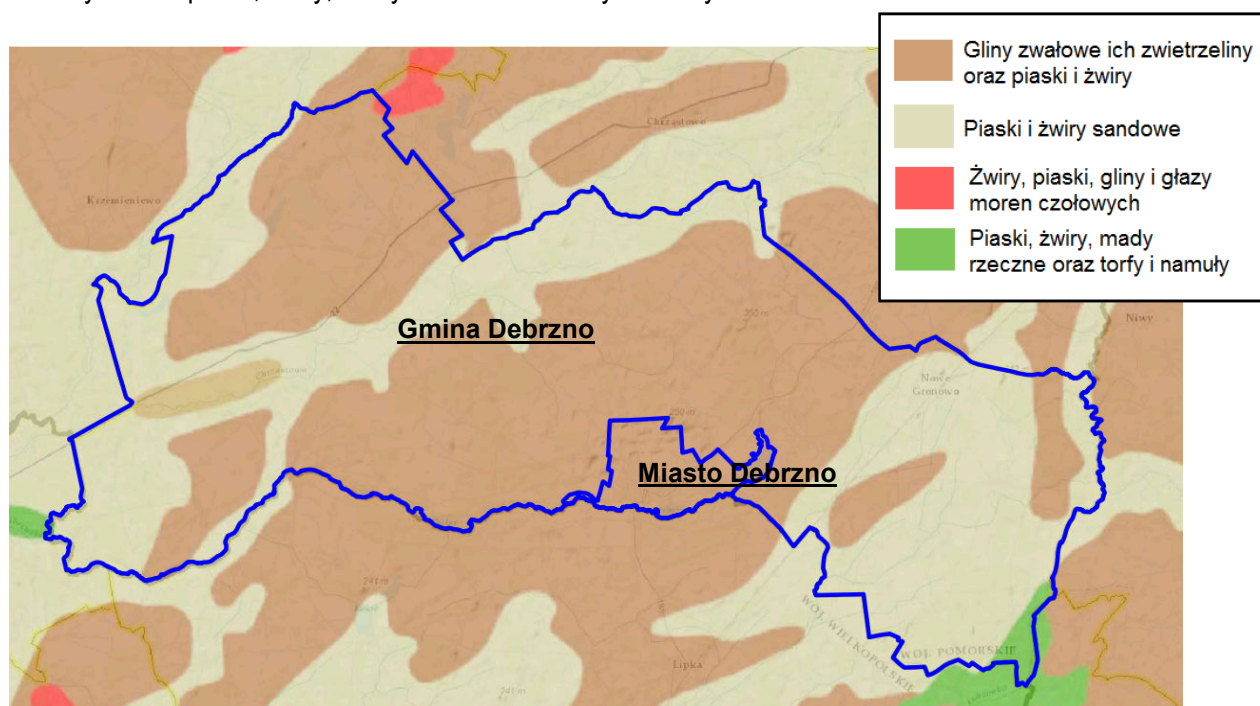
8.3. Rzeźba terenu

Dominującym typem rzeźby w obrębie gm. Debrzno, położonej w północnej części Pojezierza Krajeńskiego, jest wysoczyzną morenowa, reprezentowana przez zespół form, ukształtowanych w głównej mierze przez łądolód w okresie zlodowacenia bałtyckiego (faza krajeńska). Centralna i południowa część obszaru, to prawie równinny krajobraz wysoczyzny morenowej płaskiej i falistej. Generalnie leży ona na wysokości 150 - 165 m npm i jest lekko pochylona w kierunku południowo-zachodnim. Zróżnicowanie rzeźby i krajobrazu wzrasta w kierunku zachodnim, gdzie występują niewielkie wzgórza morenowe, osiągające

w kulminacji na północny-zachód od Uniechowa wysokość 178 m npm. W rejonie Prusinowo - Rozwory, są to pagórki morenowe o wysokości względnej 15 - 25 m. Wysoczyzna morenowa z zespołem wzgórz w tej części obszaru została rozmyta przez wody topniejącego lodowca. Utworzyły one dość szeroką i płaską dolinę, nanosząc na jej dno piaszczyste utwory sandrowe. Dolinę tę wykorzystuje współcześnie niewielka rzeka Chrząstawa. Natomiast południową granicę gminy stanowi wąska i dość głęboka dolina rynnowa rzeki Debrzynki. Wyróżnia się ona w krajobrazie stromymi stokami o wysokości 15 do 30 metrów. W jej

nierównym dnie powstały cztery przepływowe jeziora zasilane przez rzekę. Wymienione cechy decydują o dużej atrakcyjności krajobrazu tej przygranicznej części gminy. Wysoczyznę urozmaica ponadto wiele mniejszych rynien, z licznymi drobnymi ciekami zasilającymi obie rzeki. W najgłębszej z nich, wśród wzgórz w okolicach m. Skowamki, znajduje się jezioro Czarnowo. Wschodnią i zachodnią część gminy, stanowią płaskie doliny sandrowe. Na wschodzie związana z doliną Brdy, a na zachodzie z doliną Gwdy. Pierwszą z nich na pn-wschodzie rozcina dolina Kamionki, a drugą na pn-zachodzie - dolina Szczyry.

Teren gminy wg mapy geologicznej przedstawionej na poniższym rysunku położony jest w większości na glinach zwałowych, ich zwiertzelinach oraz piaskach i żwirach. W zachodniej i wschodniej części gminy występują piaski, żwiry sandrowe. Poza tym występują żwiry, piaski, gliny i głązy moren czołowych oraz piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły.

Rysunek 4. Mapa geologiczna dla Miasta i Gminy Debrzno
Źródło: <http://m.bazagis.pgi.gov.pl>

Gliny zwałowe oraz piaski i żwiry są to tereny przydatne do zabudowy ze względu na dobrą nośność.

8.4. Gleby

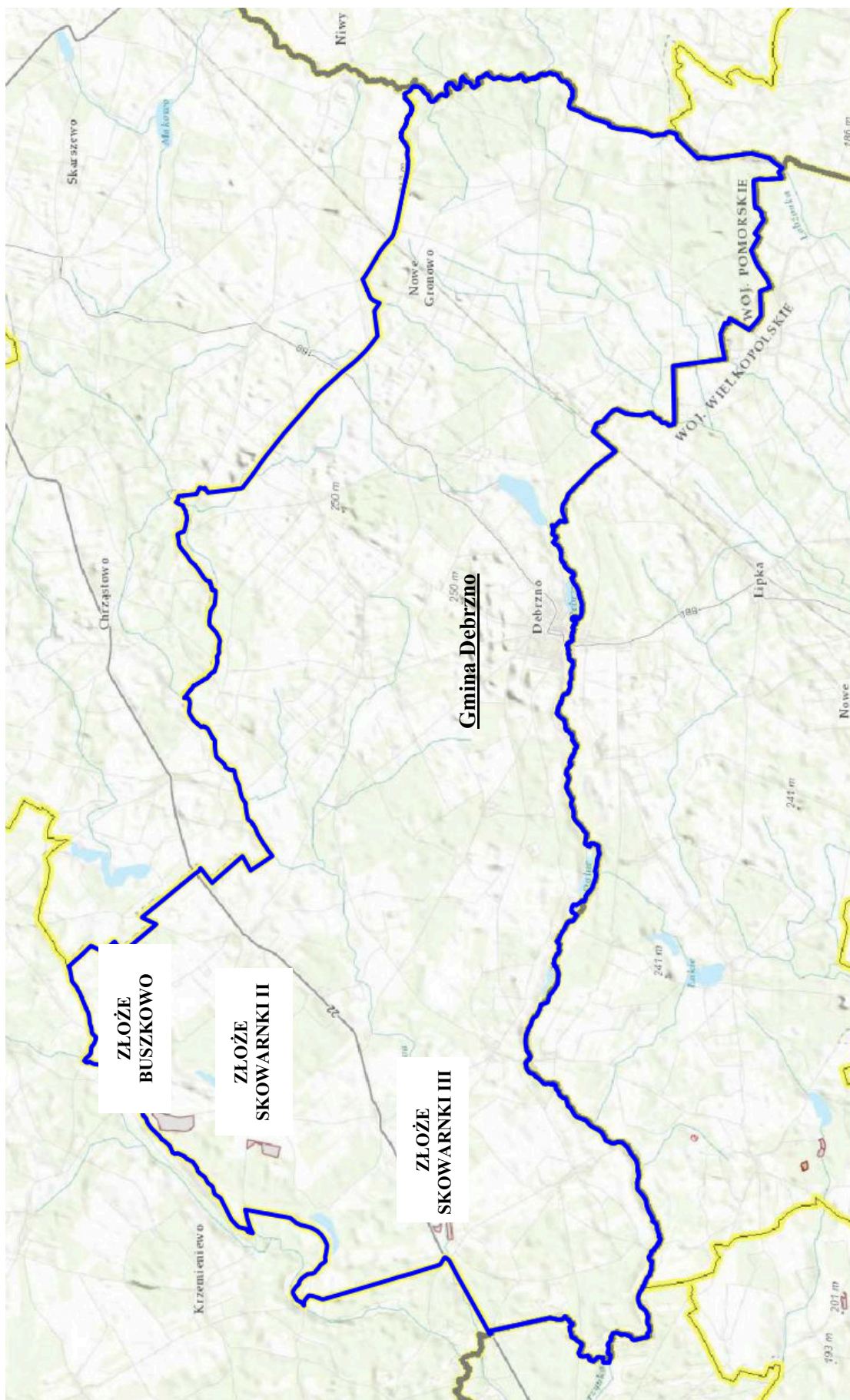
Przeważający obszar Gminy Debrzno, w obrębie wysoczyzny i wzgórz morenowych, budują utwory pochodzenia lodowcowego. Są to przede wszystkim gliny zwałowe oraz gleby piaszczysto-żwirowe z wkładkami ilów, które wychodzą na powierzchnię w środkowym fragmencie doliny Chrząstawy (Buszkowo-Cierznie). Bardziej przemieszany materiał zwałowy, piaszczysto-gliniasty, występuje w rejonie wzgórz i pagórków morenowych. Równiny sandrowe zbudowane są z piasków pochodzenia wodnolodowcowego. We wschodniej części Gminy zdarzają się utwory gliniaste (na pn wschód od Drozdowa i Starego Gronowa). Najmłodsze utwory holoceniowe, wyścielają dna cieków i dolin rzecznych

i zagłębień terenowych. Są to piaski rzeczne, namuły oraz torfy. Te ostatnie najczęściej spotyka się w dolinie rzeki Szczyry, Debrzynki oraz Chrzastawy i jej dopływu koło miejscowości Kamień.

8.5. Złóża surowców

Tabela 2. Zasoby kopalin na terenie Gminy Debrzno

Nazwa złoża	Kopalina	Stan zagospodarowania złoża	Powierzchnia [ha]	Stratygrafia stropu	Stratygrafia spągu	Grupa złoża
BUSZKOWO	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	złoże rozpoznane szczegółowo	6,85	czwartorzęd	czwartorzęd	I
SKOWARNKI	Kruszywa naturalne	złoże skreślone z bilansu zasobów	1,89	czwartorzęd	czwartorzęd	III
SKOWARNKI II	Kruszywa naturalne	złoże rozpoznane szczegółowo	12,12	czwartorzęd-holocen	czwartorzęd-plejstocen	II
SKOWARNKI III	Kruszywa naturalne	złoże rozpoznane szczegółowo	26,62	czwartorzęd-holocen	czwartorzęd-plejstocen	II
STARE GRONOWO	Kruszywa naturalne	eksploatacja złoża zaniechana	1,55	czwartorzęd	czwartorzęd	-

Rysunek 5. Lokalizacja złóż kruszywa na terenie gminy Debrzno
Źródło: <http://bazagis.pgi.gov.pl/>

8.6. Wody powierzchniowe

Przeważająca część obszaru gminy Debrzno należy do dorzecza Odry i jest odwadniana w kierunku pd-wschodnim i południowym, poprzez dopływy Gwdy (Szczyrę, Chrzastawę i Debrzynkę) oraz Łobżonki - Stolunię. Dział wodny I rzędu, między dorzeczem Odry i Wisły, biegnie peryferyjnie w okolicach Nowego i Starego Gronowa. Północno-wschodni skraj gminy odwadniany jest przez Kamionkę, dopływ Brdy. Sieć rzeczna, chociaż zaznacza się w krajobrazie licznymi dolinkami, charakteryzuje się stosunkowo skromnymi przepływami wody. Średni niski przepływ z wielolecia SNQ, w ujściowych profilach nieopodal zachodniej granicy gminy, wynosi dla rz. Szczyry - 0,69 m³/s, dla rz. Chrzastawy - 0,40 m³/s, dla Debrzynki - 0,19 m³/s. W strefach przywododziałowych na wschodzie obszaru, znajdują się obszary źródłiskowe niewielkich cieków zasilających główne rzeki gminy, posiadające swe źródła poza jej granicami. Północna część Pojezierza Krajeńskiego z gm. Debrzno, charakteryzuje się niską jeziornością. Jednakże w granicach miasta i gminy znajduje się 8 jezior, z czego jedno, o powierzchni nieco powyżej 50 ha i pięć, o powierzchni powyżej 10 ha. Są to głównie jeziora rynnowe i z wyjątkiem jez. Gardzkiego - przepływowe.

Niska jeziorność gminy, mała zasobność rzek, dość niskie opady oraz niski udział torfowisk, spowodowały, że w ocenie „Studium możliwości i potrzeb retencjonowania wód i programie rozwoju małej retencji w woj. śląskim do 2015 roku”, gm. Debrzno zaliczono do obszarów o niskiej zasobności wód powierzchniowych. Jednak przeprowadzony bilans, pozwolił na stwierdzenie, że zasoby wodne, nawet w roku suchym, zbliżone są do poziomu potrzeb. Tylko znaczna intensyfikacja upraw mogłaby spowodować pojawienie się deficytu wód powierzchniowych.

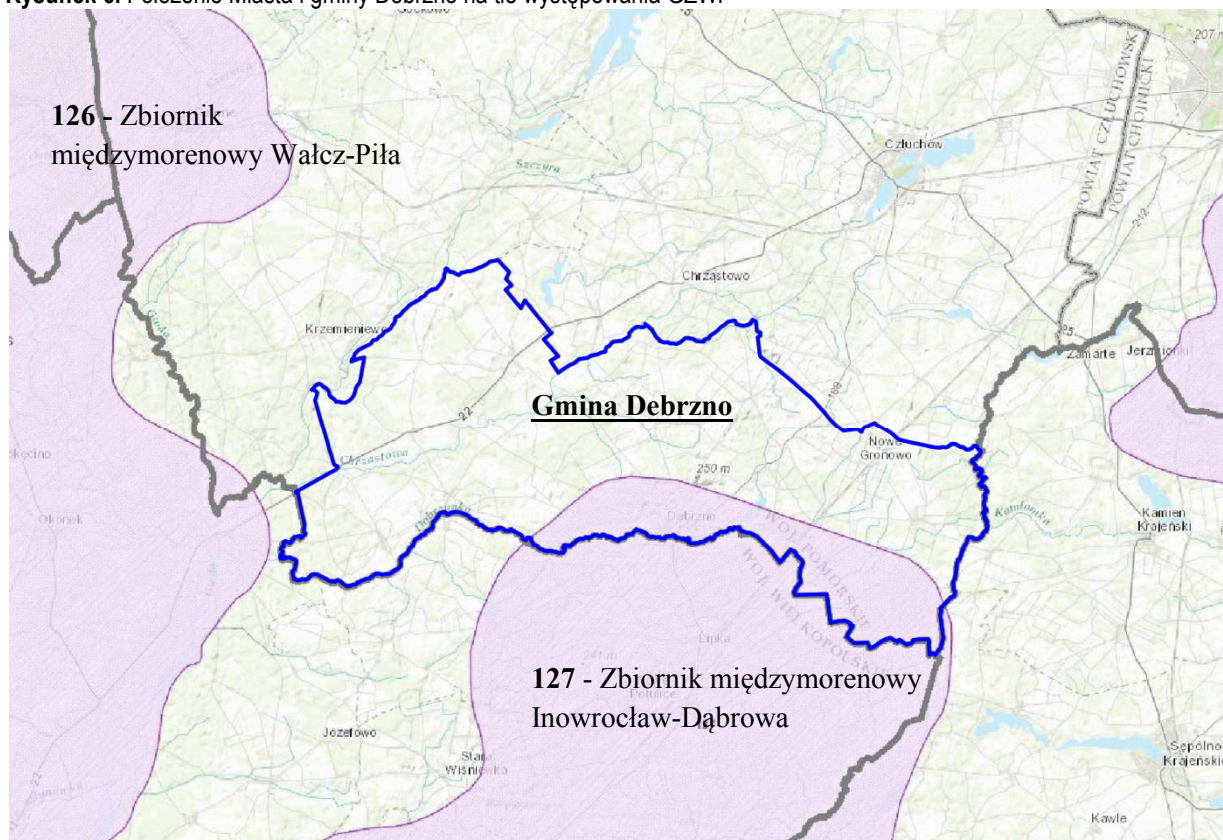
8.7. Wody podziemne

W przeciwieństwie do wód powierzchniowych, zasoby wód podziemnych są znaczące - szczególnie w pd-wschodniej i zachodniej części gminy.

Południowo-wschodnia część Gminy Debrzno leży w zasięgu GZWP Nr 127, sięgający przez Debrzno po Myślizszcz i Stare Gronowo. Jest to zbiornik bardzo zasobny, gromadzący wody głównie w piętrze utworów trzeciorzędowych, na głębokości średnio 100 m. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne ujęć oceniane są na 186 tys. m³/d. Jest on głęboką strukturą wodonośną, raczej dobrze naturalnie izolowaną od powierzchni terenu przez warstwy nieprzepuszczalne, co gwarantuje trwałość jakości wód.

Miasto i gmina Debrzno zaopatrywane są obecnie dla celów komunalnych i przemysłowych wyłącznie z wód podziemnych, z ok. 40 ujęć.

Rysunek 6. Położenie Miasta i gminy Debrzno na tle występowania GZWP

Źródło: <http://m.bazagis.pgi.gov.pl>

Rysunek 7. Lokalizacja miasta i gminy Debrzno na tle JCWPd

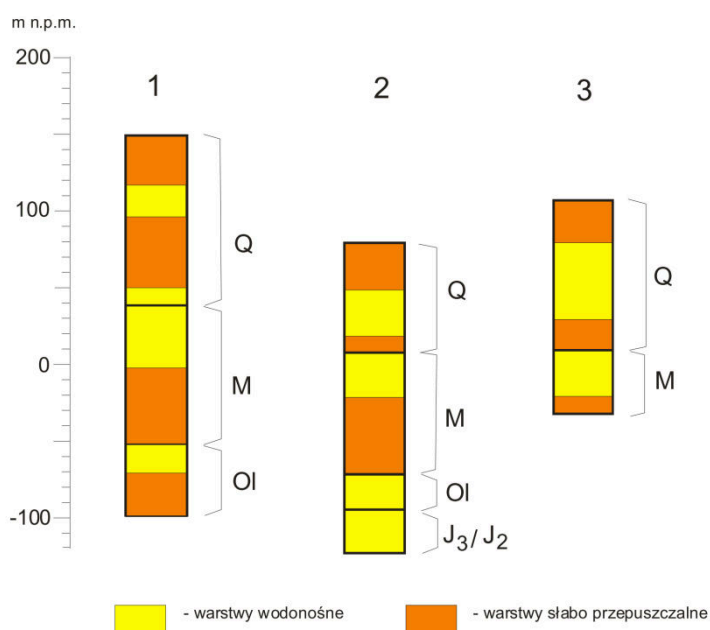
Źródło: geoportal.kzgw.gov.pl

Tabela 3. Jednolite Części Wód Podziemnych 28 na terenie Gmin i Miasta Debrzno

Nr JCWPd	Krajowy kod Jednolitej części wód podziemnych	Powierzchnia jednolitej części wód km ²	Warstwowość	Ocena stanu ilościowego	Ocena stanu chemicznego	Ocena zagrożenia nieosiągnięcia dobrego stanu ilościowego	Ocena zagrożenia nieosiągnięcia dobrego stanu chemicznego
28	GW650028	4943.69	Jednowarstwowa	dobry	dobry	niezagrożona	niezagrożona

Źródło: geoportal.kzgw.gov.pl

Rysunek 8. Profile JCWPd Nr 28

Źródło: www.psh.gov.pl

Symbol całej JCWPd uwzględniający wszystkie profile: Q₍₁₋₂₎ - M, (OI) - (J₃/J₂)

W utworach czwartorzędowych występują jeden lub dwa poziomy wodonośne. Poziom mioceniński występuje na całym obszarze JCWPd. Poziom oligoceniński i jurajski głównie w południowej części obszaru. Częste przypadki występowania łącznych poziomów wodonośnych Q – M oraz OI – J

Q, M, OI – wody porowe w utworach piaszczystych

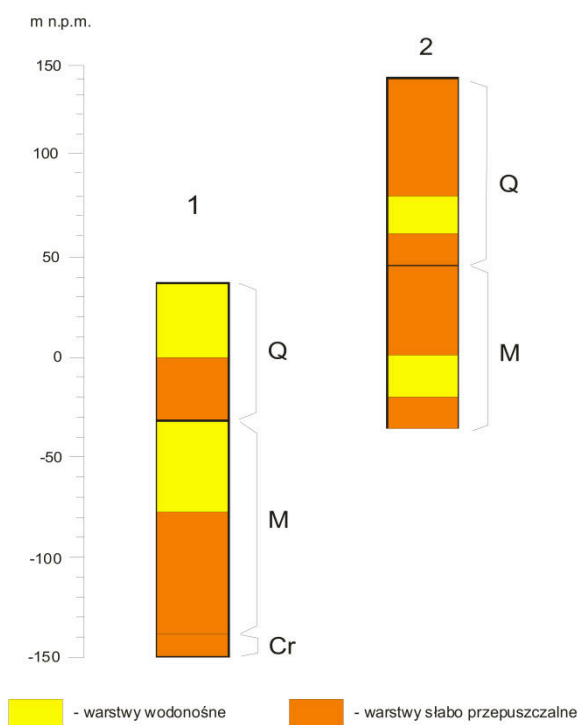
J₃ /J₂ – wody porowe w utworach piaszczystych

wody szczelinowe w piaskowcach i wapieniach

Tabela 4. Jednolite Części Wód Podziemnych 36 na terenie Gminy Debrzno

Nr JCWPd	Krajowy kod Jednolitej części wód podziemnych	Powierzchnia jednolitej części wód km ²	Warstwowość	Ocena stanu ilościowego	Ocena stanu chemicznego	Ocena zagrożenia nieosiągniętego stanu ilościowego	Ocena zagrożenia nieosiągniętego stanu chemicznego
	GW650036	5033.4	Jednowarstwowa	dobry	slaby	zagrożona	zagrożona

Rysunek 9. Profile JCWPd Nr 36

Źródło: www.psh.gov.pl

Symbol całej JCWPd uwzględniający wszystkie profile: Q, M

W utworach czwartorzędowych występuje jeden poziom wodonośny związany głównie z pradoliną toruńsko-eberswaldzką. Poziom mioceński stanowi jedna warstwa wodonośna dobrze izolowana od poziomu czwartorzędowego.

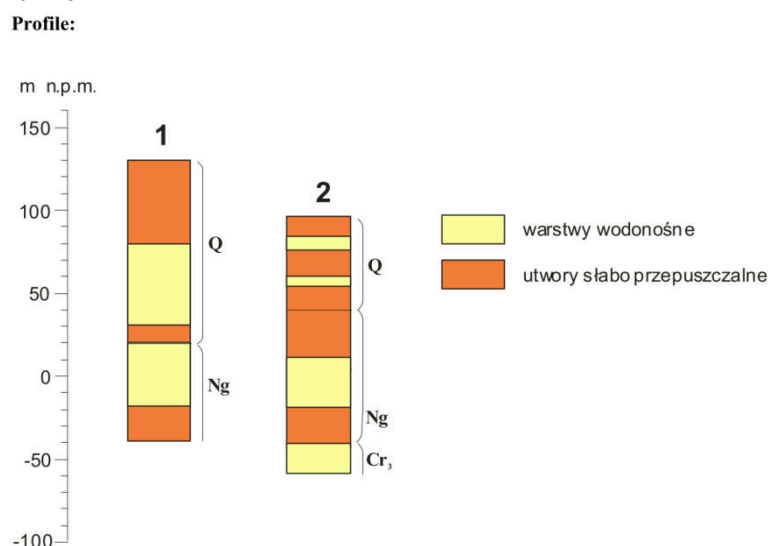
Q – wody porowe w utworach piaszczystych

M - wody porowe w utworach piaszczystych

Tabela 5. Jednolite Części Wód Podziemnych 37 na terenie Gminy Debrzno

Nr JCWPd	Krajowy kod Jednolitej części wód podziemnych	Powierzchnia jednolitej części wód km ²	Warstwowość	Ocena stanu ilościowego	Ocena stanu chemicznego	Ocena zagrożenia nieosiągnięcia dobrego stanu ilościowego	Ocena zagrożenia nieosiągnięcia dobrego stanu chemicznego
37	GW650037	2949.4	Jednowarstwowa	dobry	dobry	niezagrożona	niezagrożona

Rysunek 10. Profile JCWPd Nr 37

Źródło: www.psh.gov.pl

Symbol całej JCWPd uwzględniający wszystkie profile: Q₁₋₂, Ng, Cr

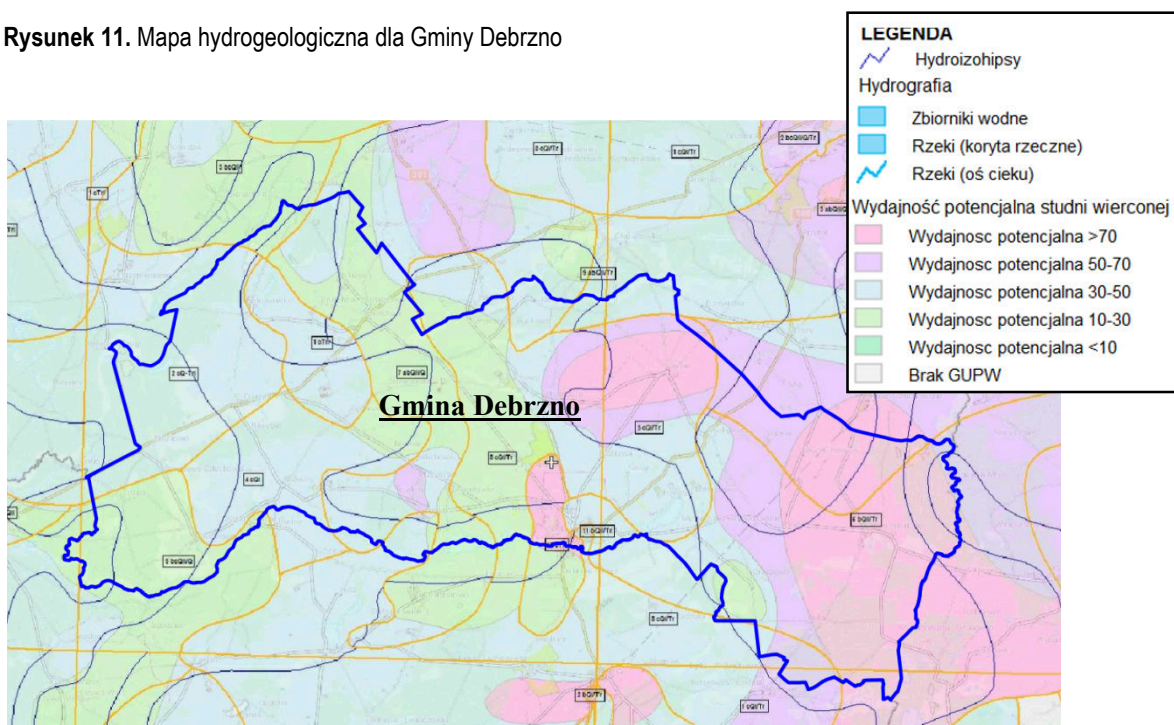
W czwartorzędzie występuje jeden lub dwa poziomy nie będące w kontakcie z poziomem neogeńskim. Poziom neogeński nie ma łączności z piętrem kredowym. Obszar JCWPd 37 obejmuje zlewnie Brdy. Główne poziomy wodonośne występują w warstwach międzymo-renowych i lokalnie w sandrach. W południowej części JCWPd stwierdzono występowanie wód w osadach kredy górnej.

Q – wody porowe w utworach piaszczystych

Ng – wody porowe w utworach piaszczystych

Cr – wody szczelinowe w utworach węglanowych

Rysunek 11. Mapa hydrogeologiczna dla Gminy Debrzno

Źródło: www.epsh.pgi.gov.pl/

8.8. Klimat

Południowo-pomorska kraina klimatyczna, w której leży gm. Debrzno, charakteryzuje się generalnie dużą zmiennością typów pogody. Jednak warunki klimatyczne są tu korzystniejsze od panujących w północnej części województwa. W ciągu roku najwięcej, bo 46 dni, jest z pogodą umiarkowanie ciepłą (temperatura od 5,1 do 15°C), pochmurną i bez opadu. Średnio przez 36 dni, panuje pogoda umiarkowanie ciepła, lecz z dużym zachmurzeniem i opadem. Dość dużo, bo 29 - 32 dni, przypada na pogodę bardzo ciepłą, ze średnią temperaturą ok. 15 - 25°C, bez i opadu, lecz pochmurną. Najpogodniejsze są miesiące wiosenno-letnie.

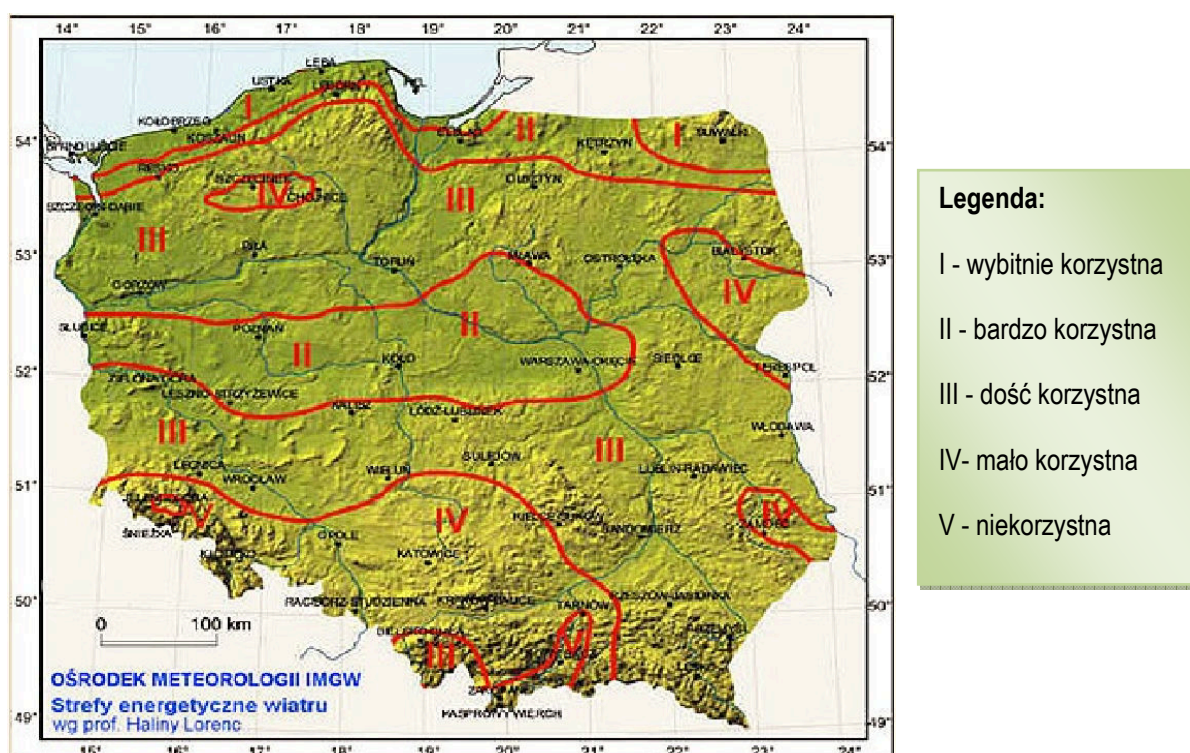
Średnie miesięczne temperatury powietrza z wielolecia (1950-1994) dla położonej na pn-wschód od Debrzna stacji w Chojnicach, wskazują, że najcieplejszym miesiącem jest lipiec, ze średnią temperaturą 16,7°C. Najniższe temperatury występują w lutym (śr. - 4,0°C) i są zdecydowanie niższe niż na północy województwa. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,6°C i jest taka sama, jak w innych częściach województwa. Na południu wyraźnie cieplejsze są miesiące wiosenne, co należy wiązać z szybszym nagrzewaniem się lądu. Jest to obszar, gdzie występuje relatywnie najwięcej dnigorących.

Na południu województwa, a więc i w rejonie gm. Debrzno, występują najniższe w województwie średnie roczne sumy opadów atmosferycznych, tj. około 620 mm. Największe opady występują w lipcu - ok. 90 mm, a najniższewokresieluty-kwiecień, ok. 30-35mm/miesiąc.

Na podstawie danych z dziesięciolecia 1967-76, zima zaczyna się w okolicach Debrzno najczęściej ok. 21 XI, a kończy pomiędzy 12- 15 III, trwa przeciętnie 110-115 dni (ok. 10 dni dłużej niż na północy). Pokrywa śnieżna w zachodniej części gminy pojawia się zazwyczaj przed 20 XI, a nieco później - bo ok. 30 XI, we wschodniej jej części. Zanika najczęściej pomiędzy 10 a 15 III. Leży przeciętnie 55 -60 dni (dłużej na zachodzie), lecz okres ten zazwyczaj nie jest ciągly.

W regionie południowym dominują wiatry z sektora zachodniego. Najwyższy jest udział kierunku zachodniego. Najsilniejsze bywają przede wszystkim w okresie zimowym, osiągając przeciętnie prędkość do 4 m/s.

Według mapy „Zasoby energii wiatru w Polsce” sygnowanej przez IMGW Oddział Warszawski Ośrodek Meteorologii Autor Halina Lorenc, teren inwestycji leży w strefie III „dość korzystna”.

Rysunek 12. Strefy energetyczne wiatru wg Haliny Lorenc
Źródło: <http://www.baza-oze.pl>

8.9. Fauna i flora

Lasy miasta i gminy Debrzno należą do Krainy Wielkopolsko-Pomorskiej. Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej, teren miasta gminy rozciąga się w obrębie następujących jednostek regionalnych: mezoregionu Wysoczyzny Krajeńskiej w Dzielnicy Pojezierza Krajeńskiego, w zasięgu III Krainy Wielkopolsko-Pomorskiej. Pokrywają ogółem 25,8% 26,1% powierzchni gminy. W zdecydowanej większości są własnością Skarbu Państwa, w administracji Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku. Tylko ok. 400 ha należy do innych właścicieli (lasy komunalne, prywatne). Na obszarze gminy przeważają lasy na siedlisku boru świeżego, ze zwiększonym udziałem boru mieszanego świeżego w części pd-zachodniej. Największy udział powierzchniowy mają drzewostany sosnowe z

domieszką brzozy, dębu i świerka. W podszycie występują: jałowiec, jarzębina, leszczyna, a w runie - borówka czarna i brusznica, konwalijka, wrzos pospolity, śmiałek pogięty, rokit pospolity i in. Oba wymienione typy lasu towarzyszą również dolinie Chrząstawy.

W miejscach o wysokim poziomie wód gruntowych występuje bor mieszany wilgotny oraz bor wilgotny. W drzewostanie panuje sosna z dębem i świerkiem, a w domieszce: brzoza, osika, buk, lipa, olcha. Runo jest bogate i dobrze rozwinięte.

Bory, zwłaszcza w okolicach Buki, Gronowa oraz w dolinie Chrząstawy, to bardzo młode lasy na siedliskach porolnych, w wieku najczęściej poniżej 40 lat.

Natomiast na urodzajnych glebach, głównie w sąsiedztwie doliny Debrzynki, a także w rejonie wzgórz morenowych na pn-wschod od jeziora Czarnowo i wokół niego, występują cenne pod względem przyrodniczym, lasy liściaste na siedliskach lasu mieszanego i lasu świeżego. W lesie mieszanym charakterystyczny jest zbliżony udział drzewostanów iglastych i liściastych, z panującymi: sosną, bukiem, dębem, oraz domieszką modrzewia, świerka, osiki, brzozy, lipy, klonu i grabu. Podszyt i runo jest bogate. W lesie świeżym gatunkiem panującym i współpanującym jest buk i dąb. Domieszkę stanowią: modrzew, dagleżja, świerk, osika, brzoza, lipa, klon, jawor, grab. W podszycie występują: jarzębina, trzmielina, głóg, bez, a w runie charakterystyczny jest m. in. szczawik zajęczy, przyłaszczka pospolita.

W dolinach rzecznych, wzdłuż cieków, najczęściej występują olsy, w których dominują olcha i jesion z dom mieszkają wiąz, dębu i brzozy.

Kompleksy leśne zachodniej części gminy tworzą drzewostany sosnowe na siedliskach boru świeżego, często porolnego pochodzenia. W części południowo-zachodniej większy jest udział żyzniejszych siedlisk boru mieszanego i tu spotyka się domieszkę gatunków liściastych w drzewostanie: dębu lub brzozy. Przeważają drzewostany młodszych klas wieku, do ok. 60 lat, starodrzewy sosnowe w wieku ok. 100 lat i więcej zachowały się jedynie w południowo-zachodnich i zachodnich fragmentach kompleksu.

Często spotyka się dwugatunkowe i dwupiętrowe fragmenty starodrzewów, zwykle sosnowodębowe, z bujnie rozwiniętą warstwą krzewów, złożoną z kruszyny, leszczyny, brzozy i dębu.

Miejscami, w obrębie dolin rzecznych, na terenach o wysokim poziomie wód gruntowych występują niewielkie powierzchnie boru mieszanego wilgotnego lub lasu mieszanego wilgotnego oraz żyznych siedlisk lasów mieszanych świeżych i lasów świeżych, lecz są prawie całkowicie zniekształcone drzewostanem sosnowym lub świerkowym.

Większe kompleksy siedlisk lasu świeżego zachowały się na północ od jeziora Czarnowo, przeważają tu drzewostany bukowe, jednak przede wszystkim młodszych klas wieku. Stosunkowo liczne powierzchnie lasu zachowały naturalny charakter i większość reprezentuje płaty kwaśnej buczyny niżowej, miejscami żyznej buczyny niżowej.

Wzdłuż doliny Chrząstawy rozciągają się niewielkie kompleksy leśne, przeważnie drzewostanów sosnowych lub świerkowych i brzozowych na siedliskach boru świeżego oraz boru mieszanego świeżego. Głównie w sąsiedztwie koryta rzeki występują fragmenty siedlisk olsowych, łęgowych lub lasu świeżego, tu także zachowały się stosunkowo liczne, naturalne fragmenty pasm łągu jesionowo-olszowego.

Żyzne siedliska lasu świeżego oraz mieszanego świeżego związane są także z całą doliną Debrzynki. Największy, ok. 200 hektarowy kompleks żyznych siedlisk usytuowany jest na zachód od miasta Debrzno, tworząc tzw. „Las Debrzneński”. Występują tu największe w gminie powierzchnie drzewostanów bukowych i dębowych, reprezentujące w miarę dobrze zachowane płyty zbiorowisk: żyznej buczyny, kwaśnej buczyny oraz kwaśnej dąbrowy.

Kompleksy leśne we wschodniej części gminy budują drzewostany sosnowe na siedliskach boru mieszanego świeżego oraz zajmującego mniejsze powierzchnie boru świeżego. W większości są to drzewostany pochodzenia porolnego, w młodszych klasach wieku – do ok. 50 lat. Miejscami występują tu niewielkie powierzchnie żyznych siedlisk lasu świeżego oraz łągu. Lasy na siedlisku lasu świeżego są zniekształcone dominacją sosny w drzewostanie, natomiast na wilgotnych siedliskach łągu, związanych z dolinkami Kamionki i Łobzonki, zachowały się naturalne fragmenty łągu jesionowo-olszowego.

8.10. Położenie na tle obszarów prawnie chronionych na podstawie przepisów o ochronie przyrody

Rezerwat przyrody „Miłachowo”

Jest to rezerwat częściowy florystyczny. Położony jest ok. 1km na zachód od miejscowości Debrzno, na powierzchni 3,8 ha. Obejmuje stok o ekspozycji południowej, ograniczony od wschodu i zachodu jarami. Udokumentowano na jego obszarze wiele rzadko spotykanych roślin ciepłolubnych: ostrołódkę kosmatą, pępawę różyczkolistną, tymotkę Boemera, przetacznik pagórkowy, kłosownicę pierzastą. U podnóża stoku, w wąwozach występują zarośla kserotermiczne, wśród których dominuje glóg jednoszyjkowy. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych muraw i zarośli kserotermicznych, tworzących w tej części Polski północną granicę zasięgu szeregu gatunków ciepłolubnych. Obszarem w zakresie ochrony przyrody administruje wojewoda. Rezerwat nie posiada planu ochrony.

Natura 2000 – Europejska Sieć Ekologiczna

Jest to kompleksowa sieć obszarów chronionych o znaczeniu europejskim stanowiąca główne narzędzie realizacji polityki ochrony UE. Tworzona jest w oparciu o dwie podstawowe Dyrektywy Rady –

92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa siedliskowa) oraz Dyrektywa Rady 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków (Dyrektywa „ptasia”). Na podstawie Dyrektyw utworzono ekologiczną sieć Specjalnych Obszarów Ochrony (SOO) oraz Obszarów Specjalnej Ochrony (OSO).

Na terenie gminy Debrzno znajdują się dwa obszary objęte programem Natura 2000:

- PLH220066 Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Dolina rzeki Szczyry,
- PLH300047 Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Debrzynki.

Obszar Natura 2000 - PLH220066 - Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Dolina rzeki Szczyry

Obszar Natura 2000 w części wschodniej dolina "wcina się" w krajobraz morenowy Pojezierza Krajeńskiego. Krajobraz ma charakter lekko falistej sandrowej równiny, ożywionej meandrującą doliną rzeki Szczyry, prawego dopływu rzeki Gwdy, należącej do zlewni Odry. Siedliska chronione skupione są w zasadzie prawie wyłącznie na dnie doliny rzecznej. Jedynie w części wschodniej na stokach doliny występuje kompleks buczyn, miejscami dobrze zachowanych. Dolina rzeki Szczyry jest istotną ostoją torfowisk zasadowych i cennej entomofauny oraz flory z nimi związanych. Bogate populacje storczyków (Dactylorhiza) oraz czerwończyka nieparka są efektem bardzo ekstensywnej gospodarki rolnej prowadzonej na tych terenach oraz w dużej mierze - niezakłóconych warunków hydrologicznych. Na każdym kroku można tu spotkać ślady obecności bobrów, które bardzo pozytywnie wpływają na dobre uwodnienie ekosystemów. Nad Szczyrą stwierdzono również obecność rzadkiego mięczaka - poczwarówki zwężonej (Vertigo angustior). Ważna ostoja dla bezkręgowców - najdalej na pn. wysunięte stanowisko Czerwończyka fioletka (gatunek motyla, silnie zagrożonego wyginięciem ze względu na ograniczoną powierzchnię środowisk lęgowych, zamieszkuje podmokłe łąki i torfowiska niskie.) oraz stanowisko ślimaka poczwarówki zwężonej. Występują tutaj również takie gatunki zwierząt wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, tj. bóbr europejski, wydra europejska, poczwarówka zwężona.

Obszar Natura 2000 - PLH300047 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Debrzynki

Dolina niewielkiej rzeki Dobrzynki ma wielkie znaczenie dla europejskiej przyrody przez wzgląd na występowanie na tej terenie priorytetowych siedlisk. Na zboczach doliny zachował się starodrzew bukowy (kompleks buczyn i grądów subatlantyckich) obok wiszących torfowisk źródłkowych i przepływowych torfowisk alkalicznych. Większa część torfowisk charakteryzuje się doskonałymi warunkami wodnymi. Co ciekawe, w dolinie dobrze zachowała się naturalna strefowość roślinności.

Z gatunków wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej stwierdzono tu występowanie 4 gatunków bezkręgowców, w tym poczwarówki i czerwończyka nieparka oraz rośliny skalnicy

torfowiskowej. Jest to drugie w całej północno-zachodniej Polsce znane stanowisko gatunku. Do szczególnie cennych, nie wymienionych w Załączniku II należą występujące na mechowiskach gatunki mchów brunatnych, takie jak: *Tomentypnum nitens*, *Helodium blandowii* oraz *Paludella squarosa* - o wyjątkowo wysokiej liczebności. Do osobliwości zaliczyć można również liczne populacje storczyka krwistego i szerokolistnego. Na uwagę zasługuje też licznie występująca na torfowiskach narecznica grzebieniasta.

Pomniki przyrody

Wśród ustanowionych pomników przyrody, których zestawienie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 6. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Debrzno

Lp.	gatunek	położenie	obwód cm	pierśnica /cm/	wysokość /m/	współrzędne geogr.
1.	lipa drobnolistna	szosa Debrzno-Rozwory	420	133	23	17° 12 15" E 53° 32 20" N
2.	wierzba krucha	Pędziszewo	520	165	16,5	17° 07 17' E 53° 33 30" N
3.	buk zwyczajny	Jez. śuczek	510	162	28	17° 17 22" E 53° 32 46" N
4.	dąb szypułkowy	Jez. Kwieckie (Długie)	420	133	26	17° 10 33' E 53° 31 31" N
5.	buk zwyczajny	Jez. Kwieckie (Długie)	510	162	31	17° 10 50' E 53° 33 37" N
6.	buk zwyczajny	Jez. Kwieckie (Długie)	440	140	33	17° 09 53' E 53° 31 25" N
7.	jesion wyniosły	Stare Gronowo	410	130	24	17° 23 15 E 53° 32 17" N
8.	lipa drobnolistna	Stare Gronowo	360	114	22	17° 23 17' E 53° 32 19" N
9.	lipa drobnolistna	przy szosie Debrzno-Uniechów	400	127	20	17° 11 00' E 53° 34 07" N
10.	dąb szypułkowy	Skowarnki	450	143	23	17° 05 11' E 53° 35 27" N

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Debrzno

Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne są ważnym elementem sieci Natura 2000 gdyż umożliwiają przemieszczanie się organizmów między siedliskami. W skutek działalności człowieka dawniej bardzo rozległe siedliska zwierząt i roślin zostały rozdrobnione i często izolowane. Z tego też względu w celu zapewnienia prawidłowego rozwoju gatunku umożliwiania mu zdobycia pożywienia, ustanowienia terytorium, znalezienia partnera do rozrodu czy umożliwienia ucieczki przed drapieżnikami jak i zdarzeniami losowymi typu pożar niezbędne jest połączenie siedlisk terenami umożliwiającymi bezpieczne przemieszczanie się zwierząt, czyli liniowymi pasami lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami, które poza możliwościami przemieszczania się dadzą zwierzętom niezbędne schronienie oraz dostęp do pożywienia. Szerokość korytarza musi być uzależniona od gatunku, dla którego został stworzony. Zazwyczaj większe potrzebują szerszych korytarzy niż gatunki mniejsze. Szerokość i typ

korytarza uwzględniać musi także typ przemieszczeń, który ma umożliwić. Przykładowo, połączenie, stworzone w celu pokonywania krótkich dystansów przez mobilne zwierzęta, musi zapewnić jedynie osłonę i niezbędną przestrzeń. Natomiast korytarz umożliwiający rozproszenie gatunku w większej skali musi zapewniać również schronienie do odpoczynku oraz pokarm.

Do najważniejszych funkcji korytarzy zalicza się:

- zmniejszenie stopnia izolacji poszczególnych płatów siedlisk i ułatwienie przemieszczania się organizmów pomiędzy nimi, a co za tym idzie, zwiększenie prawdopodobieństwa kolonizacji izolowanych płatów;
- zwiększenie przepływu genów pomiędzy płatami siedlisk zapobiegające utracie
- różnorodności genetycznej oraz przeciwdziałające depresji wsobnej;
- obniżenie śmiertelności, szczególnie wśród osobników młodych, wypartych z płatów dogodnych siedlisk, wskutek zachowań terytorialnych.

Obecnie doceniona została rola korytarzy ekologicznych oraz szeroko pojęta idea łączności ekologicznej w ochronie dzikich gatunków zwierząt. Właściwie zaprojektowana sieć obszarów chronionych powinna uwzględniać także korytarze ekologiczne łączące ze sobą obszary przyrodniczo cenne.

W Polsce korytarze ekologiczne nie są włączone do krajowego systemu obszarów chronionych. Prawo polskie odnosi się jedynie bardzo generalnie do ochrony korytarzy ekologicznych w zapisach ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. oraz nakazuje uwzględnianie potrzeb zachowania łączności ekologicznej przy sporządzaniu decyzji środowiskowej dla inwestycji znacząco oddziałujących na środowisko (m.in. Bar & Jendrośka 2010).

Rysunek 13. Przebieg korytarzy ekologicznych
Źródło: www.natura2000.gdos.gov.pl/

8.11. Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków

Na podstawie pisma Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku na terenie gminy Debrzno znajdują się obiekty zabytkowe:

1. ARCHEOLOGICZNE:

Na obszarze Miasta i Gminy Debrzno znajduje się 282 stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską oraz wymagających objęcia ochroną. Wyznaczono 141 stref archeologicznej ochrony konserwatorskiej w tym: obiekty objęte prawną ochroną konserwatorską w rejestrze zabytków archeologicznych województwa pomorskiego.

Tabela 7. Wykaz stanowisk archeologicznych

1	Debrzno	Debrzno	28-30	1	obozowisko okres wpływów rzymskich k. przeworska , osada późnośredniowieczna	W. II
2	Debrzno	Strieczona	28-30	2	śląd osadniczy, wczesne średniowiecze	nie objęte strefą ochrony
3	Debrzno	Strieczona	28-30	3	ślądy osadnicze epoka brązu - wczesna epoka żelaza, k. łużycka i k. pomorska	nie objęte strefą ochrony
4	Debrzno	Debrzno	28-30	4	obozowisko okres wpływów rzymskich k. przeworska, obozowisko późnośredniowieczne	W. II
5	Debrzno	Debrzno	28-30	5	obozowisko wczesnośredniowieczne	W. III
6	Debrzno	Debrzno	28-30	6	śląd osadniczy, późne średniowiecze	W. III
7	Debrzno	Debrzno	28-30	7	śląd osadniczy	W. III
8	Debrzno	Debrzno	28-30	8	ślądy osadnicze, epoka brązu -	W. III

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE SPORZĄDZONE NA POTRZEBY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DEBRZNO

					wczesna epoka żelaza, k. łużycka i k. pomorska oraz z późnego średniowiecza	
9	Debrzno	Debrzno	28-30	9	obozowisko, późne średniowiecze	W. III
10	Debrzno	Debrzno	28-30	10	śląd osadniczy okres wpływów rzymskich, k. przeworska, obozowisko z późnego średniowiecza	W. II
11	Debrzno	Debrzno	28-30	11	obozowisko z późnego średniowiecza	W. III
12	Debrzno	Debrzno	28-30	12	ślady osadnicze z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz wpływów rzymskich, k. łużycka - k. pomorska, k. przeworska, obozowisko z późnego średniowiecza	W. II
13	Debrzno	Strzeczona	28-30	13	osada późnośredniowieczna	W. II
14	Debrzno	Debrzno	28-30	14	śląd osadniczy	nie objęte strefą ochrony
15	Debrzno	Debrzno	28-30	15	śląd osadniczy, wczesne średniowiecze	nie objęte strefą ochrony
16	Debrzno	Debrzno	28-30	16	śląd osadniczy, okres wpływów rzymskich, k. przeworska	W. III
17	Debrzno	Roz wory	28-30	17	śląd osadniczy	nie objęte strefą ochrony
18	Debrzno	Rozwory	28-30	18	śląd osadniczy	nie objęte strefą ochrony
19	Debrzno	Strzeczona	28-30	19	śląd osadniczy	nie objęte strefą ochrony
20	Debrzno	Strzeczona	28-30	20	obozowisko, okres wpływów rzymskich, k. przeworska, śląd osadniczy z późnego średniowiecza	W. III
21	Debrzno	Strzeczona	28-30	21	obozowisko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz okresu wpływów rzymskich, kultura łużycka, k. pomorska, k. przeworska	W. II
22	Debrzno	Strzeczona	28-30	22	śląd osadniczy z późnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
23	Debrzno	Debrzno	28-30	23	osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz okresu wpływów rzymskich, k. łużycka, k. pomorska, k. przeworska, obozowisko z wczesnego średniowiecza	W. I
24	Debrzno	Debrzno	28-30	24	śląd osadniczy z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska, osada z wczesnego średniowiecza	W. II
25	Debrzno	Debrzno	28-30	25	osada z wczesnego średniowiecza, śląd osadniczy z późnego średniowiecza	W. I
26	Debrzno	Debrzno	28-30	26	cmentarzysko kurhanowe	W. I
27	Debrzno	Rozwory	28-30	27	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
28	Debrzno	Rozwory	28-30	28	cmentarzysko kurhanowe	W. I
29	Debrzno	Rozwory	28-30	29	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz wczesnego średniowiecza	W. III
30	Debrzno	Rozwory	28-30	30	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
31	Debrzno	Rozwory	28-30	31	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza	nie objęte strefą ochrony
32	Debrzno	Debrzno	28-30	32	ślady osadnicze z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka - k. pomorska, obozowisko z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
33	Debrzno	Strzeczona	28-30	33	obozowisko z wczesnego średniowiecza	W. III
34	Debrzno	Debrzno	28-30	34	ślady osadnicze z wczesnego i późnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
35	Debrzno	Rozwory	28-30	35	obozowisko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, kultura łużycka, k. pomorska, śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	W. II

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE SPORZĄDZONE NA POTRZEBY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DEBRZNO

36	Debrzno	Uniechów	28-30	36	ślady osadnicze z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz wczesnego średniowiecza	W. III
37	Debrzno	Uniechów	28-30	37	osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz wczesnego średniowiecza, k. łużycka, k. pomorska	W. I
38	Debrzno	Strzeczona	28-30	38	cmentarzysko kurhanowe z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza	W. I
39	Debrzno	Strzeczona	28-30	39	osada wczesnośredniowieczna	W. II
40	Debrzno	Debrzno	28-30	40	obozowisko z wczesnego średniowiecza	W. III
41	Debrzno	Rozwory	28-30	41	cmentarzysko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska, ślad osadniczy nieokreślony	W. III
42	Debrzno	Debrzno	28-30	42	ślad osadniczy z epoki neolitu?	W. III
43	Debrzno	Rozwory	28-30	43	osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka i k. pomorska	W. I
44	Debrzno	Uniechów	28-29	1	ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska	nie objęte strefą ochrony
45	Debrzno	Uniechów	28-29	2	obozowisko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, kultura łużycka, k. pomorska, ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza	W. II
46	Debrzno	Uniechów	28-29	3	obozowisko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, kultura łużycka, k. pomorska	W. III
47	Debrzno	Uniechów	28-29	4	ślady osadnicze z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz okresu wpływów rzymskich, k. łużycka - k. pomorska, k. przeworska	W. III
48	Debrzno	Rozwory	28-29	5	osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka i k. pomorska, obozowisko z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska	W. II
49	Debrzno	Rozwory	28-29	6	osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska, ślady osadnicze z okresu wpływów rzymskich i wczesnego średniowiecza	W. II
50	Debrzno	Rozwory	28-29	7	obozowisko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska	W. III
64	Debrzno	Rozwory	28-29	21	ślad osadniczy z późnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
65	Debrzno	Cierznie	28-29	22	ślady osadnicze z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz późnego średniowiecza	W. III
66	Debrzno	Cierznie	28-29	23	ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
67	Debrzno	Cierznie	28-29	24	obozowisko z wczesnego średniowiecza	W. III
68	Debrzno	Cierznie	28-29	25	obozowisko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska, osada wczesnośredniowieczna	W. II
69	Debrzno	Cierznie	28-29	26	ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
70	Debrzno	Cierznie	28-29	27	obozowisko z wczesnego oraz średniowiecza	W. III
71	Debrzno	Cierznie	28-29	28	ślady osadnicze z późnego średniowiecza i nieokreślone	nie objęte strefą ochrony
72	Debrzno	Cierznie	28-29	29	ślad osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska	nie objęte strefą ochrony
73	Debrzno	Cierznie	28-29	30	ślad osadniczy z późnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE SPORZĄDZONE NA POTRZEBY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DEBRZNO

74	Debrzno	Rozwory	28-29	31	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
75	Debrzno	Cierznie	28-29	32	obozowisko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska, osada z okresu wpływów rzymskich	W. II
76	Debrzno	Cierznie	28-29	33	śląd osadniczy nieokreślony	nie objęte strefą ochrony
77	Debrzno	Cierznie	28-29	34	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
78	Debrzno	Cierznie	28-29	35	ślady osadnicze z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz wczesnego średniowiecza	W. III
79	Debrzno	Cierznie	28-29	36	ślady osadnicze z okresu wpływów rzymskich oraz nieokreślone, k. przeworska, obozowisko z wczesnego średniowiecza	W. III
80	Debrzno	Cierznie	28-29	37	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska	nie objęte strefą ochrony
81	Debrzno	Cierznie	28-29	38	osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska, śląd osadniczy z okresu wpływów rzymskich i wczesnego średniowiecza	W. II
83	Debrzno	Cierznie	28-29	40	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska	nie objęte strefą ochrony
84	Debrzno	Cierznie	28-29	41	osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska, obozowisko z wczesnego średniowiecza	W. II
85	Debrzno	Cierznie	28-29	42	obozowisko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska, śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	W. III
86	Debrzno	Cierznie	28-29	43	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza	nie objęte strefą ochrony
87	Debrzno	Cierznie	28-29	44	śląd osadniczy z okresu wpływów rzymskich	nie objęte strefą ochrony
88	Debrzno	Cierznie	28-29	45	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska	nie objęte strefą ochrony
89	Debrzno	Cierznie	28-29	46	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska, obozowisko z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska	W. III
90	Debrzno	Rozwory	28-29	47	ślady osadnicze z okresu wpływów rzymskich, wczesnego średniowiecza oraz nieokreślone, k. przeworska	W. III
91	Debrzno	Rozwory	28-29	48	ślady osadnicze z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz okresu wpływów rzymskich, k. łużycka - k. pomorska, k. przeworska	nie objęte strefą ochrony
92	Debrzno	Rozwory	28-29	49	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza	nie objęte strefą ochrony
93	Debrzno	Rozwory		50	śląd osadniczy z okresu wpływów rzymskich	nie objęte strefą ochrony
94	Debrzno	Rozwory		51	śląd osadniczy nieokreślony	nie objęte strefą ochrony
95	Debrzno	Rozwory		52	śląd osadniczy z późnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
96	Debrzno	Prusinowo	28-29	53	osada późnośredniowieczna	W. II
97	Debrzno	Prusinowo	28-29	54	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska	nie objęte strefą ochrony
98	Debrzno	Rozwory	28-29	67	osada wczesno i późnośredniowieczna	W. II

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE SPORZĄDZONE NA POTRZEBY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DEBRZNO

99	Debrzno	Prusinowo	28-29	68	materiał zaginął	nie objęte strefą ochrony
100	Debrzno	Prusinowo	28-29	69	obozowisko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz okresu wpływów rzymskich, kultura łużycka, k. pomorska, k. przeworska, osada wczesno i późnośredniowieczna	W. II
101	Debrzno	Prusinowo	28-29	70	obozowisko wczesno i późnośredniowieczne	W. III
102	Debrzno	Prusinowo	28-29	71	obozowisko późnośredniowieczne	W. III
103	Debrzno	Prusinowo	28-29	72	ślady osadnicze z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska, osada z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska	W. II
104	Debrzno	Prusinowo	28-29	77	obozowisko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska, ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska	W. II
105	Debrzno	Prusinowo	28-29	78	osada z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska	W. II
106	Debrzno	Prusinowo	28-29	79	śląd osadniczy z późnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
107	Debrzno	Prusinowo	28-29	80	ślady osadnicze z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, wpływów rzymskich i wczesnego średniowiecza, k. łużycka, k. pomorska, k. przeworska	W. III
108	Debrzno	Rozwory	28-29	81	śląd osadniczy z epoki brązu-wczesnej epoki żelaza?, k. łużycka ?	nie objęte strefą ochrony
109	Debrzno	Rozwory	28-29	82	ślady osadnicze z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska	nie objęte strefą ochrony
110	Debrzno	Rozwory	28-29	83	obozowisko z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska	W. III
111	Debrzno	Rozwory	28-29	84	osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska, ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska i okr. późnego średniowiecza	W. II
112	Debrzno	Rozwory	28-29	85	obozowisko z okresu mezolitu, k. chojnicko-pieńkowska, ślady osadnicze z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz późnego średniowiecza, k. łużycka, k. pomorska, obozowisko z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska	W. II
113	Debrzno	Debrzno	28-31	2	śląd osadniczy z epoki kamienia	nie objęte strefą ochrony
114	Debrzno	Debrzno	28-31	3	ślady osadnicze z wczesnego średniowiecza i epoki nowożytnej	nie objęte strefą ochrony
115	Debrzno	Debrzno	28-31	4	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
116	Debrzno	Debrzno	28-31	10	ślady osadnicze z wczesnego średniowiecza i epoki nowożytnej	nie objęte strefą ochrony
117	Debrzno	Debrzno	28-31	1	śląd osadniczy z okresu wpływów rzymskich, k. wiel barska	nie objęte strefą ochrony
118	Debrzno	Debrzno	28-31	5	śląd osadniczy z epoki nowożytnej	nie objęte strefą ochrony
119	Debrzno	Debrzno	28-31	6	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
120	Debrzno	Debrzno	28-31	7	śląd osadniczy z wczesnej epoki żelaza	nie objęte strefą ochrony
121	Debrzno	Debrzno	28-31	8	ślady osadnicze z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz epoki nowożytnej, k. łużycka	nie objęte strefą ochrony
122	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	12	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka	nie objęte strefą ochrony
123	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	13	ślady osadnicze z późnego średniowiecza i epoki nowożytnej	nie objęte strefą ochrony
124	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	14	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE SPORZĄDZONE NA POTRZEBY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DEBRZNO

125	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	15	śląd osadniczy z późnego średniowiecza	W. III
126	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	16	osada? wczesno i późnośredniowieczna?	W. III
127	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	17	grodzisko pierścieniowate z wczesnego średniowiecza IX-X w.	wpisane do rejestru zabytków
128	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	18	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka	W. III
129	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	19	śląd osadniczy z epoki nowożytnej	W. III
130	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	20	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	W. III
131	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	21	ślady osadnicze z wczesnego oraz późnego średniowiecza i epoki nowożytnej	W. III
132	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	22	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza i epoki nowożytnej	W. III
134	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	24	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
135	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	25	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
136	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	26	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza i epoki nowożytnej	W. III
137	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	27	śląd osadniczy z okresu wpływów rzymskich, k. wielbarska	nie objęte strefą ochrony
138	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	28		
139	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	29	obozowisko z okresu eneolitu, kultura pucharów lejkowatych	W. III
140	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	30	osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, osada wczesnośredniowieczna	W. II
141	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	31	osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, osada wczesnośredniowieczna	W. II
142	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	32	obozowisko z epoki eneolitu, kultura amfor kulistych, punkt osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka	W. III
143	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	33	osada z epoki żelaza i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, osada wczesnośredniowieczna	W. II
144	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	34	osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, osada wczesnośredniowieczna	W. II
145	Debrzno	Uniechów	27-30	30	obozowisko wczesnośredniowieczne	W. III
146	Debrzno	Uniechów	27-30	31	obozowisko wczesnośredniowieczne, śląd osadniczy z późnego średniowiecza	W. III
147	Debrzno	Uniechów	27-30	32	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
148	Debrzno	Uniechów	27-30	35	mentarzysko kurhanowe, brak chronologii, obiekty kultowe, brak chronologii	W. I
149	Debrzno	Uniechów	27-30	36	śląd osadniczy nieokreślony	nie objęte strefą ochrony
150	Debrzno	Strzeczona	27-30	37	osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, k. pomorska, śląd osadniczy z późnego średniowiecza	W. II
151	Debrzno	Strzeczona	27-30	46	obozowisko neolit/eneolit, obozowisko z wczesnego średniowiecza	W. II
153	Debrzno	Strzeczona	27-30	48	śląd osadniczy z epoki eneolitu, kultura pucharów lejkowatych, osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, obozowisko z wczesnego i późnego średniowiecza, śląd osadniczy nieokreślony	W. II
154	Debrzno	Strzeczona	27-30	49	śląd osadniczy nieokreślony,	W. I

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE SPORZĄDZONE NA POTRZEBY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DEBRZNO

					schyłkowy neolit/eneolit, osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, obozowisko z wczesnego średniowiecza, ślad osadniczy nieokreślony	
155	Debrzno	Strzeczona	27-30	50	śląd osadniczy z epoki eneolitu, kultura pucharów lejkowatych, obozowisko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, osada z okresu przedrzymskiego i wpływów rzymskich, k. przeworska, ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza oraz nieokreślonej epoki	W. I
156	Debrzno	Uniechów	27-30	51	śląd osadniczy nieokreślony	nie objęte strefą ochrony
157	Debrzno	Uniechów	27-30	52	obozowisko z późnego średniowiecza	W. III
158	Debrzno	Uniechów	27-30	53	śląd osadniczy nieokreślony	nie objęte strefą ochrony
159	Debrzno	Uniechów	27-30	54	śląd osadniczy z okresu przedrzymskiego i wpływów rzymskich	nie objęte strefą ochrony
160	Debrzno	Uniechów	27-30	55	obozowisko z późnego średniowiecza	W. III
161	Debrzno	Uniechów	27-30	56	śląd osadniczy z późnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
162	Debrzno	Uniechów	27-30	57	obozowisko z późnego średniowiecza	w. III
163	Debrzno	Uniechów	27-30	58	śląd osadniczy nieokreślony	nie objęte strefą ochrony
164	Debrzno	Uniechów	27-30	59	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, ślad osadniczy z okresu przedrzymskiego i wpływów rzymskich, k. przeworska	W. III
165	Debrzno	Uniechów	27-30	60	śląd osadniczy z późnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
166	Debrzno	Uniechów	27-30	61	śląd osadniczy z neolitu	nie objęte strefą ochrony
167	Debrzno	Uniechów	27-30	62	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka	nie objęte strefą ochrony
168	Debrzno	Uniechów	27-30	63	obozowisko z późnego średniowiecza	W. III
169	Debrzno	Uniechów	27-30	64	śląd osadniczy nieokreślony	nie objęte strefą ochrony
170	Debrzno	Strzeczona	27-30	66	śląd osadniczy z późnego średniowiecza	W. III
171	Debrzno	Strzeczona	27-30	67	śląd osadniczy z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska, ślad osadniczy z późnego średniowiecza	W. III
172	Debrzno	Strzeczona	27-30	68	śląd osadniczy z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska, ślad osadniczy z późnego średniowiecza	W. III
173	Debrzno	Strzeczona	27-30	69	śląd osadniczy z epoki eneolitu, kultura pucharów lejkowatych, obozowisko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska	W. III
174	Debrzno	Strzeczona	27-30	70	śląd osadniczy nieokreślony	nie objęte strefą ochrony
175	Debrzno	Strzeczona	27-30	71	śląd osadniczy z wczesnego i późnego średniowiecza	W. III
176	Debrzno	Barkowo	27-30	78	obozowisko z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska	W. III
177	Debrzno	Barkowo	27-30	79	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
178	Debrzno	Uniechów	27-30	80	śląd osadniczy z epoki mezolitu	nie objęte strefą ochrony
179	Debrzno	Uniechów	27-30	91	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, osada wczesnośredniowieczna	W. I
180	Debrzno	Uniechów	27-30	92	obozowisko z epoki brązu i	W. I

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE SPORZĄDZONE NA POTRZEBY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DEBRZNO

					wczesnego średniowiecza, k. łużycka, osada wczesnośredniowieczna	
181	Debrzno	Uniechów	27-30	93	osada wczesnośredniowieczna	W. I
182	Debrzno	Uniechów	27-30	94	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	W. III
183	Debrzno	Uniechów	27-30	95	obozowisko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, osada wczesnośredniowieczna	W. I
184	Debrzno	Uniechów	27-30	96	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, śląd osadniczy nieokreślony	W. III
185	Debrzno	Strieczona	27-30	97	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, obozowisko z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska	W. III
186	Debrzno	Strieczona	27-30	98	obozowisko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka	W. III
187	Debrzno	Strieczona	27-30	99	obozowisko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka	W. III
188	Debrzno	Strieczona	27-30	100	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, śląd osadniczy z okresu przedrzymskiego i wpływów rzymskich, k. przeworska, śląd osadniczy z późnego średniowiecza	W. III
189	Debrzno	Strieczona	27-30	101	śląd osadniczy z epoki eneolitu, kultura pucharów lejkwatych, osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, osada z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska, śląd osadniczy z późnego średniowiecza	W. II
190	Debrzno	Strieczona	27-30	102	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, obozowisko z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska	W. III
191	Debrzno	Strieczona	27-30	103	osada z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska	W. I
192	Debrzno	Strieczona	27-30	104	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza, śląd osadniczy nieokreślony	W. III
193	Debrzno	Strieczona	27-30	105	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	W. III
194	Debrzno	Strieczona	27-30	106	obozowisko z późnego średniowiecza	W. III
195	Debrzno	Strieczona	27-30	107	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza	nie objęte strefą ochrony
196	Debrzno	Strieczona	27-30	108	obozowisko z wczesnego średniowiecza	W. III
197	Debrzno	Strieczona	27-30	109	osada wczesnośredniowieczna	W. I
198	Debrzno	Strieczona	27-30	110	śląd osadniczy nieokreślony	nie objęte strefą ochrony
199	Debrzno	Strieczona	27-30	111	amentarzysko kurhanowe, brak chronologii, jednostki kulturowej	W. I
200	Debrzno	Strieczona	27-30	112	śląd osadniczy z epoki eneolitu, kultura pucharów lejkwatych, osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka	W. II
201	Debrzno	Strieczona	27-30	113	obozowisko z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, obozowisko z okresu wpływów rzymskich, k. przeworska	W. II
202	Debrzno	Strieczona	27-31	18	śląd osadniczy z okresu wpływów rzymskich, k. wielbarska, śląd osadniczy nieokreślony	nie objęte strefą ochrony
203	Debrzno	Strieczona	27-31	19	śląd osadniczy z epoki eneolitu i	W. III

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE SPORZĄDZONE NA POTRZEBY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DEBRZNO

					wczesnej epoki brązu?	
204	Debrzno	Strieczona	27-31	20	śląd osadniczy z okresu mezolitu i neolitu	W. III
205	Debrzno	Stupia	27-31	21	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
206	Debrzno	Stupia	27-31	22	śląd osadniczy z epoki kamienia	W. III
207	Debrzno	Stupia	27-31	23	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza, śląd osadniczy nieokreślony	W. III
208	Debrzno	Stupia	27-31	24	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka	W. III
209	Debrzno	Stupia	27-31	25	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	W. III
210	Debrzno	Stupia	27-31	26	osada wczesnośredniowieczna?	W. III
211	Debrzno	Stupia	27-31	27	śląd osadniczy z epoki kamienia	W. III
212	Debrzno	Stupia	27-31	28	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka?	nie objęte strefą ochrony
213	Debrzno	Stupia	27-31	29	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
214	Debrzno	Stupia	27-31	30	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
215	Debrzno	Stupia	27-31	31	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
216	Debrzno	Stupia	27-31	32	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
217	Debrzno	Stupia	27-31	33	śląd osadniczy z epoki nowożytnej	W. III
218	Debrzno	Stupia	27-31	34	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza?	nie objęte strefą ochrony
219	Debrzno	Stupia	27-31	35	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, śląd osadniczy nieokreślony	W. III
220	Debrzno	Stupia	27-31	36	śląd osadniczy z epoki kamienia, śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza	W. III
221	Debrzno	Stupia	27-31	37	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
222	Debrzno	Stupia	27-31	38	śląd osadniczy z okresu wpływów rzymskich, k. wielbarska	nie objęte strefą ochrony
223	Debrzno	Stupia	27-31	39	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza, śląd osadniczy nieokreślony	nie objęte strefą ochrony
224	Debrzno	Stupia	27-31	40	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka,	nie objęte strefą ochrony
225	Debrzno	Stupia	27-31	41	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza, śląd osadniczy nieokreślony	nie objęte strefą ochrony
226	Debrzno	Stupia	27-31	42	śląd osadniczy z okresu wpływów rzymskich, k. wielbarska, śląd osadniczy nieokreślony	nie objęte strefą ochrony
227	Debrzno	Stupia	27-31	43	śląd osadniczy z epoki mezolitu-neolitu	nie objęte strefą ochrony
228	Debrzno	Cierznie	27-29	4	śląd osadniczy z epoki nowożytnej	W. III
229	Debrzno	Uniechów	27-29	5	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
230	Debrzno	Uniechów	27-29	6	osada wczesnośredniowieczna	W. II
231	Debrzno	Uniechów	27-29	7	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	W. II
232	Debrzno	Uniechów	27-29	8	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza, śląd osadniczy pradziejowy, śląd osadniczy z epoki nowożytnej	W. III
233	Debrzno	Uniechów	27-29	9	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, śląd osadniczy z epoki nowożytnej	nie objęte strefą ochrony
234	Debrzno	Uniechów	27-29	10	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza, śląd osadniczy z epoki nowożytnej	nie objęte strefą ochrony

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE SPORZĄDZONE NA POTRZEBY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DEBRZNO

235	Debrzno	Uniechów	27-29	11	śląd osadniczy z epoki brązu/wczesnej epoki żelaza, k. łużycka/k. pomorska	nie objęte strefą ochrony
236	Debrzno	Uniechów	27-29	12	śląd osadniczy z epoki eneolitu/wczesnej epoki brązu	nie objęte strefą ochrony
237	Debrzno	Uniechów	27-29	13	śląd osadniczy pradziejowy, śląd osadniczy z epoki nowożytnej	nie objęte strefą ochrony
238	Debrzno	Uniechów	27-29	16	cmentarzysko kurhanowe, nieokreślona chronologia i kultura	W. I
239	Debrzno	Uniechów	27-29	22	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza i epoki nowożytnej	nie objęte strefą ochrony
240	Debrzno	Uniechów	27-29	23	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza oraz wczesnego średniowiecza	W. III
242	Debrzno	Uniechów	27-29	25	śląd osadniczy z eneolitu/wczesnej epoki brązu, śląd osadniczy z okresu wpływów rzymskich, k. wiel barska	W. III
243	Debrzno	Uniechów	27-29	26	śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
244	Debrzno	Uniechów	27-29	27	śląd osadniczy z epoki nowożytnej	W. III
245	Debrzno	Krzemieniewo	27-29	28	ślady osadnicze pradziejowy, wczesnośredniowieczny i późnośredniowieczny	nie objęte strefą ochrony
246	Debrzno	Uniechów	27-29	29	śląd osadniczy wczesnośredniowieczny, śląd osadniczy z epoki nowożytnej	W. III
247	Debrzno	Uniechów	27-29	30	śląd osadniczy z epoki nowożytnej	W. III
248	Debrzno	Uniechów	27-29	31	śląd osadniczy wczesnośredniowieczny,	nie objęte strefą ochrony
249	Debrzno	Uniechów	27-29	34	śląd osadniczy z epoki nowożytnej	nie objęte strefą ochrony
250	Debrzno	Uniechów	27-29	35	cmentarzysko kurhanowe, chronologia i jednostka kulturowa nie ustalona	W. I
251	Debrzno	Debrzno	28-31	1	śląd osadniczy, okres wpływów rzymskich, k. wielbarska	nie objęte strefą ochrony
252	Debrzno	Debrzno	28-31	35 (daw. 28)	cmentarzysko kurhanowe z wczesnej epoki żelaza, k. pomorska	W. I
253	Debrzno	Myśligoszcz	28-31	34	osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, osada wczesnośredniowieczna	W. II
254	Debrzno	Drozdowo	29-31	1	osada z wczesnej epoki żelaza, k. pomorska, śląd osadniczy nieokreślony	W. III
255	Debrzno	Buka	29-31	2	śląd osadniczy z epoki kamienia	W. III
256	Debrzno	Buka	29-31	3	śląd osadniczy z epoki eneolitu, kultura pucharów lejkowatych	nie objęte strefą ochrony
257	Debrzno	Stare Gronowo	29-32	1	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka, śląd osadniczy z wczesnego średniowiecza, śląd osadniczy nieokreślony	W. III
258	Debrzno	Stare Gronowo	29-32	2	punkt osadniczy z okresu wpływów rzymskich, k. wielbarska	W. III
259	Debrzno	Stare Gronowo	29-32	3	śląd osadniczy z epoki kamienia	W. III
262	Debrzno	Stare Gronowo	29-32	6	ślady osadnicze z epoki kamienia i nowożytnej, śląd osadniczy z okresu wpływów rzymskich, k. wielbarska	W. III
263	Debrzno	Stare Gronowo	29-32	7	śląd osadniczy z późnego średniowiecza/epoki nowożytnej	nie objęte strefą ochrony
264	Debrzno	Stare Gronowo	29-32	8	śląd osadniczy z epoki nowożytnej	nie objęte strefą ochrony
265	Debrzno	Stare Gronowo	29-32	9	śląd osadniczy z późnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
266	Debrzno	Stare Gronowo	29-32	10	śląd osadniczy z epoki eneolitu, kultura pucharów lejkowatych, śląd osadniczy z okresu wpływów	nie objęte strefą ochrony

					rymskich, k. wielbarska	
267	Debrzno	Stare Gronowo	29-32	11	śląd osadniczy z epoki eneolitu/wczesnej epoki brązu	nie objęte strefą ochrony
268	Debrzno	Stare Gronowo	29-32	12	śląd osadniczy z okresu wpływów rzymskich, k. wielbarska	W. III
269	Debrzno	Stare Gronowo	29-32	13	śląd osadniczy z epoki wpływów rzymskich	nie objęte strefą ochrony
270	Debrzno	Nowe Gronowo	28-32	15	śląd osadniczy z epoki nowożytnej	nie objęte strefą ochrony
271	Debrzno	Stare Gronowo	28-32	16	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, k. łużycka	nie objęte strefą ochrony
272	Debrzno	Stare Gronowo	28-32	17	śląd osadniczy z późnego średniowiecza/epoki nowożytnej	nie objęte strefą ochrony
273	Debrzno	Stare Gronowo	28-32	18	śląd osadniczy z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza	nie objęte strefą ochrony
274	Debrzno	Stare Gronowo	28-32	19	śląd osadniczy z epoki późnego średniowiecza/nowożytnej	nie objęte strefą ochrony
275	Debrzno	Stare Gronowo	28-32	20	śląd osadniczy z epoki nowożytnej	nie objęte strefą ochrony
276	Debrzno	Stare Gronowo	28-32	21	ślady osadnicze z okresu wpływów rzymskich, k. wielbarska oraz epoki nowożytnej	nie objęte strefą ochrony
277	Debrzno	Stare Gronowo	28-32	22	śląd osadniczy z epoki nowożytnej	W. III
278	Debrzno	Stare Gronowo	28-32	23	osada z epoki nowożytnej	W. III
279	Debrzno	Stare Gronowo	28-32	24	śląd osadniczy z późnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
280	Debrzno	Stare Gronowo	28-32	25	śląd osadniczy z późnego średniowiecza	nie objęte strefą ochrony
281	Debrzno	Stare Gronowo	28-32	26	śląd osadniczy z późnego średniowiecza/epoki nowożytnej	nie objęte strefą ochrony
282	Debrzno	Gronowo	28-32	27	eneolitu/wczesnej epoki brązu	ochrony

Stanowiska archeologiczne objęte są ochroną w trzech strefach z uwagi na zróżnicowane warunki ochrony konserwatorskiej:

- a) Strefa „W” pełnej ochrony archeologiczno - konserwatorskiej obejmująca stanowiska archeologiczne, o własnej formie krajobrazowej wraz ze strefą ochrony krajobrazowej, ujęte w rejestrze zabytków.

Na obszarze stanowisk w rejestrze zabytków wyklucza się wszelką działalność inwestycyjną zwłaszcza związaną z pracami ziemnymi bądź przekształceniem krajobrazu. Wszelkie prace i roboty przy zabytkach oraz prace archeologiczne i wykopaliskowe wolno prowadzić tylko za zezwoleniem Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku (Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, t. j. Dz. U. 2014 r., poz. 1446 z późn. zm.).

- b) Strefa „W.I.” pełnej ochrony archeologiczno - konserwatorskiej, obejmująca stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomych archeologicznych, proponowane do wpisu do rejestru zabytków.

Na terenie stref obowiązuje:

- zakaz lokalizacji wszelkich inwestycji na terenach stanowisk o własnej formie krajobrazowej (cmentarzyska płaskie, osady, cmentarzyska kurhanowe) i na obszarach bezpośrednio do nich przylegających,
 - uczytelnienie i ekspozycja w krajobrazie gminy stanowisk posiadających własną formę krajobrazową,
 - zachowanie formy krajobrazowej i topograficznej,
 - adaptacja i włączenie w strukturę funkcjonalną gminy wartościowych elementów dziedzictwa archeologicznego,
 - wymóg uzgodnienia wszystkich planów i projektów dotyczących terenów wyznaczonych stref ochrony archeologicznej z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku - Delegaturą w Słupsku.
- c) Strefa W.II. częściowej ochrony archeologiczno - konserwatorskiej, obejmująca stanowiska archeologiczne w wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomych archeologicznych. Tereny przez niezajmowane są dostępne na cele inwestycyjne pod warunkiem przeprowadzenia archeologicznych badań ratowniczych wyprzedzających proces zainwestowania terenu, w zakresie określonym każdorazowo inwestorowi przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w wydanym zezwoleniu.
- d) Strefa W.III. ograniczonej ochrony archeologiczno - konserwatorskiej, obejmująca stanowiska archeologiczne w wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomych archeologicznych. Dla wszystkich poczynań inżynierskich, budowlanych i innych prac związanych z robotami ziemnymi na obszarze wyznaczonej strefy W.III. ustala się obowiązek przeprowadzenia interwencyjnych badań archeologicznych w formie nadzoru archeologicznego prowadzonego w trakcie realizacji inwestycji, w zakresie określonym każdorazowo inwestorowi przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w wydanym zezwoleniu, po zakończeniu, których teren może być trwale zainwestowany, przeprowadzenia archeologicznych badań ratowniczych w przypadku stwierdzenia relikwów archeologicznych.

2. ARCHITEKTONICZNE:

Na obszarze studium znajdują się zabytki nieruchome architektoniczne (chronione ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami - Dz.U. z 2014r. poz.1446 - tekst jednolity), które ujęte w gminnej ewidencji zabytków, podzielone są na:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez burmistrza miasta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków; Wnosi się o ujęcie w studium listy zabytków nieruchomych wpisanych

do rejestru zabytków wraz z ich aktualnymi numerami rejestrowymi, wraz z oznaczeniem i opisaniem ich wartości kulturowych i przestrzennych, oraz o odniesienie się w zapisach studium do gminnej ewidencji zabytków i ujęcie w niej pozostałych wykazów zabytków nieruchomości (tj. wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz obiektów wyznaczonych do ochrony przez burmistrza miasta).

Zabytki nieruchome wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Pomorskiego

Na terenie Miasta i Gminy Debrzno zlokalizowanych jest 10 obiektów nieruchomości ujęte w gminnej ewidencji zabytków jako obiekty nieruchome wpisane do rejestru zabytków chronione prawem zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, oraz jeden zabytek archeologiczny, są to:

- zespół murów miejskich w Debrznie,
- kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP w Debrznie wraz z otoczeniem,
- zagroda / dom, budynki gospodarcze/ w miejscowości Cierznie nr 36,
- kościół filialny p.w. Św. Piotra i Pawła wraz z otoczeniem w Cierzniach,
- kościół filialny p.w. Św. Wawrzyńca wraz z otoczeniem w Strzeczonie,
- kościół filialny p.w. Św. Michała Archanioła wraz z otoczeniem w Słupi,
- zespół dworsko-parkowy (dwór, park, pawilony ogrodowe) w Starym Gronowie,
- kościół parafialny p.w. Św. Ap. Bartłomieja w Uniechowie wraz z otoczeniem i cmentarzem,
- kościół w obrysie budynku wraz z gruntem pod kościołem część działki 51 w Prusinowie,
- grodzisko nizinne, pierścieniowate w miejscowości Myśligoszcz.

Wszystkie obiekty wpisane do rejestru zabytków Województwa Pomorskiego otoczone są ochroną konserwatorską w granicach określonych w decyzjach o wpisie. Prowadzenie wszelkich działań inwestycji na terenach objętych decyzjami o wpisie do rejestru zabytków i/lub na samych obiektach musi odbywać się po uzyskaniu decyzji Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku.

Zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków Województwa Pomorskiego

Zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków dla terenu Miasta i Gminy Debrzno, stanowią podstawę do ustalania zapisów formy ochrony zabytków w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ewidencja powinna podlegać okresowej aktualizacji, polegającej m.in. na uzupełnianiu jej o kolejne budynki oraz na wykreśleniu z ewidencji obiektów nieistniejących oraz gruntownie

przebudowanych (zmiana bryły budynku, układu i wielkości otworów okiennych, skucie wystroju elewacji itp).

Dla obiektów ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz posiadających zapisy w.m.p.z.p. ochronie podlega między innymi forma, architektoniczna obiektu (gabaryty wysokościowe, forma dachu i rodzaj pokrycia, kompozycja i wystrój elewacji, forma stolarki okiennej i drzwiowej).

Zabytki ruchome wpisane do rejestru i wojewódzkiej ewidencji Zabytków Województwa Pomorskiego

LP	Nr Rejestru B -	Nr Decyzji	Data wpisu	Miejscowość	Miejsce położenia lub przechowywania zabytku	Przedmiot ochrony - rodzaj zabytku	Przedmiot ochrony - określenie szczegółowe zabytku	Data	Uw.w	Data pow	Autor, warsztat	Technika
1.	9	Kl. IV - 0 a/R/2/65	9-07-1965	Debrzno	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Wniebowzięcia NMP w Debrznie	obraz	obraz: "Najświętsza Maria Panna na smoku"	17 w			prawdopodobnie ze szkoły Hermanna Hana	malowany, olejno
2.	29	Kl. IV-660/6/71	18-02-1971	Cierznie	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Piotra i Pawła w Cierznie	wyposażenie kościoła	wyposażenie kościoła					
3.	29	Kl. IV-660/6/71	18-02-1971	Cierznie	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Piotra i Pawła w Cierznie	ambona	ambona	18 w				plaskorzeźbiona polichromowana
4.	29	Kl. IV-660/6/71	18-02-1971	Cierznie	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Piotra i Pawła w Cierznie	empora chóru muzycznego	empora chóru muzycznego					polichromowana
5.	29	Kl. IV-660/6/71	18-02-1971	Cierznie	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Piotra i Pawła w Cierznie, 77 - 312 Cierznie	ławy	ławy	18 i 19 w				malowane
6.	29	Kl. IV-660/6/71	18-02-1971	Cierznie	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Piotra i Pawła w Cierznie, 77 - 312 Cierznie	drzwi	drzwi zewnętrzne	18 w	2 poł.			plaskorzeźbiona, malowane
7.	29	Kl. IV-660/6/71	18-02-1971	Cierznie	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Piotra i Pawła w Cierznie	obraz	obraz: "Św. Rodzina"	18 w		1758		malowany, olejno
8.	29	Kl. IV-660/6/71	18-02-1971	Cierznie	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Piotra i Pawła w Cierznie, 77 - 312 Cierznie	obraz	obraz: "Św. Jan Chrzyciel"	18 w		1758		malowany, olejno
9.	29	Kl. IV-660/6/71	18-02-1971	Cierznie	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Piotra i Pawła w Cierznie, 77 - 312 Cierznie	obraz	obraz: "Św. Hieronim"	18 w		1758		malowany, olejno
10.	29	Kl. IV-660/6/71	18-02-1971	Cierznie	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Piotra i Pawła w Cierznie	obraz	obraz: "Nauczanie N.M.P."	18 w		1758		malowany, olejno
11.	29	Kl. IV-660/6/71	18-02-1971	Cierznie	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Piotra i Pawła w Cierznie	krzyż procesyjny	krzyż procesyjny	18 i 19 w				rzeźbiony, polichromowany
12.	29	Kl. IV-660/6/71	18-02-1971	Cierznie	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Piotra i Pawła w Cierznie	złotnictwo	łódka na kadzidło	18 i 19 w				stop

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE SPORZĄDZONE NA POTRZEBY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DEBRZNO

13.	29	Kl. IV-660/6/71	18-02-1971	Cierznie	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Piotra i Pawła w Cierznie, 77 - 312 Cierznie	złotnictwo	tacka	18 w					stop
14.	29	Kl. IV-660/6/71	18-02-1971	Cierznie	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Piotra i Pawła w Cierznie, 77 - 312 Cierznie	złotnictwo	świeczniki	18 w					
15.	138	Kl. IV-660/13/74	23-02-1974	Uniechów	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Bartłomieja w Uniechowie, 77 - 312 Uniechów	wyposażenie kościoła	wyposażenie kościoła						
16.	138	Kl. IV-660/13/74	23-02-1974	Uniechów	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Bartłomieja w Uniechowie, 77 - 312 Uniechów	chrzcielnica	chrzcielnica	18 w	2 poł				
17.	138	Kl. IV-660/13/74	23-02-1974	Uniechów	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Bartłomieja w Uniechowie, 77 - 312 Uniechów	krzyż procesyjny	krzyż procesyjny	19 w					
18.	138	Kl. IV-660/13/74	23-02-1974	Uniechów	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Bartłomieja w Uniechowie, 77 - 312 Uniechów	złotnictwo	świeczniki	18 w	kon				odlew
19.	138	Kl. IV-660/13/74	23-02-1974	Uniechów	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Bartłomieja w Uniechowie, 77 - 312 Uniechów	ludwisarstwo	dzwon	16 w		1524			
20.	138	ZRD.5140.36-5.2014.KB	22-12-2014	Uniechów	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Bartłomieja w Uniechowie, 77 - 312 Uniechów	ambona		2 poł. XVIII w.					drewno rzeźbione, polichromowane
21.	9	PSOZ-I-5330/6/94	30-09-1994	Debrzno	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Wniebowzięcia NMP w Debrznie, ul. Witosa 5, 77 - 310 Debrzno	wyposażenie kościoła	wyposażenie kościoła						
22.	9	PSOZ-I-5330/6/94	30-09-1994	Debrzno	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Wniebowzięcia NMP w Debrznie, ul. Witosa 5, 77 - 310 Debrzno	obraz	obraz: "Ukrzyżowanie"	17 w		1694	Jerzy Baranowski		malowany olejno

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE SPORZĄDZONE NA POTRZEBY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DEBRZNO

23.	9	PSOZ-I-5330/6/94	30-09-1994	Debrzno	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Wniebowzięcia NMP w Debrznie, ul. Witosa 5, 77 - 310 Debrzno	złotnictwo	monstrancja	18 w		1765		
24.	9	PSOZ-I-5330/6/94	30-09-1994	Debrzno	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Wniebowzięcia NMP w Debrznie, ul. Witosa 5, 77 - 310 Debrzno	złotnictwo	kielich	18 w		1741	J. G. Schlaubitz	
25.	9	PSOZ-I-5330/6/94	30-09-1994	Debrzno	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Wniebowzięcia NMP w Debrznie, ul. Witosa 5, 77 - 310 Debrzno	złotnictwo	kielich	18 w		1714	J. Jode	
26.	9	PSOZ-I-5330/6/94	30-09-1994	Debrzno	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Wniebowzięcia NMP w Debrznie, ul. Witosa 5, 77 - 310 Debrzno	złotnictwo	kielich	18 w		1755	H. Holl III	
27.	255	PSOZ-I-5330/7/94	30-09-1994	Strzeżona	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Wawrzyńca w Strzeżonie, 77 - 313 Strzeżona	wyposażenie kościoła	wyposażenie kościoła					
28.	255	PSOZ-I-5330/7/94	30-09-1994	Strzeżona	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Wawrzyńca w Strzeżonie, 77 - 313 Strzeżona	oltarz	oltarz główny	18 w	3 ćw			
29.	255	PSOZ-I-5330/7/94	30-09-1994	Strzeżona	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Wawrzyńca w Strzeżonie, 77 - 313 Strzeżona	ambona	ambona	18 w				
30.	255	PSOZ-I-5330/7/94	30-09-1994	Strzeżona	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Wawrzyńca w Strzeżonie, 77 - 313 Strzeżona	chrzcielnica	chrzcielnica	18 w				
31.	255	PSOZ-I-5330/7/94	30-09-1994	Strzeżona	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Wawrzyńca w Strzeżonie, 77 - 313 Strzeżona	kropielnica	kropielnica	15 w				

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE SPORZĄDZONE NA POTRZEBY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DEBRZNO

32.	255	PSOZ-I-5330/7/94	30-09-1994	Strzeżona	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Wawrzyńca w Strzeżonie, 77 - 313 Strzeżona	rzeźba	rzeźba: "Krucyfiks"	19 w					
33.	255	PSOZ-I-5330/7/94	30-09-1994	Strzeżona	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Wawrzyńca w Strzeżonie, 77 - 313 Strzeżona	złotnictwo	krzyż ołtarzowy	19 w	poł				odlew
34.	255	PSOZ-I-5330/7/94	30-09-1994	Strzeżona	Kościół Parafialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Wawrzyńca w Strzeżonie, 77 - 313 Strzeżona	złotnictwo	świeczniki	19 w		1843			odlew
35.	256	PSOZ-I-5330/2/95	21-11-1994	Słupia	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Michała Archaniola w Słupi, 77 - 310 Słupia	wyposażenie kościoła	wyposażenie kościoła						
36.	256	PSOZ-I-5330/2/95	21-11-1994	Słupia	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Michała Archaniola w Słupi, 77 - 310 Słupia	ołtarz	ołtarz główny	18 w	2 poł				
37.	256	PSOZ-I-5330/2/95	21-11-1994	Słupia	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Michała Archaniola w Słupi, 77 - 310 Słupia	ambona	ambona	17 w					
38.	256	PSOZ-I-5330/2/95	21-11-1994	Słupia	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Michała Archaniola w Słupi, 77 - 310 Słupia	rzeźba	rzeźba: "Św. Dorota"	15 w					
39.	256	PSOZ-I-5330/2/95	21-11-1994	Słupia	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Michała Archaniola w Słupi, 77 - 310 Słupia	rzeźba	rzeźba: "Matka Boska"	17 i 18 w					
40.	256	PSOZ-I-5330/2/95	21-11-1994	Słupia	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Michała Archaniola w Słupi, 77 - 310 Słupia	empora (chór muzyczny)	empora (chór muzyczny)	19 w					

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE SPORZĄDZONE NA POTRZEBY STUDIUM UWARUNKWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DEBRZNO

41.	256	PSOZ-I-5330/2/95	21-11-1994	Słupia	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Michała Archaniola w Słupi, 77 - 310 Słupia	konfesjonal	konfesjonal	19 w				
42.	256	PSOZ-I-5330/2/95	21-11-1994	Słupia	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Michała Archaniola w Słupi, 77 - 310 Słupia	złotnictwo	świeczniki oltarzowe	19 w				
43.	256	PSOZ-I-5330/2/95	21-11-1994	Słupia	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Michała Archaniola w Słupi, 77 - 310 Słupia	złotnictwo	kociołek	18 w				
44.	256	PSOZ-I-5330/2/95	21-11-1994	Słupia	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Michała Archaniola w Słupi, 77 - 310 Słupia	ludwisarstwo	dzwon	16 w				
45.	256	PSOZ-I-5330/2/95	21-11-1994	Słupia	Kościół Filialny Rzymskokatolicki i pw. Św. Michała Archaniola w Słupi, 77 - 310 Słupia	ludwisarstwo	dzwon	19 w		1881		
46.	138	PWKZ.ZR/4190/1272/475/2011	2-03-2011	Uniechów	kościół rzymskokatolicki parafialny pw. Św. Bartłomieja w Uniechowie, 77 - 312 Uniechów	wyposażenie kościoła	wyposażenie kościoła - oltarze					
47.	138	PWKZ.ZR/4190/1272/475/2011	2-03-2011	Uniechów	kościół rzymskokatolicki parafialny pw. Św. Bartłomieja w Uniechowie, 77 - 312 Uniechów	oltarz	oltarz główny z obrazem Św. Bartłomieja	19 w	koniec		nieznany	drewno polichromowane, snycerka
48.	138	PWKZ.ZR/4190/1272/475/2011	2-03-2011	Uniechów	kościół rzymskokatolicki parafialny pw. Św. Bartłomieja w Uniechowie, 77 - 312 Uniechów	oltarz	oltarz boczny z obrazem Ecce Homo	19 w	koniec		nieznany	drewno polichromowane, snycerka

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE SPORZĄDZONE NA POTRZEBY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DEBRZNO

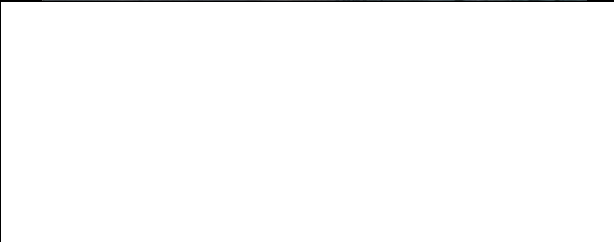

49.	138	PWKZ.ZR/4190/1272/475/2011	2-03-2011	Uniechów	kościół rzymskokatolicki parafialny pw. Św. Bartłomieja w Uniechowie, 77 - 312 Uniechów	oltarz	oltarz boczny z obrazem Wniebowzięcia MB	19 w	koniec		nieznany	drewno polichromowane, snycerka
50.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	oltarz główny	Oltarz główny z obrazem Matka Boska - Immaculata , rzeźby – św. Jan Ewangelista i św. Paweł	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		drewno polichromowane, rzeźbione snycerka, obraz malowany olejno na płótnie
51.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	oltarz boczny	Oltarz boczny p.w. św. Józefa, obraz św. Józef	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		drewno polichromowane, rzeźbione snycerka, obraz malowany olejno na płótnie
52.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	oltarz boczny	Oltarz boczny p.w. św. Antoniego, obraz św. Antonii	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		drewno polichromowane, rzeźbione snycerka, obraz malowany olejno na płótnie
53.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	Prospekt organowy	Prospekt organowy	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		drewno polichromowane, rzeźbione snycerka,
54.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	empora	empora	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		drewno polichromowane, rzeźbione snycerka, polichromia
55.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	chrzcielnica	chrzcielnica	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		drewno rzeźbione, snycerka
56.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	konfesjonal	konfesjonal	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		drewno rzeźbione, snycerka, polichromowane
57.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	konfesjonal	konfesjonal	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		drewno rzeźbione, snycerka, polichromowane
58.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	ławki	ławki	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		drewno rzeźbione, snycerka,

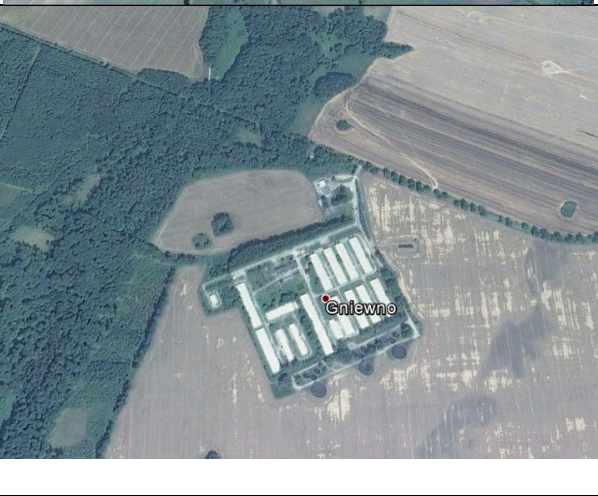

59.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	więźba dachowa półotwarta	więźba dachowa półotwarta	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		drewno rzeźbione, snycerka, polichromowane
60.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	witraże	witraże	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		
61.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	rzeźba	rzeźba "Chrystus"	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		drewno rzeźbione polichromowane
62.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	rzeźba	rzeźba "św. Agnieszka"	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		drewno rzeźbione polichromowane
63.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	rzeźba	rzeźba "św. Dominik"	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		drewno rzeźbione polichromowane
64.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	rzeźba	rzeźba "św. Dorota"	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		drewno rzeźbione polichromowane
65.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	rzeźba	rzeźba "św. Stanisław"	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		drewno rzeźbione polichromowane
66.	9	PWKZ.ZR.5140.40.2013 K.B.	12-03-2013	Debrzno	Kościół rzymskokatolicki parafialny p.w. WNMP	rzeźba	rzeźba "Krucyfiks"	19 w	k. XIX w.	1894-1895 r.		drewno rzeźbione polichromowane

3. RURALISTYCZNE, PARKI I CMENTARZE:

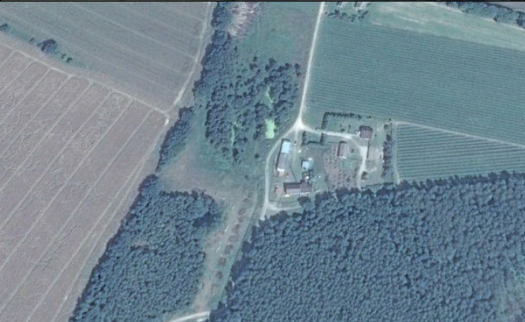
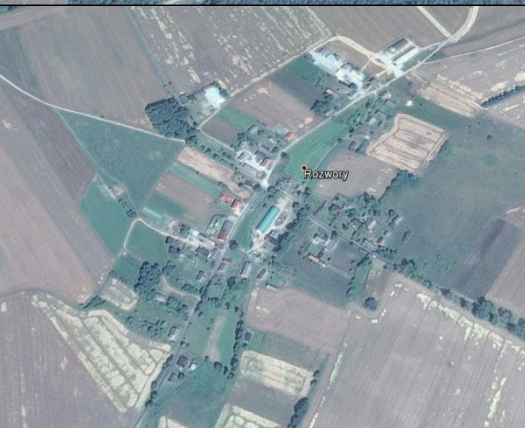

Na terenie gminy Debrzno występuje zabudowa zagrodowa w formie rozproszonej i zwartej. Zabudowę rozproszoną reprezentują zagrody o bardzo wysokich zachowanych walorach zabytkowych, charakteryzujące się tradycyjnym układem budynków wokół podwórza. Budynek w przeważającej mierze zachowały swoją oryginalną formę, materiał oraz bardzo często detal architektoniczny. Nie wszystkie są w dobrym stanie technicznym. Występuje niewielki procent zagród opuszczonych i mocno przebudowanych. Zwarta zabudowa powstawała jako kolonia mieszkalna dla pracowników folwarcznych przy dworach lub jako zabudowa indywidualnych gospodarstw rolnych. Później także zabudowa mieszkaniowa folwarczna uzupełniana była zabudową indywidualnych gospodarstw.

Elementy środowiska kulturowego wymagające ochrony w obrębie poszczególnych wsi:

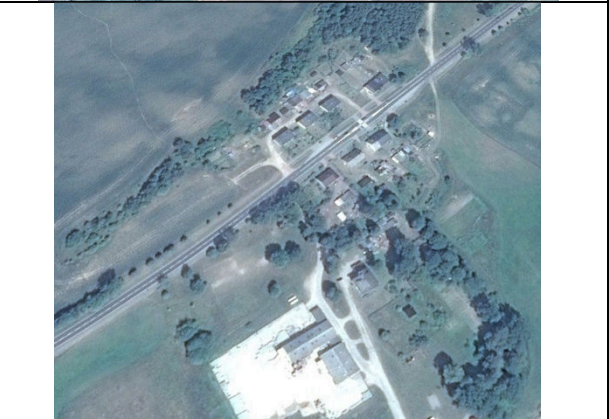
Miejscowość	Obiekt	
Boboszewo	<p>- budynki w ewidencji zabytków - budynek gospodarczy /stajnia/ z pocz. XX w. i wielofunkcyjny budynek gospodarczy z 1936 r., w obrębie dawnego zespołu folwarcznego</p>	
Bolesławowo	<p>- zespół dworsko-folwarczny w ewidencji zabytków (Zabudowa w obrębie zespołu: dwór /obecnie dom mieszkalny nr 6/ XIX/XX w., budynek inwentarski z pocz. XX w, spichlerz z 1912 r., domy robotników folwarcznych /3 obiekty, w tym dom nr 3, 5 oraz obiekt zrujnowany/ - z drugiego ćwierćwiecza XX w., chlewiki z drugiego ćwierćwiecza XX w.)</p>	
Bolesławowo - Kostrzyca	<p>- zespół folwarczny w ewidencji zabytków. (Zabudowa w obrębie zespołu: dom robotników folwarcznych /obecnie dom mieszkalny nr 2/ lata 30-te XX w., stajnia /obecnie stodoła/ z pierwszego ćwierćwiecza XX w., obora z pierwszego ćwierćwiecza XX w., chlewik /tylko fragmenty murów/)</p>	
Buchowo	<p>- zespół folwarczny w ewidencji zabytków, ok. początek XX wieku. (Zabudowa w obrębie zespołu: z budynkami: dwór /obecnie dom mieszkalny nr 17/ XIX/XX w., stajnia /obecnie obora/ lata 30-te XX w, 2 domy mieszkalne robotników folwarcznych /nr 18 a i bez numeracji/ XIX/XX w, chlewik przy domu XIX/XX w, obora /fundamenty/)</p>	

<p>Buszkowo</p>	<p>- cmentarz ewangelicki w ewidencji zabytków, pocz. XX w., pow. 0,10 ha</p>	
<p>Cierznie</p>	<p>- przestrzenny układ owalnicowy wsi, - obiekty w rejestrze zabytków: kościół filialny pod wezwaniem Świętych Piotra i Pawła wraz z otoczeniem w rejestrze zabytków /pozycja A-95 data wpisu 21.02.1959/, - chałupa podcieniowa nr 31 /pozycja A-52, data wpisu 13.05.1955/, - cmentarz z poł. XIX w. w ewidencji zabytków /obecnie katolicki czynny/, pow. 2,62 ha, - budynki w ewidencji zabytków - domy nr 15, 17,18, 20, 21, 24, 26, 29, 30, 38, 39, 40, 44, 45, 46, 47</p>	
<p>Drozdowo</p>	<p>- cmentarze w ewidencji zabytków: cmentarz ewangelicki, poł XIX w., pow. 0,16 ha i cmentarz ewangelicki pocz. XX w., pow. 0,20 ha, - aleja lipowa ok. 70 lat, na pn-zachód od wsi, - budynki w ewidencji zabytków - dom i obora w zagrodzie nr 8, domy nr 21, 26;</p>	
<p>Gniewno</p>	<p>- zespół folwarczny w ewidencji zabytków. (Zabudowa w obrębie zespołu: dwór lub rządówka /nr 1/, druga połowa XIX w. /przebudowa lata 50-te/, pralnia-dom mieszkalny-chlew /obecnie budynek inwentarski/ XIX/XX w., stajnia-spichlerz /obecnie budynek inwentarsko-magazynowy/ XIX/XX w., transformator z pocz. XX w., domy robotników folwarcznych nr 2, 4, 5, chlewiki XIX/XX w., stajnia /obecnie stodoła/ z pierwszego ćwierćwiecza XX w., obora z pierwszego ćwierćwiecza XX w., chlewik /tylko fundamenty/. W skład zespołu wchodzi również park w ewidencji zabytków);</p>	
<p>Grzymisław</p>	<p>- cmentarz ewangelicki w ewidencji zabytków, koniec XIX w., pow. 0,10 ha,</p>	

<p>Jeleniec</p>	<p>- zespół folwarczny w ewidencji zabytków. (Zabudowa w obrębie zespołu: dwór /tylko ślady ruin/, XIX/XX w., chlewik XIX/XX w., 2 domy robotników folwarcznych /nr 2 pocz. XX w., nr 3 z 1907 r./, chlewik przy domu nr 2 pocz. XX w., obora, stodoła, chlewnia /tylko ślady ruin/ XIX/XXw.);</p>	
<p>Kamień</p>	<p>- zespół pałacowo-folwarczny w ewidencji zabytków. (Zabudowa w obrębie zespołu: pałac /obecnie budynek mieszkalny/ XIX/XX w, stajnia /obecnie budynek gospodarczy/ pocz. XX w., gorzelnia z XIX/XX w. W skład zespołu wchodzi również park z XIX/XX w, (w ewidencji zabytków);</p>	
<p>Michałowo</p>	<p>- zespół dworsko-folwarczny w ewidencji zabytków. (Zabudowa w obrębie zespołu: dom robotników folwarcznych nr 2, pocz. XX w, chlewik drugie ćwierćwiecze XX w., dwór /tylko ruiny piwnic/ druga połowa XIXw.);</p>	
<p>Myśligoszcz</p>	<p>- cmentarze w ewidencji zabytków: cmentarz ewangelicki, XVIII w, pow. 0,09 ha i cmentarz ewangelicki, z poł. XIX w, pow. 0,63 ha /na południe od wsi/;</p>	
<p>Nowe Gronow o</p>	<p>- cmentarz ewangelicki w ewidencji zabytków, poł. XIX w., pow. 0,54ha, - budynki w ewidencji zabytków: dom i obora w zagrodach nr 1,36;</p>	
<p>Ostrza</p>	<p>- cmentarz ewangelicki w ewidencji zabytków, pocz. XIX w., pow. 0,16ha,</p>	
<p>Pędziszewo</p>	<p>- cmentarz ewangelicki w ewidencji zabytków, pocz. XX w., pow. 0,28ha,</p>	

<p>Poręba /Stare Gronowo/</p>	<p>- zespół folwarczny w ewidencji zabytków. (Zabudowa w obrębie zespołu: budynek inwentarski /obecnie dom mieszkalny nr 90/ początek XX w, budynek inwentarski);</p>	
<p>Prusinowo</p>	<p>- przestrzenny układ wsi na osi północ – południe, z czytelnym fragmentem owalnicowym, - cmentarz ewangelicki poł. XIX w. w ewidencji zabytków /obecnie cmentarz parafialny/, pow. 0,5 ha, - budynki w ewidencji zabytków: dom murowany nr 19, kuźnia nr 21, dom nr 23, 24, 25; kościół filialny pod wezwaniem Matki Boskiej Królowej Polski w rejestrze zabytków W.P.</p>	
<p>Rozdoły</p>	<p>- zespół folwarczny w ewidencji zabytków. (Zabudowa w obrębie zespołu: dwór /tylko ślady fundamentów i ścian/, dom dwójak XIX/XX w., dom sześciorak nr 3, chlewik przydomowy, budynek inwentarski /ruina/, hydrofornia XIX/XXw.);</p>	
<p>Rozwory</p>	<p>- przestrzenny układ owalnicowy wsi, - cmentarz ewangelicki poł. XIX w. w ewidencji zabytków, pow. 0,49ha, - aleja prowadząca z Rozworów do Debrzna, ok. 80lat, - budynki w ewidencji zabytków - domy nr 1, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 15, 20/szkoła/;</p>	
<p>Rożankowo/Główna/</p>	<p>- zespół dworsko-folwarczny w ewidencji zabytków. (Zabudowa w obrębie zespołu: dwór /obecnie dom mieszkalny nr 1/ XIX/XX w, obora XIX/XX, dom robotników folwarcznych z częścią inwentarską /obecnie dom mieszkalny nr 11/ koniec XIXw.);</p>	

<p>Słupia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzenny układ ulicowy wsi, - kościół filialny pod wezwaniem Św. Michała Archanioła wraz z otoczeniem w rejestrze zabytków, /pozycja A- 178 data wpisu 05.04.1960/, - cmentarze w ewidencji zabytków: cmentarz katolicki z drugiej poł. XIX w., pow. 0,37 ha, cmentarz katolicki z poł. XVIII w., pow. 0,16 ha i cmentarz ewangelicki koniec XIX w., pow. 0,35 ha, - zespół folwarczny w ewidencji zabytków z początku XX w., (Zabudowa w obrębie zespołu: 2 budynki mieszkalne, 1 budynek mieszkalny z chlewikiem, obora, chlewnia, stodoła, 2 chlewiki), - budynki w ewidencji zabytków - domy nr 36,49; 	
<p>Skowarnki</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zespół folwarczny w XIX w. złożony z dworu usytuowanego w parku o zatartym układzie, domu mieszkalnego i zabudowań gospodarczych, - cmentarz ewangelicki koniec XIX w., pow. 0,12 ha, w ewidencji zabytków, 	
<p>Stanisławka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zespół folwarczny z końca XIX w. w tym z domem mieszkalnym z początku XX w. w ewidencji zabytków, 	
<p>Stare Gronowo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzenny układ wsi, - zespół pałacowo-parkowy /pałac, park, pawilony ogrodowe/ - wpis do rejestru zabytków /pozycja A-409, data wpisu 30.08.1966/, - cmentarz katolicki, dawniej ewangelicki z pierwszej poł. XIX w. w ewidencji zabytków, pow. 1,75 ha, - zespół folwarczny w ewidencji zabytków z końca XIX w. – lata 30-te XX w., (Zabudowa w obrębie zespołu: obora, chlewnia z pocz. XX w., kuźnia, 3 domy mieszkalne, w tym dom z 1930 r., chlewiki, wiata), - budynki w ewidencji zabytków: - gorzelnia z 1936 r., dom nr 39, budynek domokultury; 	

<p>Strieczona</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zabytkowy układ wsi, - kościół filialny pod wezwaniem Św. Wawrzyńca wraz z otoczeniem /wpis do rejestru zabytków; pozycja A- 103 data wpisu 23.02.1959/, - cmentarz ewangelicki poł. XIX w. w ewidencji zabytków /obecnie cmentarz katolicki/, pow. 0,72 ha, - obiekty w ewidencji zabytków - dzwonnica drewniana, szkoła murowana, domy nr 7, 15, 16, 18, 29, 32; 	
<p>Uniechów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzenny układ wsi –widlicowy, - kościół parafialny pod wezwaniem Św. Apostoła Bartłomieja - wieża i korpus, wpisane do rejestru zabytków; pozycja A- 390, data wpisu 20.12.1965 i 8.10.2007, - cmentarze w ewidencji zabytków: cmentarz przykościelny z XVIII w., pow. 0,24 ha i cmentarz z pocz. XX w. w zachodniej części wsi pow. 0,82ha, - budynki w ewidencji zabytków - mleczarnia z początku XX w., domy nr 19, 21, 22, 23, 29, 41, 45, 46, 47, 51; 	
<p>Uniechówek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zespół dworsko-folwarczny w ewidencji zabytków. (Zabudowa w obrębie zespołu: dwór /obecnie blok mieszkalny nr 6/ druga połowa XIX w., obora XIX/XX w, domy robotników folwarcznych nr 1, 2, 3, 4 XIX w., dom robotników folwarcznych /lub obora, obecnie sklep spożywczy/ początek XXw.; - cmentarz ewangelicki w ewidencji zabytków, początek XX w., pow. 0,35ha 	

Parki

Na terenie gminy najcenniejszy park znajduje się w miejscowości Stare Gronowo i podlega ochronie w ramach zespołu dworsko-parkowego wpisanego do rejestru zabytków /pozycja A- 409 data wpisu 30.08.1966/. Chronić należy cały zabytkowy układ przestrzenny i cenny drzewostan w obrębie zespołu pałacowo parkowego w Starym Gronowie.

Ochronie konserwatorskiej podlegają również parki znajdujące się w ewidencji zabytków Województwa Pomorskiego. Na terenie Miasta i Gminy Debrzno są to parki w miejscowościach: Debrzno, Kamień, Gniewno, Buchowo. W trosce o zachowanie wartości kulturowej, historycznej i przestrzennej parków należy zadbać o ich uporządkowanie i utrzymanie charakteru parkowego, traktując je jako obiekty cennej zieleni z oczywistym zakazem możliwości inwestowania.

Cmentarze

Na terenie Miasta i Gminy Debrzno są cmentarze znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Są to miejsca pamięci o szczególnej wartości dla społeczności lokalnych. W związku z tym w trosce o zachowanie ich wartości kulturowej, historycznej i przestrzennej należy uczytelnić w przestrzeni obecność cmentarza oraz zadbać o jego uporządkowanie. Konieczne jest utrzymanie ich charakteru, traktując je jako obiekty zieleni z oczywistym zakazem możliwości inwestowania. Zieleń na cmentarzu (drzewa, krzewy, trawniki i kwiaty) podlega ochronie przed niszczeniem. Sadzenie lub wycinanie drzew na cmentarzach może nastąpić tylko w wypadkach uzasadnionych racjonalną gospodarką zadrzewieniem oraz zgodnie z planem zagospodarowania terenu cmentarza.

Tabela 8. Cmentarze w wojewódzkiej ewidencji zabytków w Mieście i Gminie Debrzno

Lp	Miejscowość	Opis
1.	Debrzno	Cmentarz z I poł. XX w. - komunalny przy ul. Sportowej 3
2.	Buszkowo	Cmentarz ewangelicki, dz. 201
3.	Drozdowo,	Cmentarz ewangelicki, dz. 51
4.	Drozdowo	Cmentarz ewangelicki, dz. 29
5.	Grzymisław	Cmentarz ewangelicki, drzewostan: przewaga buków, dęby, brzozy, świerki /w obrębie lasu/.
6.	Myślizszcz	Cmentarz ewangelicki, dz. 160
7.	Nowe Gronowo	Cmentarz ewangelicki, dz. 145
8.	Ostrza	Cmentarz ewangelicki, oddz. 330d nadl. Czarne
9.	Pędziszewo	Cmentarz ewangelicki, dz. 362 /w obrębie lasu/
10.	Rozwory	Cmentarz ewangelicki, dz. 135
11.	Strieczona	Cmentarz katolicki, dz. 114/2
12.	Stare Gronowo	Cmentarz katolicki, dz. 233
13.	Uniechów	Cmentarz katolicki koniec XIX w.
14.	Uniechów- Skowarnki	Cmentarz ewangelicki, fragment działki 413
15.	Skowarnki	Cmentarz ewangelicki, dz. 385

Dane: WUOZ w Słupsku.

8.12. Obszary zagrożone powodzią oraz podtopieniem

Z danych Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej wynika, że na terenie miasta i gminy Debrzno nie ma bezpośredniego zagrożenia powodziowego.

8.13. Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych

Strefy ochronne ujęć wody

Zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.) w celu zapewnienia odpowiedniej, jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, mogą być ustanawiane strefy ochronne ujęć wody.

Strefa ochrony sanitarnej cmentarzy czynnych

Przy lokalizowaniu wszelkiej nowej zabudowy mieszkalnej, zakładów żywienia zbiorowego, bądź zakładów przechowujących żywność oraz studzien służących do czerpania wody do celów konsumpcyjnych i potrzeb gospodarczych zachować odległości wokół cmentarzy wynikające z norm prawa powszechnie obowiązującego.

8.14. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenie Miasta i Gminy Debrzno nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.

9. DOTYCHCZASOWE ZMIANY W ŚRODOWISKU ORAZ ICH WPŁYW NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA ORAZ CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ STUDIUM

Analizę dotychczasowych zmian w środowisku przyrodniczym obszaru Miasta i Gminy Debrzno przeprowadzono w oparciu o Raport o stanie środowiska województwa pomorskiego.

9.1. Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Roczna ocena jakości powietrza atmosferycznego za rok 2015 wykonana została w oparciu o ustawę - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 672) oraz rozporządzenia do tej ustawy.

Dla celów oceny jakości powietrza oraz uchwalania i realizacji programów jego ochrony na terenie kraju ustanowione zostały strefy. Wyznaczono je w oparciu o podział administracyjny kraju. Swymi granicami obejmują aglomeracje, miasta powyżej 100 tys. mieszkańców oraz pozostałe obszary leżące w granicach województwa. W tym ujęciu w województwie pomorskim znajdują się dwie strefy – aglomeracja trójmiejska w skład której wchodzi Gdańsk, Gdynia i Sopot oraz pozostała część województwa zwaną strefą pomorską.

W ocenach prowadzonych pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi uwzględnia się 12 substancji:

- dwutlenek siarki - SO₂
- dwutlenek azotu - NO₂
- tlenek węgla - CO
- benzen - C₆H₆

- ozon - O₃
- pył PM10
- pył PM2,5
- ołów - Pb w PM10
- arsen - As w PM10
- kadm - Cd w PM10
- nikiel - Ni w PM10
- benzo(a)piren - BaP w pyłe PM10.

Oceny dokonywane pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmują substancje:

- dwutlenek siarki -SO₂,
- tlenki azotu -NO_x,
- ozon -O₃.

Klasyfikację wykonano odrębnie ze względu na ochronę zdrowia ludzi i odrębnie na ochronę roślin. Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie na terenie strefy (dla kryteriów: poziom dopuszczalny i poziom docelowy) jest zaliczenie strefy do jednej z poniżej wymienionych klas:

- **klasa A** - jeżeli stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych,
- **klasa B** - jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- **klasa C** - jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony - poziomy dopuszczalne albo przekraczają poziomy docelowe (z wyjątkiem pyłu zawieszonego PM2,5).

W przypadku poziomów celów długoterminowych dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas:

- **klasa D1** - jeżeli stężenia ozonu nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** - jeżeli stężenia ozonu przekraczają poziomu celu długoterminowego.

Tabela 9. Klasyfikacja stref województwa pomorskiego ze względu na poszczególne zanieczyszczenia pod kątem ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Kod strefy	Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń w obszarze strefy													Uwagi
		SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM10	PM2,5	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃		
Aglomeracja trójmiejska	PL2201	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A (D2)	niedotrzymane poziomy dla pyłu PM10; niedotrzymane poziomy benzo(a)pirenu; niedotrzymane poziomy dla ozonu w przypadku celu długoterminowego (2020r.)
Strefa pomorska	PL.2202	A	A	A	A	C	A (C1)	A	A	A	A	A	C	A (D2)	niedotrzymane poziomy dla pyłu PM10; niedotrzymane poziomy dla pyłu PM2,5w przypadku celu długoterminowego (2020r.); niedotrzymane poziomy benzo(a)pirenu; niedotrzymane poziomy dla ozonu w przypadku celu długoterminowego (2020r.)

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza raport za 2015 rok

9.2. Zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych

Wody powierzchniowe

Do czynników wpływających na jakość wód powierzchniowych należą uwarunkowania naturalne, takie jak warunki klimatyczne i hydrologiczne, czy zdolność samooczyszczania oraz zanieczyszczenia antropogeniczne.

Znaczną część zanieczyszczeń trafiających do wód powierzchniowych stanowią zanieczyszczenia obszarowe. Źródłem tych zanieczyszczeń jest przede wszystkim:

- rolnictwo, co wynika głównie z faktu stosowania nawozów sztucznych i naturalnych (np. gnojowica), a także środków ochrony roślin (obecnie w ilościach malejących),
- hodowla zwierząt poprzez niewłaściwe składowanie obornika i gnojowicy oraz ich niewłaściwe, zbyt duże lub zbyt częste stosowanie na polach,
- brak infrastruktury odprowadzającej ścieki bytowo – gospodarcze, zwłaszcza w miejscowościach korzystających z wodociągów.

Źródła zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych możemy podzielić na punktowe (np. wyloty ścieków), liniowe (np. drogi – spływ zanieczyszczeń), obszarowe (np. rolnictwo – nawożenie, środki ochrony roślin). Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo wodne, ścieki, to wprowadzane do wód lub do ziemi:

- wody zużyte, w szczególności na cele bytowe lub gospodarcze,
- ciekłe odchody zwierzęce, z wyjątkiem gnojówki i gnojowicy, przeznaczonych do rolniczego wykorzystania w sposób i na zasadach określonych w przepisach o nawozach i nawożeniu,

- wody opadowe lub roztopowe, ujęte w systemy kanalizacyjne, pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni, w szczególności z miast, portów, lotnisk, terenów przemysłowych, handlowych, usługowych i składowych, baz transportowych oraz dróg i parkingów,
- wody odciekowe ze składowisk odpadów i miejsc ich magazynowania, wykorzystane solanki, wody lecznicze i termalne,
- wody pochodzące z odwodnienia zakładów górniczych, z wyjątkiem wód włączanych do górotworu, jeżeli rodzaje i ilość substancji zawartych w wodzie włączanej do górotworu są tożsame z rodzajami i ilościami substancji zawartych w pobranej wodzie,
- wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych.

Wody podziemne

Ocenę wód podziemnych wykonano na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896). Rozporządzenia określa: klasyfikację elementów fizykochemicznych, definicję klasyfikacji stanu chemicznego i ilościowego, sposób interpretacji wyników, sposób prezentacji oraz częstotliwość dokonywania ocen.

Zasada zaliczania wód do odpowiedniej klasy polega na dopuszczeniu przekroczenia wartości granicznych elementów fizykochemicznych, gdy jest ono spowodowane przez naturalne procesy, pod warunkiem, że mieszczą się one w granicach przyjętych dla bezpośrednio niższej klasy jakości. Jako niedopuszczalne przyjęto przekroczenie wartości granicznych oznaczonych w rozporządzeniu indeksem „H” wskaźników nieorganicznych: antymonu, arsenu, azotanów, azotynów, boru, chromu, cyjanków, fluorków, glinu, kadmu, niklu, ołowiu, rtęci, seleniu i srebra oraz wskaźników organicznych: adsorbowanych związków chloroorganicznych (AOX), benzo(a)pirenu, benzenu, lotnych węglowodorów aromatycznych (BTX), substancji ropopochodnych, pestycydów, tetrachloroetenu, trichloroetenu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA).

Tabela 10. Terenie woj. pomorskiego monitorowanych przez PIG-PIB w 2014 roku (źródło: PIG-PIB)

Lp.	Przekrój pomiarowy							Wskaźniki w granicach stężeń klasy jakości			Klasa jakości w przekroju pomiarowym
	Numer punktu	Identyfikator UE	Powiat	Gmina	Miejscowość	Użytkowanie terenu	JCWpd	III klasy	IV klasy	V klasy	
1.	385	PL02G036_005	człuchowski	Debrzno	Buka	Zabudowa wiejska	36	O ₂		Fe	IV
2.	1459	PL01G017_004	nowodworski	Krynica Morska	Nowa Karczma	Zabudowa wiejska	17	Fe			II
3.	712	PL01G016_003	nowodworski	Sztutowo	Sztutowo	Zabudowa wiejska	16	NH ₄ , Mn, Ca	Fe		III
4.	713	PL01G017_002	nowodworski	Krynica Morska	Krynica Morska	Zabudowa miejska luźna	17	Fe	NH ₄		III
5.	769	PL01G016_002	nowodworski	Ostaszewo	Nowa Kościelnica	Zabudowa wiejska	16	Fe		Mn	IV
6.	778	PL01G015_005	m. Gdańsk	m. Gdańsk	Gdańsk	Zabudowa miejska luźna	15	Ca, Fe			III
7.	933	PL01G012_003	łęborski	Łeba	Łeba	Łąki i pastwiska	12				II
8.	1423	PL01G014_004	pucki	Hel	Hel	Miejskie tereny zielone	14		Fe	NH ₄	V
9.	1109	PL01G014_002	pucki	Hel	Hel	Lasy	14				II
10.	1189	PL01G032_004	sztumski	Sztum	Szpitalna Wieś	Zabudowa wiejska	32	Fe, temp., Ca			III
11.	1891	PL01G015_004	gdański	Cedry Wielkie	Trutnowy	Grunty orne	15	O ₂		NH ₄ , Mn, Fe	IV
12.	1981	PL01G012_001	słupski	Smołdzino	Czołpino	Lasy	12	NH ₄ , Zn	Fe		III
13.	1752	PL01G017_003	nowodworski	Krynica Morska	Kąty Rybackie	Roślinność krzewiasta i drzewiasta	17	Fe			II
14.	2158	PL01G014_001	pucki	Jastarnia	Jurata	Zabudowa miejska zwarta	14		TOC, Fe	NH ₄	IV
15.	2176	PL01G017_001	nowodworski	Stegna	Jantar	Lasy	17	Fe		NH ₄	IV
16.	2311	PL01G015_001	m. Gdańsk	m. Gdańsk	Gdańsk	Zabudowa miejska luźna	15	Cu			III
17.	2312	PL01G015_002	m. Gdańsk	m. Gdańsk	Gdańsk	Zabudowa miejska luźna	15				II
18.	2500	PL01G012_004	słupski	Smołdzino	Czołpino	Lasy	12	Cl, Mg	Na, Fe	NH ₄ , K, HCO ₃	V
19.	2501	PL01G011_024	łęborski	Łeba	Łeba	Lasy	12				II
20.	2502	PL01G011_025	słupski	Główczyce	Gać	Zabudowa wiejska	12	Mn, Ca, HCO ₃	Zn	NH ₄ , Fe	V
21.	2504	PL01G014_003	pucki	Jastarnia	Jurata	Zabudowa miejska luźna	14	As, HCO ₃ , Fe			III
22.	2505	PL01G013_028	malborski	Lichnowy	Lisewo Malborskie	Grunty orne	16	Zn, Mn		NH ₄ , Fe	IV
23.	2508	PL01G016_006	kościerski	Nowa Karczma	Lubieszynek	Grunty orne	16	NH ₄ , Zn, Ca, Fe		Mn, K	V
24.	2509	PL01G016_007	nowodworski	Stegna	Stegna	Zabudowa miejska zwarta	16	Fe			II
25.	2510	PL01G016_008	nowodworski	Nowy Dwór Gdański	Nowy Dwór Gdański	Zabudowa miejska luźna	16	Mn, HCO ₃	NH ₄	Fe	IV
26.	2512	PL01G013_031	malborski	Miłoradz	Kończewice	Zabudowa wiejska	16	K, HCO ₃	NO ₂		IV

Oznaczenia: O₂ - tlen rozpuszczony, temp. - temperatura, Ca - wapń, Na - sód, HCO₃ - wodorowęglany, Fe - żelazo, Mn - mangan, Mg - magnez, Cu - miedź, K - potas, NH₄ - amoniak, NO₂ - azotyny, As - arsen, Cl - chlorki, Zn - cynk, TOC - ogólny węgiel organiczny

Tabela 11. Klasyfikacja wód i stężeń wskaźników warunkujących ocenę w przekrojach monitoringu krajowego PIG-PIB na terenie województwa pomorskiego w 2014 roku (Źródło: PIG-PIB)

Lp.	Przekrój pomiarowy				Wskaźnik	Jednostka	Oznaczona wartość	Klasa jakości w przekr. SUROWA	Klasa jakości w przekr. KOŃCOWA
	Nr	Miejscowość	Użytkowanie terenu	JCWpd					
1.	385	Buka	Zabudowa wiejska	36	Tlen rozp.	mg O ₂ /l	0,09	V	IV
					Żelazo	mg Fe/l	11,00		
2.	1459	Nowa Karczma	Zabudowa wiejska	17	Żelazo	mg Fe/l	3,28	III	II
3.	712	Sztutowo	Zabudowa wiejska	16	Amoniak	mg NH ₄ /l	1,29	IV	III
					Mangan	mg Mn/l	0,52		
					Wapń	mg Ca/l	102,35		
					Żelazo	mg Fe/l	8,12		
4.	713	Krynica Morska	Zabudowa miejska luźna	17	Amoniak	mg NH ₄ /l	1,65	IV	III
					Żelazo	mg Fe/l	1,91		
5.	769	Nowa Kościelnica	Zabudowa wiejska	16	Mangan	mg Mn/l	3,11	V	IV
					Żelazo	mg Fe/l	2,21		
6.	778	Gdańsk	Zabudowa miejska luźna	15	Wapń	mg Ca/l	102,50	III	III
					Żelazo	mg Fe/l	2,72		
7.	933	Łeba	Łąki i pastwiska	12	Wapń	mg Ca/l	53,03	II	II
					Amoniak	mg NH ₄ /l	0,34		
					Azotyny	mg NO ₂ /l	0,03		
					Mangan	mg Mn/l	0,11		
8.	1423	Hel	Miejskie tereny zielone	14	Żelazo	mg Fe/l	5,11	V	V
					Amoniak	mg NH ₄ /l	9,96		
9.	1109	Hel	Lasy	14	Temperatura	°C	9,80	II	II
					Amoniak	mg NH ₄ /l	0,53		
					Bor	mg B/l	0,71		
					Chlorki	mg Cl/l	114,00		
					Mangan	mg Mn/l	0,06		
					Sód	mg Na/l	125,55		
					Wodorowęglany	mg HCO ₃ /l	261,10		
					Chrom	mgr/l	0,02		
Żelazo	mg Fe/l	0,60							
10.	1189	Szpitalna Wieś	Zabudowa wiejska	32	Wapń	mg Ca/l	153,75	III	III
					Żelazo	mg Fe/l	1,74		
					Temperatura	°C	13,00		
11.	1891	Trutnowy	Grunty orne	15	Tlen rozp.	mg O ₂ /l	0,12	V	IV
					Żelazo	mg Fe/l	16,60		
					Amoniak	mg NH ₄ /l	4,51		
					Mangan	mg Mn/l	1,63		
12.	1981	Czołpino	Lasy	12	Żelazo	mg Fe/l	6,58	IV	III
					Amoniak	mg NH ₄ /l	1,26		
					Cynk	mg Zn/l	0,80		
13.	1752	Kąty Rybackie	Roślinność krzewiasta i drzewiasta	17	Żelazo	mg Fe/l	1,86	III	II
14.	2158	Jurata	Zabudowa miejska zwarta	14	Żelazo	mg Fe/l	9,18	V	IV
					Amoniak	mg NH ₄ /l	3,79		
					Ogólny węgiel org.	mg C/l	11,30		
15.	2176	Jantar	Lasy	17	Żelazo	mg Fe/l	3,16	V	IV
					Amoniak	mg NH ₄ /l	10,11		
16.	2311	Gdańsk	Zabudowa miejska luźna	15	Miedź	mg Cu/l	0,06	III	III
17.	2312	Gdańsk	Zabudowa miejska luźna	15	Temperatura	°C	10,80	II	II
					Amoniak	mg NH ₄ /l	1,00		
					Azotyny	mg NO ₂ /l	0,03		
					Chlorki	mg Cl/l	73,75		
					Bor	mg B/l	0,47		
Sód	mg Na/l	73,00							

9.3. Degradacja powierzchni ziemi

Degradacja powierzchni ziemi następuje wskutek zjawisk i działań naturogeniczných. Zagrożenia powierzchni ziemi związane są z jej warunkami morfologicznymi (tereny narażone na erozję powierzchniową – o spadkach powyżej 5% oraz obszary pozostające pod wpływem zalewów powodziowych), jak również działalnością człowieka i postępującymi procesami urbanizacyjnymi.

Wiąże się to z rozwojem terenów zainwestowanych i wynikających z tego innych niż rolnicze lub leśne wykorzystaniem gatunków, prowadzeniem wszelkich prac ziemnych, w tym powierzchniową eksploatacją surowców oraz różnymi zabiegami technicznymi np. melioracjami.

Na obszarze Gminy Debrzno występują udokumentowane złoża kopalin.

Zmiany ukształtowania powierzchni spowodowane są także przez budownictwo osiedli ludzkich oraz budownictwo komunikacyjne. Podczas powstawania nowej zabudowy stosowane są różne zabiegi polegające m.in. na wyrównaniu terenu, tworzeniu nasypów w celu izolacji budynków od podłoża, prowadzenie przekopów pod uzbrojenie terenu, jak również osuszanie terenu budowy. Wprowadzanie nowej zabudowy szczególnie na terenach podmokłych może prowadzić do negatywnych zmian w siedlisku.

9.4. Zanieczyszczenia gleb

Gleby narażone są na degradację w związku z rozwojem rolnictwa i sieci osadniczej. Ulegają one zarówno degradacji chemicznej, jak i fizycznej. Stan i jakość gleb są uzależnione od kompleksowego oddziaływania czynników naturalnych i antropogenicznych.

Do najważniejszych zagrożeń zasobów glebowych można zaliczyć:

- oddziaływanie eksploatowanych dróg, które wpływa na jakość gleb wokół odcinków dróg o dużym natężeniu ruchu,
- oddziaływanie wokół baz paliw,
- niszczenie gleb na terenach związanych z przemysłem wydobywczym,
- użytkowanie rolnicze,
- rozbudowa terenów miejskich, zmniejszanie powierzchni biologicznie czynnej, wprowadzanie terenów nieprzepuszczalnych.

Naturalna odporność gleb na chemiczne czynniki niszczące związana jest ściśle z typem gleb. Najmniejszą odporność na tego typu zagrożenia wykazują gleby luźne i słabo gliniaste, ubogie w składniki pokarmowe, a więc głównie gleby biellicowe. Gleby brunatne, zasobne w składniki pokarmowe i wodę, są odporne na zagrożenia chemiczne.

Działania antropogeniczne powodują przechodzenie związków biogenych i innych zanieczyszczeń bezpośrednio do gleby, wód podziemnych i powierzchniowych. Do zwiększenia degradacji przyczyniają się także rzeźba terenu oraz warunki atmosferyczne.

Jednym z głównych czynników zmian w strukturze chemicznej gleb jest rolnicze użytkowanie, które może powodować nadmierne przechodzenie składników pokarmowych, takich jak fosfor, potas i magnez do gleby, a tym samym dalej do wód powierzchniowych i podziemnych powodując eutrofizację. Niewłaściwe używanie nawozów naturalnych i mineralnych może spowodować poważne straty w środowisku.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska IUNG prowadzi co 5 lat monitoring chemizmu gleb ornych. Ma on na celu śledzenie stanu właściwości fizycznych, fizykochemicznych i chemicznych gleb gruntów ornych oraz zanieczyszczenia pierwiastkami śladowymi, wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi i siarką siarczanową.

Degradacja gleb może następować wskutek: nadmiernego zakwaszenia oraz zubożenia w podstawowe składniki pokarmowe roślin: fosfor, potas, magnez, zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi. W wyniku niekorzystnych zmian rzeźby terenu, gleb, warunków wodnych i szaty roślinnej następują procesy degradacji – obniżenia się wartości użytkowej gruntu lub dewastacji – całkowitej utraty wartości użytkowej gruntu. Przyczyną zachodzących zmian może być działalność przemysłowa, agrotechniczna, bytowa człowieka lub działanie sił przyrody (pożary, susze, erozja).

Zagrożeniem dla gleb jest powierzchniowa erozja wietrzna i wodna. Erozja wietrzna występuje głównie na obszarach gleb lekkich, zawierających znaczne ilości frakcji pyłowych.

Natomiast nie występuje lub jest małe zagrożenie gleb erozją wodną. Erozję gleb przyspiesza działalność człowieka poprzez niszczenie szaty roślinnej, nieprawidłową uprawę gruntów i dobór roślin uprawnych, odwadnianie bagien itp.

Gleby pozostające pod wpływem głównych ciągów komunikacyjnych, ulegają systematycznej degradacji. Wywołana jest ona kumulacją w glebie toksycznych związków chemicznych pochodzących ze spalin oraz pyłów ścieranych opon i nawierzchni jezdni.

Należy ograniczać rozdrobnienie zabudowy na terenie gminy, szczególnie zabudowy niezwiązanej z rolnictwem, gdyż ogranicza to przestrzenie o jednorodnym użytkowaniu rolniczym i przyczynia się do rozdrobnienia gospodarstw. Znaczne rozdrobnienie gospodarstw i rozproszona zabudowa mieszkaniowa sprzyja dalszej degradacji gleb oraz zaburzeniom w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego: zmiany w lokalnych ciągach ekologicznych, eliminacja zadrzewień i zakrzewień śródpolnych stanowiących ostoję drobnej zwierzyny.

Ochrona roślinności śródpolnej jest istotna ze względu na jej rolę w strukturze przyrodniczej obszaru (przeciwdziałanie nadmiernemu uproszczeniu agrocenoz, zachowanie bioróżnorodności terenów rolnych) oraz poprawę warunków agroklimatycznych (zmniejszenie erozji wietrznej gleb, dłuższe utrzymywanie pokrywy śnieżnej, zwiększenie wilgotności).

Zagrożeniami dla gleb mogą być:

- intensyfikacja i chemizacja produkcji rolnej (wzrost nawożenia, stosowanie pestycydów),
- wprowadzanie monokultur uprawowych,
- zanik lokalnych odmian roślin uprawnych i ras zwierząt hodowlanych,
- wzmożone procesy erozyjne,
- wprowadzanie do gleb ścieków komunalnych i przemysłowych,
- powstawanie dzikich wysypisk odpadów komunalnych,
- emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych,
- posypywanie nawierzchni dróg solami powodujące nadmierne zasolenie gleb wzdłuż dróg.

9.5. Przekształcenia świata zwierzęcego

Największym zagrożeniem dla świata zwierząt są zmiany środowiskowe wywołane gospodarczą działalnością człowieka, zmierzającą do coraz lepszego wykorzystania gruntów. Wiąże się to często ze zmianą charakteru siedlisk, a co ma istotny wpływ na liczbę gatunków i stan liczebny populacji zwierząt. Dużym problemem dla zachowania fauny jest nasilająca się w ostatnich latach presja budowlana wynikająca z atrakcyjności tych terenów. Na terenach leśnych, obrzeżach lasów powstaje zabudowa.

Zagrożeniem dla świata zwierząt jest ograniczanie naturalnych siedlisk. Proces fragmentacji naturalnego środowiska prowadzi do wzrostu izolacji obszarów naturalnych, a to pociąga za sobą szereg negatywnych skutków. Zmniejszanie powierzchni prowadzi do spadku liczby gatunków zwierząt. Wiele zwierząt drapieżnych, by móc wyżywić siebie i swoje młode potrzebuje obszarów sięgających od kilkunastu ha do kilkunastu tysięcy hektarów. Dlatego wiele izolowanych fragmentów naturalnego środowiska jest zbyt małych, by utrzymać populacje lub nawet parę zwierząt drapieżnych, ptaków czy ssaków. Ich brak powoduje gwałtowne zaburzenia w całym ekosystemie, począwszy od nadmiernego wzrostu populacji ich potencjalnych ofiar. Wzrastanie izolacji obszarów naturalnych lub zbliżonych do naturalnych przyczynia się także do spadku różnorodności biologicznej.

Kolejnym zagrożeniem jest wprowadzanie barier ekologicznych. Szlaki komunikacyjne wpływają na rozmieszczenie roślin i zwierząt, a także wprowadzają nowe - liniowe ukształtowanie pewnych

procesów. Mogą doprowadzić do zmiany warunków siedliskowych, a nawet utraty pewnych siedlisk. Drogi są zagrożeniem dla poszczególnych gatunków zwierząt, szczególnie dla płazów i ssaków.

Przecięcie jednorodnych ekosystemów (lasów, łąk, pól uprawnych) powoduje rozdzielenie populacji roślin i zwierząt. Postępująca fragmentacja może prowadzić do odcięcia osobników od miejsc rozrodu lub bazy pokarmowej.

Był wielu gatunków zwierząt jest zagrożony poprzez intensyfikację produkcji rolnej i leśnej. Ulepszanie metod upraw roli, stosowanie pestycydów prowadzi do ubożenia fauny.

Istotnym zagrożeniem jest również penetracja ludzka terenów leśnych, szczególnie w okresie letnio-wiosennym. Zwierzyna, przebywająca w naturalnych ostojach jest bezustannie niepokojona i przepędzana z mateczników.

Dla świata zwierzęcego występującego na terenie gminy, zwłaszcza zwierząt dziko żyjących największym zagrożeniem ich egzystencji i dalszego rozwoju są:

- kłusownictwo – mogące przyczynić się do niekontrolowanego (gwałtownego) zmniejszenia się populacji poszczególnych gatunków;
- nadmierna populacja lisów;
- pożary lasów;
- wypalanie traw;
- rosnąca liczba inwestycji w miejscach atrakcyjnych krajobrazowo.

Dla zwierząt wodnych, ryb oraz urozmaiconej i licznie reprezentowanej grupy ptaków, żerujących i gniazdujących głównie w dolinach rzek oraz w rejonie zbiorników wodnych, a także dla gatunków gadów takich jak padalce, zaskrońce, jaszczurki zwinki, a także płazów (żab, ropuch, rzekotek i kumaków), występujących na omawianym obszarze poważnym zagrożeniem są:

- zanieczyszczenia wód powierzchniowych (ściekami bytowymi i gnojowicą) – brak skanalizowania osad w gminie oraz dzikie wysypiska;
- nieprawidłowe stosowanie środków ochrony roślin i nawozów (szczególnie w rejonie jezior i cieków);
- zmienności i niedobory stanu wód.

W ramach ochrony dzikich zwierząt należy zwrócić uwagę na potrzebę dokarmiania zwierząt w okresach długich i intensywnych opadów śnieżnych oraz utrzymujących się mrozów.

9.6. Przekształcenia szaty roślinnej

Flora gminy Debrzno systematycznie poddawana jest antropopresji, prowadzącej do ubożenia ekosystemów i zmniejszenia lokalnej bioróżnorodności. Jednak znaczna część zasobów przyrodniczych zachowała swoje walory pozwalając na właściwe funkcjonowanie środowiska lub służące działalności gospodarczej człowieka.

Zagrożenia środowiska przyrodniczego (w tym leśnego) wynika ze stałego, równoczesnego oddziaływania wielu czynników, powodujących w nim niekorzystne zjawiska i zmiany. Negatywnie oddziałujące czynniki, określone jako stresowe można sklasyfikować uwzględniając ich:

- pochodzenie - jako: abiotyczne, biotyczne, antropogeniczne;
- charakter oddziaływania - jako: fizjologiczne, mechaniczne, chemiczne;
- długotrwałość oddziaływania - jako: okresowe, chroniczne;
- rolę, jaką odgrywają w procesie chorobowym - jako: predysponujące, inicjujące, współuczestniczące.

Oddziaływanie czynników stresowych na środowisko przyrodnicze ma charakter złożony. Cechuje je często synergizm, różny sposób reakcji na nie, oraz w stosunku do okresu wystąpienia bodźca - przesunięte w czasie wystąpienie objawów jego działania. Stwarza to dużą trudność w interpretacji obserwowanych zjawisk oraz ustaleniu relacji przyczynowo-skutkowych. Na początku ciągu relacji przyczynowo-skutkowych leży zazwyczaj działalność człowieka, zwłaszcza jego ignorancja, brak wiedzy oraz popełniane błędy w działalności gospodarczej i w korzystaniu z zasobów przyrodniczych.

Występowanie czynników stresujących może, w zależności od ich rodzaju i nasilenia, przynieść następujące skutki:

- zakłócenie naturalnego składu i struktury poszczególnych ekosystemów oraz zubożenie różnorodności biologicznej na wszystkich poziomach organizacji: genetycznym, gatunkowym, ekosystemowym i krajobrazowym;
- uszkodzenia całych ekosystemów - w przypadku ekosystemu leśnego m. in. trwałe ograniczenie produktywności siedlisk i przyrostu drzew, a zatem zmniejszenie zasobów leśnych i funkcji pozaprodukcyjnych lasu;
- całkowite zamieranie drzewostanów i synantropizację zbiorowisk roślinnych.

Wśród wielu czynników antropogenicznych, jakkolwiek malejące w wyniku podejmowanych działań oraz stale rosnącej świadomości ekologicznej społeczeństwa stanowią nadal istotne źródło zagrożeń środowiska przyrodniczego i ekosystemów leśnych.

Bezpośrednie negatywne oddziaływanie człowieka na elementy środowiska przyrodniczego skierowane jest bezpośrednio na dany element tego środowiska np. drzewo, krzew, roślina zielona, co objawia się np. wydeptywaniem, zrywaniem i wykopywaniem roślin na obszarach leśnych z dużą penetracją turystyczną.

Zagrożenia lasów

Znaczna część lasów gm. Debrzno, zwłaszcza na wschodzie w okolicach Gronowa i Buki oraz w dolinie Chrząstawy, a także na zachód od m. Skowamki, to lasy w wieku poniżej 40 lat, na siedliskach porolnych. Dominują w nich monokultury sosnowe. Stanowi to przyczynę ich szczególnej wrażliwości na choroby grzybowe, jak huba korzeniowa oraz na gradację szkodników owadzych. Duże jest również ich zagrożenie pożarowe.

Zagrożeniem dla wszystkich lasów jest nadmierna penetracja i eksploatacja runa leśnego oraz zaśmiecanie.

Kluczowymi aspektami w zachowaniu zasobów leśnych dla przyszłych pokoleń oraz prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej są:

- Dążenie do zapewnienia znaczącej lesistości i zadrzewienia, wystarczających do spełnienia społecznych, ekonomicznych i ekologicznych celów leśnictwa, m.in. poprzez ograniczanie wylesienia oraz przywracanie zdegradowanych krajobrazów leśnych do dawnego stanu.
- Ochrona i odpowiednie zarządzanie różnorodnością biologiczną na poziomie ekosystemów, poszczególnych gatunków i całej puli genowej, poprzez tworzenie różnego typu obszarów chronionych.
- Dbanie o zdrowie i żywotność lasów poprzez właściwe zarządzanie ograniczające zagrożenia, jakie niosą za sobą m.in. pożary, szkodniki, choroby, gatunki inwazyjne, zanieczyszczenia atmosfery oraz powalanie drzew przez wiatry i burze.
- Utrzymanie wysokiej podaży i jakości produktów leśnych, przy zapewnieniu zrównoważonego charakteru ich produkcji i pozyskiwania.
- Uznanie i wzmocnienie ochronnych funkcji lasów, ich roli w zapewnieniu równowagi ekosystemów glebowych oraz wodnych, co wiąże się z zapewnieniem czystości wód

i zmniejszeniem ryzyka powodzi, suszy, erozji i lawin, a więc także z korzyściami dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich.

- Uznanie i wzmocnienie funkcji społeczno-gospodarczych pełnionych przez lasy, których zasoby wnoszą wkład w całość gospodarki, m.in. poprzez tworzenie miejsc pracy oraz wartość generowaną przez przetwórstwo produktów leśnych i handel nimi, leśne zasoby energetyczne, inwestycje w sektor leśny. Dotyczy to także istotnej roli, jaką pełnią lasy w zakresie ochrony znajdujących się w ich obrębie krajobrazów o wysokiej wartości kulturowej, duchowej lub rekreacyjnej, wiążących się z tradycyjną wiedzą i systemami zarządzania wypracowanymi przez rdzennych mieszkańców i społeczności lokalne.
- Wdrażanie mechanizmów prawnych, które będą politycznie i instytucjonalnie wspierać realizację powyższych sześciu punktów, w szczególności poprzez partycypacyjne podejmowanie decyzji, dobre zarządzanie i egzekwowanie prawa oraz monitorowanie i ocenę postępów. Obejmuje to również szersze aspekty społeczne, takie jak sprawiedliwy podział korzyści z zasobów leśnych, promowanie badań naukowych, edukacji i rozwoju infrastruktury w celu wspierania zrównoważonej gospodarki leśnej, transfer technologii i budowanie potencjału oraz informacja publiczna.

9.7. Emisja hałasu

Klimat akustyczny jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska przyrodniczego, bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka.

Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2016 poz. 927) traktuje hałas jako zanieczyszczenie otoczenia przyrodniczego, stąd w stosunku do hałasu przyjmuje się takie same zasady, obowiązki i formy postępowania, jak wobec pozostałych dziedzin ochrony środowiska. Różnice dotyczą rozwiązań szczegółowych. Wartości progowe dopuszczalnych poziomów hałasu zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (zmienione w 2012 r. Dz.U. 2012 poz. 1109) w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Klimat akustyczny w obrębie Gminy Debrzno przez większą część roku determinowany jest emisją hałasu generowanego przez:

- hałas komunikacyjny,
- hałas bytowy generowany w rejonie zabudowy mieszkaniowej,
- hałas przemysłowy,
- hałas wytwarzany przez turystyk i rekreację,

- hałas powodowany przez pojazdy i sprzęty rolnicze, towarzyszący wykonywaniu prac agrarnych.

Głównym czynnikiem degradującym klimat akustyczny terenu opracowania jest hałas komunikacyjny, emitowany przez środki transportu drogowego. Największy hałas występuje przy drodze krajowej, której ranga jest adekwatna do obciążenia transportowego. Nasilenie hałasu ze źródeł komunikacyjnych zależy od natężenia ruchu, stanu technicznego pojazdów i dróg. Zagrożenie hałasem można zmniejszyć poprzez budowę ekranów akustycznych oraz wymianę okien na dźwiękoszczelne w najbardziej istotnych miejscach.

Drugim czynnikiem wpływającym na ogólny poziom klimatu akustycznego jest hałas przemysłowy. Problem, choć rozpatrywany w lokalnej skali, stwarzają małe zakłady przetwórcze, rzemieślnicze, takie jak: tartaki, stolarnie, ślusarskie, blacharstwo samochodowe i inne zlokalizowane w pobliżu lub wręcz pomiędzy zabudową mieszkaniową lub mieszkaniowo-lotniskową. Badania wielkości emisji takich zakładów prowadzone są interwencyjnie, bez stałego monitoringu.

9.8. Promieniowanie elektromagnetyczne

Wpływ pola elektromagnetycznego na człowieka i środowisko uzależniony jest od wielkości natężenia (lub gęstości mocy) oraz częstotliwości drgań. Dlatego wartość poziomów dopuszczalnych jest określana w pasmach częstotliwości. Poniżej przedstawiono tabelę z wartościami dopuszczalnymi.

Wartości dopuszczalne PEM określone zostały dla miejsc dostępnych dla ludności rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r., w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów utrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883).

Tabela 12. Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową

Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego	Parametr fizyczny	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
	1	2	3	4
	50 Hz	1kV/m	60 A/m	-

Objaśnienia:

- a) 50 Hz – częstotliwość sieci elektroenergetycznej,

b) podane w kolumnach 2 i 3 tabeli wartości graniczne parametrów fizycznych charakteryzujących oddziaływanie pól elektromagnetycznych odpowiadają wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych.

Tabela 13. Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla miejsc dostępnych dla ludności terenów oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych, dla miejsc dostępnych dla ludności

Parametr fizyczny Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
1	2	3	4
0Hz	10kV/m	2500 A/m	-
od 0 Hz do 0,5 Hz	-	2500 A/m	-
od 0,5 Hz do 50 Hz	10 kV/m	60 A/m	-
od 0,05 kHz do 1 KHz	-	3/f A/m	-
od 0,001 MHz do 3 MHz	20 V/m	3 A/m	-
od 3 MHz do 300 MHz	7V/m	-	-
od 300 MHz do 300 GHz	7V/m	-	0,1 W/m ²

Objaśnienia:

Podane w kolumnach 2 i 3 tabeli wartości graniczne parametrów fizycznych charakteryzujących oddziaływanie pól elektromagnetycznych odpowiadają wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych odpowiadają:

- wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości do 3 MHz, podanych z dokładnością do jednego miejsca znaczącego,
- wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości od 3 MHz do 300 MHz, podanych z dokładnością do jednego miejsca znaczącego,
- wartości średniej gęstości mocy dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 300 MHz do 300GHz lub wartościom skutecznym dla pól elektrycznych o częstotliwościach z tego zakresu, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku,
- F – częstotliwość w jednostkach podanych w kolumnie 1,
- 50 Hz – częstotliwość sieci elektroenergetycznej.

Promieniowanie elektromagnetyczne jest rozpatrywane jako zanieczyszczenie środowiska naturalnego. Wokół źródeł pól elektromagnetycznych tworzy się obszary ograniczonego użytkowania. Wpływ pola elektromagnetycznego na człowieka i środowisko jest uzależniony od natężenia oraz częstotliwości drgań.

Do promieniowania niejonizującego możemy zaliczyć promieniowanie radiowe, mikrofalowe, podczerwone, a także światło widzialne. Znaczące oddziaływanie na środowisko pól elektromagnetycznych występuje:

- w paśmie 50 Hz od urządzeń i sieci energetycznych; źródłem największych oddziaływań

- mogących powodować przekroczenia poziomów dopuszczalnych są napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV, 220 kV i 400 kV oraz związane z nimi stacje elektroenergetyczne,
- w paśmie od 300 MHz do 40000 MHz od urządzeń radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych. Największy udział w emisji mają stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii (antena sektorowa służy do komunikacji z telefonem komórkowym, natomiast antena radiolinii służy do komunikacji między stacjami bazowymi). Istniejące sieci telefonii komórkowej wykorzystują następujące zakresy częstotliwości: ok. 900 MHz (sieć GSM 900), około 1 800 MHz (sieć GSM 1 800) oraz ok. 2 100 MHz (sieć UMTS).
 - w paśmie 50 Hz od urządzeń elektrycznych pracujących w zakładach pracy i gospodarstwach domowych. Większość urządzeń jest zasilana z sieci energetycznej. W tej kategorii występuje lawinowy wzrost liczby źródeł, a ewidencja ich nie jest możliwa.

W krajowych przepisach dopuszcza się występowanie pochodzących od linii elektroenergetycznych pól elektrycznych o natężeniach mniejszych od 1 kV/m m. in. na obszarach zabudowy mieszkaniowej. Z punktu widzenia ochrony środowiska człowieka istotne więc mogą być linie i stacje elektroenergetyczne o napięciach znamionowych równych co najmniej 110 kV, bądź wyższych. Zasięg promieniowania mogącego wpływać niekorzystnie na człowieka sięga do 40 m po obu stronach linii. Trzeba też wziąć pod uwagę, że napowietrzne linie elektroenergetyczne, zarówno wysokiego, jak i średniego napięcia, mogą oddziaływać niekorzystnie na ptaki, które rozbijają się o linie, a także wpływać niekorzystnie na krajobraz.

Linie 110 kV są źródłami pola elektromagnetycznego mogącego powodować przekroczenie wartości dopuszczalnych na terenach zamieszkałych. Największa wartość natężenia pola elektrycznego jaka może wystąpić pod linią lub w jej pobliżu nie przekracza tutaj 3 kV/m. Największa wartość natężenia pola elektrycznego, jaka może wystąpić pod linią 220 kV lub w jej pobliżu nie przekracza 6 kV/m. Maksymalne wartości natężenia pola elektrycznego pod linią 400 kV, na wysokości 1,8 m od powierzchni ziemi, wynoszą 10 kV/m. Przez teren Gminy linie te przebiegają bezkolizyjnie, nie stwarzając zagrożenia polem elektromagnetycznym dla ludzi w środowisku.

Aby ograniczyć uciążliwość promieniowania elektromagnetycznego koniecznym jest podejmowanie niezbędnych działań polegających na analizie wpływu na środowisko nowych obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne (na etapie wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu i pozwoleń na budowę). Inwestorzy są zobowiązani do wykonywania pomiarów kontrolnych promieniowania przenikającego do środowiska w otoczeniu stacji.

Pomiary kontrolne rzeczywistego rozkładu gęstości mocy promieniowania powinny być przeprowadzane bezpośrednio po pierwszym uruchomieniu instalacji i każdorazowo w razie istotnej zmiany warunków pracy urządzeń mogących mieć wpływ na zmianę poziomów elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego wytwarzanego przez to urządzenia. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku reguluje rozporządzenie Min. Środowiska z dn. 30.10.2003 r. (Dz. U. Nr 192, poz.1883).

9.9. Możliwe oddziaływania na dobra kultury materialnej

Realizacja funkcji przewidzianych w projekcie studium, pociągnie za sobą konieczność mechanicznej ingerencji w warstwę glebową (wykonanie wykopów ziemnych) w celu wykonania fundamentów pod budynki. Prowadzenie robót ziemnych przy użyciu sprzętu ciężkiego niesie za sobą niebezpieczeństwo zniszczenia zabytków archeologicznych na przedmiotowym terenie. W celu uniknięcia takiej sytuacji projekt studium ustala obowiązek uzgodnienia z właściwymi służbami ochrony zabytków, prac ziemnych związanych z zabudowaniem lub zagospodarowaniem terenu.

10. ANALIZA ZMIAN KLIMATYCZNYCH, W TYM OMÓWIENIE ZAŁOŻEŃ PROJEKTU W KONTEKŚCIE ADAPTACJI DO SKUTKÓW ZMIAN KLIMATU WYNIKAJĄCYCH Z NASILAJĄCEGO SIĘ EFEKTU CIEPLARNIANEGO

Zgodnie z opracowaniem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska „Ocena wpływu zmian klimatu na różnorodność biologiczną oraz wynikające z niej wytyczne dla działań administracji ochrony przyrody do roku 2030” skład gatunkowy zwierząt i roślin, rozmieszczenie i zasięgi poszczególnych siedlisk zawsze zmieniały się wraz ze zmianą warunków klimatycznych, co potwierdzają badania paleo-ekologiczne. Po raz pierwszy jednak zmiany klimatu zachodzą w takim tempie, które nie pozostawia czasu wystarczającego do adaptacji gatunkom i siedliskom przyrodniczym. W strefie klimatycznej, w której znajduje się Polska, kluczowy wpływ na gatunki i siedliska w perspektywie najbliższych lat będzie miała intensyfikacja ekstremalnych zjawisk pogodowych takich jak gwałtowne, ulewne opady, porywiste wiatry, powodzie czy długotrwałe utrzymujące się okresy bezopadowe, połączone z wysokimi temperaturami i występującymi w ich efekcie suszami.

Wpływ zmian klimatu na różnorodność biologiczną dotyczy nie tylko poszczególnych gatunków, ale także całych ekosystemów. Zmiany klimatu będą wiązały się ze zwiększoną presją niekorzystnych czynników, co może skutkować naruszeniem dotychczasowych zależności przestrzennych, czy pokarmowych pomiędzy gatunkami, a w konsekwencji wpływać destabilizująco na ekosystemy. Należy jednak zauważyć, że różne gatunki reagują na zmiany klimatu w różny sposób i w różnym tempie.

Oznacza to także, że bardzo trudno jest przewidzieć, jak zmieniać się będą poszczególne siedliska oraz w jaki sposób i które interakcje między gatunkami zostaną naruszone. Wydaje się więc, że w obliczu braku wiedzy, jak również możliwości prognozowania zmian klimatycznych, w tym kierunków oddziaływania i nasilenia różnych czynników, działania adaptacyjne powinny koncentrować się na ograniczaniu wpływu negatywnych czynników stresogennych nie związanych ze zmianami klimatu.

Jednocześnie zmiany klimatu nakładają się na postępującą fragmentację i degradację środowiska spowodowaną działalnością człowieka. Utrudnia to naturalne sposoby reakcji organizmów na zmiany klimatyczne, takie jak migracje oraz przesuwanie zasięgów występowania. Kluczowe znaczenie w najbliższych latach będą miały działania dotyczące utrzymania, a tam, gdzie jest to konieczne, odtworzenia drożności korytarzy ekologicznych.

Należy mieć również na uwadze silną zależność pomiędzy ochroną różnorodności biologicznej oraz działaniami adaptacyjnymi, które będą podejmowane w różnych sektorach. Konieczne jest uwzględnienie potencjalnych negatywnych skutków wynikających ze źle zaprojektowanych działań adaptacyjnych, które mogą mieć ogromny wpływ na bioróżnorodność oraz podjęcie odpowiednich działań zapobiegawczych.

Zgodnie z analizami wykonanymi przez Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego na Uniwersytecie Warszawskim, na potrzeby prac związanych z opracowaniem strategii adaptacji do zmian klimatu (projekt KLIMAD) oraz scenariuszem opracowanym przez IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change)

- średnia temperatura wykazuje stopniowy wzrost na terenie całego kraju w perspektywie do roku 2100. Do roku 2030, zmiany te mają nieznaczną wielkość rzędu dziesiątych stopnia. Nieco większe ocieplenie jest spodziewane pod koniec stulecia, powyżej 4.5°C w odniesieniu do temperatur zimowych w Polsce północno-wschodniej oraz w przypadku temperatur letnich na południowym wschodzie kraju. Zmiany temperatury są zróżnicowane regionalnie i sezonowo.
- w przypadku opadów nie jest łatwe wskazanie jednoznacznych tendencji. Symulacje wykazują, iż po roku 2070 można się spodziewać niewielkiego zwiększenia opadów w zimie oraz zmniejszenia opadów w lecie. W okresie będącym przedmiotem niniejszego opracowania, tj. do roku 2030, zmiany sum opadów będą nieznaczące, niemniej jednak istotna może okazać się zmiana ich rozkładu w czasie.

Zgodnie z projektem KLIMAD we wszystkich rozpatrywanych modelach i symulacjach daje się wychwycić tendencję do nasilania się i zwiększania częstotliwości występowania zjawisk ekstremalnych, w tym:

- wzrost liczby dni ze średnią minimalną temperaturą dobową, szczególnie w Polsce południowo-wschodniej,
- zwiększająca się liczba dni bezopadowych (opad poniżej 1 mm/dobę) w Polsce wschodniej i wiążące się z nimi susze atmosferyczne,
- susze hydrologiczne związane z zakłóceniami lokalnych bilansów wodnych,
- zwiększająca się liczba dni z opadami ulewnymi (powyżej 20 mm/dobę) w Polsce południowej, szczególnie w południowo-wschodniej (latem) i na wybrzeżu (jesienią), mogą to być opady nawalne połączone z gradem, podtopieniami, powodzią,
- wzrost liczby dni z wiatrami porywistymi i silnymi (burze, nawałnice, szkwały),
- wzrost częstotliwości występowania trąb powietrznych, szczególnie w pasie z południowego zachodu na północny wschód,
- wzrost ilości sztormów morskich (zachodnie wybrzeże Polski) oraz wzrost poziomu morza (rejon Zatoki Gdańskiej),
- zjawiska takie jak powodzie, podtopienia i osunięcia ziemi (powodowane nawałnym deszczem), silne wiatry (huragan, trąba powietrzna), wyładowania atmosferyczne, susze, przymrozki wiosenne, grad, okiść, intensywne opady śniegu.

Dla wielu gatunków istotną będzie sezonowa zmienność warunków temperaturowych i wodnych oraz wpływ zjawisk ekstremalnych. Podsumowując, w wyniku spodziewanych zmian klimatu należy liczyć się z następującymi skutkami przyrodniczymi:

- wzrost eutrofizacji wód śródlądowych i przybrzeżnych,
- gwałtowne zmiany w siedliskach leśnych związane z silnymi wiatrami i burzami,
- zmniejszenie okresu zalegania pokrywy śnieżnej, zwiększenie parowania i w konsekwencji wzrost deficytu wilgoci w glebie oraz generalny spadek zasobów wodnych na terenie kraju,
- nierównomierny rozkład opadów w czasie (więcej dni bezdeszczowych, bezśnieżnych, więcej dni z intensywnym opadem), który powoduje zmiany warunków przyrodniczych w wyniku gwałtownych powodzi, długotrwałych susz, okresów bezśnieżnych, szczególnie krytycznych przy występowaniu temperatur około zerowych,
- presja gatunków obcych i inwazyjnych.

Można spodziewać się, że w analizowanym horyzoncie czasowym, tj. do roku 2030 ważący wpływ na kondycję gatunków i siedlisk będą miały nie tylko same zmiany klimatu, gdyż nie wszystkie (poza zjawiskami ekstremalnymi) zdążą się zmanifestować, ale także w znacznym stopniu działania adaptacyjne podejmowane przez człowieka w celu unikania strat gospodarczych.

Działania adaptacyjne powinny być integralną częścią działań związanych z czynną ochroną gatunków i siedlisk przyrodniczych, w szczególności w ramach sieci Natura 2000. Mając na uwadze, że większość działań dotyczących ochrony przyrody finansowana jest ze środków publicznych, w tym ze środków UE, jednym z kryteriów przyznawania środków powinna być wrażliwość gatunków i siedlisk, których dotyczą finansowane działania, na zmiany klimatyczne. W celu minimalizacji ryzyka związanego ze zmianami klimatu należy przede wszystkim podjąć niezbędne kroki, aby zmniejszyć wrażliwość ekosystemów na spodziewane czynniki stresowe, w tym przede wszystkim zintensyfikować, usystematyzować i skoncentrować działania związane z ochroną przyrody, w szczególności działania prowadzone na obszarach Natura 2000.

W powiązaniu ze Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 na terenie Miasta i Gminy Debrzno proponuje się kierunki działań w kontekście adaptacji do skutków zmian klimatu wynikających z nasilającego się efektu cieplarnianego:

- gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,
- przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych,
- zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w tym wielofunkcyjnej gospodarki leśnej,
- rozwijanie alternatywnych możliwości produkcji energii na poziomie lokalnym, szczególnie na potrzeby ogrzewania i klimatyzacji na terenach o mniejszej gęstości zaludnienia,
- zapewnienie awaryjnych źródeł energii oraz przesyłu w przypadkach, w których zastosowanie podstawowych źródeł nie będzie możliwe,
- projektowanie sieci przesyłowych, w tym m.in. podziemnych oraz naziemnych z uwzględnieniem ekstremalnych sytuacji pogodowych, w celu ograniczenia ryzyka m.in. zalegania na nich lodu i śniegu, podtopień oraz zniszczeń w przypadkach silnego wiatru,
- wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii w szczególności mikroinstalacji w rolnictwie,
- ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich,
- prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej i łowieckiej na obszarach wiejskich,

- zwiększanie lesistości zarówno w wyniku sztucznych zalesień, jak i sukcesji naturalnej, oraz racjonalizacja użytkowania gruntów, zmniejszenie fragmentacji kompleksów leśnych,
- wprowadzanie do gospodarki leśnej zasad leśnictwa ekosystemowego, dynamiczna ochrona istniejącego różnicowania biologicznego wykorzystująca zarówno naturalne procesy genetyczne (adaptacja) jak i działania człowieka, ukierunkowane na zachowanie istniejącego różnicowania biologicznego, ukierunkowanie sztucznej selekcji również na cechy przystosowawcze do zmieniających się warunków klimatycznych,
- kontynuacja wdrażania oraz rozwijanie instrumentów ochrony przestrzeni rolniczej, leśnej i zasobów glebowych dużej wartości,
- zróżnicowanie drzewostanu, zwłaszcza w trakcie przebudowy, pod względem: gęstości, składu gatunkowego (zwiększenie udziału gatunków liściastych), struktury wysokości, wieku, płatowości/mozaikowości,
- ochrona gleb przed erozją, kontynuowanie i rozszerzenie programu małej retencji i retencji glebowej zwłaszcza w lasach i użytkach zielonych,
- monitoring, kontrola i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się gatunków obcych, które zagrażają rodzimym gatunkom lub siedliskom przyrodniczym,
- monitoring lasów pod kątem reakcji drzew na zmiany klimatyczne, m.in. obserwacje fenologiczne, strefowe zmiany zasięgu gatunków,
- monitoring w powiązaniu z naturalną dynamiką ekosystemów i okresowa ocena przyrodniczych obszarów chronionych,
- prowadzenie badań epidemiologicznych, klinicznych i klimatyczno-fizjologicznych w aspekcie zachorowań na choroby klimatozależne,
- wdrożenie lokalnych systemów monitoringu i ostrzegania i reagowania przed nadzwyczajnymi zjawiskami klimatycznymi
- rewitalizacja przyrodnicza, w tym przywracanie zdegradowanym terenom zieleni i zbiornikom wodnym ich pierwotnych funkcji,
- organizowanie szkoleń w zakresie: zmian klimatu oraz metod zapobiegania i ograniczania ich skutków dla mieszkańców: terenów zagrożonych powodzią, osuwiskami i silnymi wiatrami,
- organizowanie szkoleń dla rolników w zakresie zmian klimatu oraz metod zapobiegania i ograniczania ich skutków.

11. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE DLA REALIZACJI ZAMIERZEŃ „STUDIUM” W ASPEKcie OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16.04.2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Występujące na terenie gminy warunki przyrodnicze ich ochrona prawna, zgodnie z ustawą z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody, nie stwarzają istotnych problemów dla realizacji zaprojektowanych w projekcie studium zamierzeń.

Na obszarze gminy znajduje się:

- Obszar Natura 2000 – PLH300047 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Debrzynki, utworzony Decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(20109669)(2011/64/UE),
- Obszar Natura 2000 – PLH220066 Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Dolina rzeki Szczyry utworzony Decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(20109669)(2011/64/UE),
- rezerwat przyrody Miłachowo utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 23 sierpnia 1982 r., aktualnym aktem prawnym jest Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego z dnia 10 października 2001 r. w sprawie wykazu rezerwatów przyrody województwa pomorskiego ustanowionych przed dniem 31 grudnia 1998 r..

Na terenie gminy znajdują się również pomniki przyrody.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

Zgodnie z Art. 40 ust. 2 Ustawy o ochronie przyrody na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu.

W stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego mogą być wprowadzone następujące zakazy:

1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą uszkodzeń wodnych;
3. uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
5. likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
6. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolniczych;
7. zmiany sposobu użytkowania ziemi;
8. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
9. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
10. zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony siedlisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych.

W rezerwatach przyrody zabrania się:

1. budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody;
2. chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
3. polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
4. pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;
5. użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
6. zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;

7. pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
8. niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
9. palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
10. prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
11. stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
12. ruchu pieszego, rowerowego i jazdy konnej wierzchem z wyjątkiem szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
13. wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
14. zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
15. ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność rezerwatu lub będących w użytkowaniu wieczystym rezerwatu wskazanymi przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
16. umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych zakładów niezwiązanych z ochroną przyrody udostępnianiem rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
17. zakłócania ciszy;
18. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
19. biwakowania z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
20. prowadzenia badań naukowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
21. wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
22. wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
23. organizacji imprez rekreacyjno-sportowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

12. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM

Nowe zainwestowanie czy zagospodarowanie terenu zawsze powodują zmiany w środowisku przyrodniczym. Najczęściej jest to wpływ niekorzystny, którego całkowite wykluczenie jest niemożliwe.

Brak realizacji kierunków rozwoju i zamierzeń zawartych w projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i gminy Debrzno, a tym samym odstępianie od realizacji poszczególnych zadań może spowodować pogorszenie stanu środowiska gminy.

Głównym kierunkiem działań planistycznych odnoszących się do środowiska przyrodniczego i kulturowego jest ich ochrona i zachowanie w jak najlepszym stanie dla przyszłych pokoleń co wymaga gospodarowania z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju.

Zaniechanie realizacji planowanych działań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej może prowadzić do wystąpienia niekorzystnych zmian w zakresie środowiska wodnego. W razie odstępiania od dalszych działań bądź ich spowolnienie (rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej) nastąpi pogorszenie się stanu jakości wód zarówno cieków przepływających przez teren gminy jak i znajdujących się na terenie gminy jezior.

W zakresie stanu czystości powietrza atmosferycznego brak likwidacji źródeł emisji zanieczyszczeń pochodzących z palenisk domowych poprzez zmianę czynnika grzewczego z tradycyjnego (spalanie węgla - paliwa kopalnego, drewna, wszelkich dających się spalić odpadów) na proekologiczne źródła ciepła oparte o paliwa ciekłe i gazowe oraz zalecaną energię słoneczną skutkować może pogorszeniem się stanu aerosanitarne gminy oraz pogorszeniem życia mieszkańców.

Brak realizacji rozbudowy i modernizacji dróg na terenie Miasta i gminy Debrzno będzie powodować pogłębianie uciążliwości w komunikacji. Nienajlepszy obecnie stan nawierzchni dróg i ulic spowoduje dalsze pogorszenie bezpieczeństwa uczestników ruchu. Brak działań w zakresie przebudowy drogi wojewódzkiej, spowoduje trudności likwidacji uciążliwości tej drogi dla mieszkańców i środowiska.

Brak realizacji polityki gminy w zakresie gospodarki odpadami, selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu spowoduje pogorszenie stanu środowiska, wzrost ryzyka skażenia wód powierzchniowych i podziemnych, gleb oraz powietrza atmosferycznego.

W przypadku braku realizacji ustaleń studium, będącej konsekwencją odstępiania od realizacji tego dokumentu, możliwe są dwa scenariusze potencjalnych zmian środowiska.

Pierwszy z nich to „scenariusz optymistyczny”. Zgodnie z nim, w wyniku powstrzymania rozwoju przestrzennego Miasta i gminy Debrzno nastąpi zdecydowane ograniczenie antropopresji na

środowisko. Powinno to skutkować utrzymaniem zasobów przyrody na obszarze gminy, a nawet w niektórych przypadkach ich wzbogacenie. Tak może być w przypadku zalesiania terenów o najniższych klasach bonitacyjnych. Przyrodnicze otoczenie gminy będzie również w mniejszym stopniu narażone na jego oddziaływanie. W analizowanym scenariuszu nastąpi również poprawa warunków funkcjonowania i ochrony środowiska w obrębie istniejącej struktury gminnej. Należy, bowiem założyć, że zarówno władze gminy jak i jego mieszkańcy postawią na rozwój infrastruktury, w tym również poprawę warunków środowiskowych (wprowadzenie większej ilości zieleni, nowe systemy grzewcze, poprawa warunków komunikacyjnych itp.).

Drugi „scenariusz pesymistyczny” zakłada, że rozwój gminy będzie trwał nadal i odbywał się będzie w sposób żywiołowy, często metodą tzw. faktów dokonanych, pomocnym instrumentem może się tutaj okazać możliwość realizacji zabudowy w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy. W takiej sytuacji może dojść do niekontrolowanego procesu przekształcania przestrzeni, z oczywistą szkodą dla środowiska i jego zasobów. Powstająca zabudowa, nawiązująca do sąsiedztwa da niekorzystny „efekt domina” chaotycznej i przypadkowej zabudowy, która nie będzie uwzględniać potrzeb środowiska.

13. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM

Realizacja projektu studium wprowadzi do środowiska, co jest oczywiste szereg różnego rodzaju zmian. Będą to zmiany zarówno pozytywne jak i negatywne. Ustalenia i zapisy zawarte w Studium pozwalają przypuszczać, że w ogólnym bilansie zmian pozytywnych powinno być więcej. W świetle tego wydaje się, iż najistotniejszym problemem jest pełna realizacja wszystkich zapisów odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do środowiska. Szczególna konsekwencja w tym zakresie powinna dotyczyć obszarów prawnie chronionych oraz korytarzy ekologicznych pełniących ważną funkcję ekologiczną dla systemu przyrodniczego Miasta i Gminy Debrzno. Nie można zatem dopuścić, pod żadnym pozorem do ingerencji człowieka w wyniku której wspomniane obszary mogłyby utracić swoją funkcję.

Drugim istotnym problemem jest wzbogacenie obszaru gminy w powierzchnie biologicznie czynne. Niezbędne jest w tym zakresie pełne respektowanie zapisów studium. Niestety, wzorem wielu doświadczeń, należy liczyć się z różnego rodzaju naciskami i wybiegami inwestorów, aby uzyskać jak najwyższy wskaźnik zabudowy na swoim terenie. Brak konsekwencji władz w tym zakresie może doprowadzić do nadmiernego zagęszczenia zabudowy, a w efekcie końcowym ograniczenia możliwości wprowadzenia zieleni. Kolejnym ważnym problemem jest zabezpieczenie czystości wód podziemnych.

W tym przypadku niezbędna jest pełna realizacja zapisów odnoszących się do gospodarki wodno-ściekowej i odprowadzania ścieków.

Rozwiązanie dotyczące odprowadzania ścieków do zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków powinno być stosowane jedynie dla terenów gdzie kanalizacja zbiorcza jest ekonomicznie i technicznie nieuzasadniona. W świetle tego wydaje się, że nowa zabudowa powinna być realizowana na terenach posiadających pełne uzbrojenie w infrastrukturę techniczną.

W strefach ochronnych wód powierzchniowych, ujęć wód oraz w strefie ochrony sanitarnej cmentarzy czynnych należy postępować zgodnie z zapisami studium oraz zgodnie z przepisami odrębnymi.

14. PRZEWDYWANY WPŁYW NA ŚRODOWISKO USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

Nasilenie i rodzaj oddziaływań na poszczególne komponenty zależy od rodzaju i intensywności zagospodarowania terenu w obszarach funkcjonalnych określonych w projekcie zmiany studium.

Realizacja funkcji dopuszczonych w zmianie Studium będzie wymagała : niwelacji terenu pod instalacje, drogi, place i kontenery, wykonania fundamentów, montażu instalacji technologicznych, wykonaniu dróg dojazdowych i placów manewrowych, zainstalowania koniecznych maszyn i urządzeń.

Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego	Przewidywane oddziaływania na następujące zagadnienia i aspekty środowiska												
	Obszary Natura 2000	różnorodność biologiczna	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
rozwój mieszkalnictwa poprzez poszerzenie i tworzenie nowych terenów mieszkaniowych	0	-	+	+/-	-	+/-	+/-	-	+/-	+/-	0	0	+
rozwój usług związanych z turystyką i rekreacją	+/-	-	+	-	-	+/-	0	-	+/-	0	0	0	+
kształtowanie struktury osadniczej według zasad zrównoważonego rozwoju	0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
rozwój nowoczesnej infrastruktury technicznej	0	+/-	+	+/-	+/-	+	0	+/-	+	0	+	0	+
rozwój komunikacji (w tym publicznej),	0	-	+	-	-	0	-	-	0	0	0	0	0

poprawa jakości dróg i rozwój sieci drogowej													
tworzenie terenów usługowych i produkcyjnych (tworzenie nowych stanowisk pracy)	+/-	-	+/-	+/-	-	0	+/-	-	+/-	0	+/-	0	+
ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	+	+	+	+	+	+	0	+	+	0	0	+	+
poprawa jakości powietrza, zmniejszenie oddziaływania „niskiej emisji”	+	+	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	+
poprawa stanu oraz racjonalne wykorzystanie terenu i zasobów glebowych	0	+	+	+	+	+	0	+	0	0	+	0	+
ochrona różnorodności biologicznej i wartości środowiska przyrodniczego oraz odtworzenie i wzbogacenie zasobów przyrody	+	+	+	+	+	0	0	+	+	0	+	0	0
zmniejszenie emisji hałasu na terenie gminy	+	0	+	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0
odpowiednie zagospodarowanie obszarów i obiektów poddanych ochronie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	+	0

Oznaczenia:

(+) – realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

(-) – realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

(0) – realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,

(+/-) – realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia.

15. OCENA USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM W ZAKRESIE STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA, JEGO ZASOBÓW, ODPORNOŚCI NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI

Ustalenia zawarte w studium podejmują próbę określenia nie tylko właściwych relacji pomiędzy środowiskiem a człowiekiem ale również wskazują kierunki działań mających na celu zapewnienie właściwego funkcjonowania środowiska, możliwość jego regeneracji oraz wzbogacenia zasobów. Do najważniejszych zagadnień w tym zakresie, ujętych w studium można zaliczyć:

- ochrona obszarów cennych przyrodniczo,
- wyłączenie z zabudowy terenów leśnych,
- wyłączenie z zabudowy rezerwatu przyrody,
- szansa na poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- regeneracja i ogólna poprawa walorów krajobrazowych,
- wzbogacenie terenu gminy o powierzchnie biologicznie czynne wyznaczone do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- ograniczenie i przeciwdziałanie degradacji i zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego wynikającego z prowadzenia działalności rolniczej,
- kształtowanie zieleni śródpolnej oparte o gatunki rodzime,
- ochrona gruntów rolnych I, II i III klasy bonitacji oraz gruntów organicznych ze szczególnym uwzględnieniem zwartych kompleksów, leżących poza terenami zainwestowanymi i rozwojowymi,
- na obszarach rolnych zaleca się zachowanie i wprowadzanie nowej zieleni śródpolnej w sąsiedztwie cieków, celem eliminacji źródeł powierzchniowego zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, jakimi może być intensywnie nawożenie i uprawa ziemi,
- dopuszcza się zwiększenie areалу gruntów leśnych oraz wzrost udziału lasów o funkcji ochronnej,
- zwiększanie areálu gruntów leśnych powinno w szczególności dotyczyć terenów przyległych do istniejących kompleksów leśnych i gruntów IV z, V i VI klas bonitacyjnych oraz gruntów IV klasy bonitacyjnej jeśli areal przeznaczony do zalesienia nie przekracza 10 arów lub jest gruntem zdegradowanym,
- zorganizowanie i wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów,
- docelowo modernizację lokalnych kotłowni na rzecz nowoczesnych systemów grzewczych, wykorzystujących ekologiczne paliwa.

Jak wynika z powyższych informacji pełna realizacja ustaleń studium daje szansę na poprawę funkcjonowania środowiska.

Poniżej przedstawiono analizę i ocenę przewidywanych skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska oraz zdrowie i życie ludzi, będących rezultatem realizacji projektu Studium. W toku analiz i ocen uwzględniono działania prowadzące do minimalizacji potencjalnych negatywnych oddziaływań.

❖ **Zmiany w obrębie powierzchni ziemi**

Realizacja ustaleń studium spowoduje przekształcenia powierzchni ziemi, które obejmować będą:

- ✓ zmiany sposobu użytkowania gruntów,
- ✓ zmiany ukształtowania powierzchni terenu.

Ustalenia projektu studium wprowadzając nowe zainwestowanie na terenach dotychczas użytkowanych rolniczo spowodują trwałe przekształcenie powierzchni glebowej. Skala ubytku powierzchni biologicznie czynnej będzie wynikać głównie z nowego zagospodarowania terenów pod zabudowę zagrodową, mieszkaniową i w niewielkim stopniu usługową, produkcyjną, składową i magazynową oraz rekreacyjną. Zmiany ukształtowania powierzchni terenu związane będą z pracami budowlanymi (wykopy pod fundamenty budynków, budowę dróg, czy miejsc parkingowych, nasypy pod drogi). Część gruntów w wyniku prowadzenia prac związanych z przebiegiem liniowych urządzeń infrastruktury technicznej może zmienić swoje parametry, głównie zagęszczenie. Zagrożenie stanowić będzie wytwarzanie większej ilości odpadów.

Wpływ realizacji ustaleń zmiany studium na powierzchnię ziemi i litosferę przejawiać się będzie w formie oddziaływań:

- a) bezpośrednich – jednorazowych występujących w momencie zajęcia terenu pod planowane inwestycje,
- b) pośrednich – związanych ze zmianami właściwości i parametrów komponentów środowiska rozłożonych w czasie. W wyniku realizacji inwestycji mogą zmienić się filtracyjne właściwości powierzchni gruntu.

Wnioski: Realizacja ustaleń studium spowoduje lokalną niwelację terenów w celu umożliwienia wprowadzenia zabudowy i będzie oddziaływaniem krótkotrwałym, występującym na etapie budowy.

- **Zmiany w hydrosferze**

Wrażliwość wód na zanieczyszczenia zależy m.in.: od głębokości występowania warstw wodonośnych, zdolności adsorpcyjnych pokrywy glebowej, a także rodzaju i ilości zanieczyszczeń.

Zagospodarowanie przestrzenne Miasta i gminy Debrno przewidziane w projekcie studium na nowych terenach przyczyni się do wzrostu zużycia wody oraz produkcji ścieków. Zachowując określone w dokumencie zasady zagospodarowania w zakresie poboru wód oraz oczyszczania ścieków nie powinny wpłynąć negatywnie na środowisko.

Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu środowiska wodnego powinno opierać się przede wszystkim na wprowadzeniu systemów odprowadzania ścieków, powinny być gromadzone w szczelnych bezodpływowych zbiornikach lub w przydomowych oczyszczalniach. Na obszarach skanalizowanych o zwartej zabudowie powinny trafić do gminnej kanalizacji oraz do istniejących oczyszczalni ścieków. Pozwoli to w znacznym stopniu ograniczyć dostawanie się zanieczyszczeń bytowych do gleb, cieków, a z nich do zbiorników wodnych, w których obecnie występują w dużych ilościach, obniżając w ten sposób jakość wód.

Krótkotrwałe obniżenie zwierciadła wody może nastąpić także w wyniku realizacji prac budowlanych przewidzianych do realizacji w studium (zabudowa zagrodowa, mieszkaniowa, infrastruktura niezbędna do wyposażenia terenów przeznaczonych pod zainwestowanie). Do zanieczyszczenia wód może dojść w przypadku awarii transportu drogowego materiałów niebezpiecznych - największe zagrożenie występuje na drogach wojewódzkich wojewódzkiej, mniejsze na drogach powiatowych i gminnych.

Przewiduje się, że realizacja ustaleń studium nie będzie powodowała uniemożliwienia spełnienia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych określonych w „Planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły” wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Wnioski: Zmiany jakościowe i ilościowe wód podziemnych i powierzchniowych będą wynikiem prac ziemnych oraz funkcjonowaniem nowej zabudowy.

- **Zmiany warunków aerosanitarnych**

Obecnie tło zanieczyszczeń powietrza w Mieście i Gminie Debrno kształtują źródła antropogeniczne, w tym źródła komunikacyjne oraz paleniska domowe w okresie grzewczym. Jest bardzo prawdopodobne iż mimo wyznaczonych nowych terenów pod zabudowę emisja rozproszona będzie coraz mniej uciążliwa z uwagi na możliwość gazyfikacji gminy w przyszłości poprzez budowę

systemu sieci gazowej oraz modernizację lokalnych kotłowni na rzecz proekologicznych systemów grzewczych, co zakłada projekt studium.

Pogorszenie jakości środowiska może wynikać z wprowadzenia nowych obiektów kubaturowych na terenach zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej i usługowej. Intensyfikacja produkcji rolniczej na terenach rolnych wiąże się ze znaczną emisją gazów spalinowych i zapyleniem, zwłaszcza w okresach natężonych prac polowych (żniwa, orka, zasiew) oraz emisją innych szkodliwych substancji związanych ze stosowaniem środków ochrony roślin, czy też nawozów syntetycznych.

W fazie budowy nowych obiektów kubaturowych oraz infrastruktury technicznej (rozbudowa i budowa dróg, parkingów) należy liczyć się z zanieczyszczeniem powietrza przez sprzęt budowlano-drogowy użyty do wykonywania prac ziemnych i asfaltowania dróg. Będzie to oddziaływanie krótkoterminowe i ustanie w chwili zrealizowania robót.

Pozytywny wpływ na warunki aerosanitarne ma rozwój energetyki opartej na OZE, głównie energii elektrycznej z elektrowni wiatrowych. Na terenie Miasta i Gminy Debrzno dopuszcza się lokalizację farm elektrowni wiatrowych, elektrowni fotowoltaicznych oraz innych źródeł energii odnawialnej o mocy nieprzekraczającej 100kW. Dopuszcza się również lokalizację biogazowni i ogniw fotowoltaicznych o mocy nieprzekraczającej 100 kW na całym obszarze strefy funkcjonalnej. Funkcjonujące elektrownie wiatrowe w skali kraju przyczyniają się do zwiększenia udziału produkcji „czystej” energii elektrycznej.

Wnioski: Zmiany jakościowe powietrza atmosferycznego będą wynikiem funkcjonowania nowych obiektów kubaturowych oraz pracy maszyn przy realizacji prac budowlanych, wzmożonego ruchu komunikacyjnego oraz możliwością rozwoju energetyki OZE (zmiany pozytywne).

- **Zmiany w klimacie lokalnym**

Realizacja ustaleń studium nie będzie miała znaczącego wpływu na zmianę lokalnego klimatu. W przypadku lokalizacji na terenach dotąd niezainwestowanych nowej zabudowy, zmiany klimatu lokalnego będą spowodowane zmianą bilansu cieplnego powierzchni. Wyraża się to lokalnym wzrostem temperatur powietrza (w porównaniu do terenów niezabudowanych) oraz wzrostem dobowych amplitud temperatury powietrza. W obrębie wprowadzenia dodatkowych terenów zainwestowanych oraz zalesionych w minimalnym stopniu mogą zmienić się warunki termiczno-wilgotnościowe i anemologiczne. Te skumulowane zmiany będą minimalne, o charakterze lokalnym.

Jakość powietrza atmosferycznego na analizowanym obszarze jest uzależniona od wielu czynników, mogą mieć one charakter naturalny i sztuczny,

Pod względem charakteru , na terenie gminy można wyróżnić następującej zanieczyszczenia:

- Gazowe (CO₂, SO₂, CO, CH₄ i inne),
- Pyłowe (pyły mineralne różnych frakcji, popioły i sadza),
- Aerozole (kondensacja pary wodnej i kwaśnych dreszczów na cząstkach pyłowych),
- Biologiczne (pyłki roślin, zarodniki grzybów, drobnoustrojów).

Wnioski: Zmiany klimatu lokalnego będą mało istotne i głównie wynikiem zwiększonej emisji ciepła nowych obiektów budowlanych (głównie w zabudowie zagrodowej i mieszkaniowej).

- **Zmiany w pedosferze**

W wyniku realizacji ustaleń studium nastąpi zniszczenie profilu glebowego na terenach dotychczas użytkowanych rolniczo, w wyniku robót ziemnych prowadzonych w trakcie budowy nowych budowli. Przed przystąpieniem do robót inwestycyjnych konieczne będzie usunięcie warstwy humusu. Zasięg tych zniszczeń zależy będzie od wielkości terenu zajętego pod obiekty budowlane.

Funkcjonowanie nowych obiektów sprawi, że wytwarzane będą większe ilości odpadów komunalnych. W celu eliminacji negatywnego oddziaływania nowego zainwestowania na środowisko istotne będzie zapewnienie realizacji zapisów studium dotyczących gospodarki odpadami oraz z „Planem gospodarki odpadami województwa pomorskiego”.

Rozwój inwestycyjny gminy i wzmożony ruch komunikacyjny będzie skutkował zanieczyszczeniem gleb metalami ciężkimi, chlorkami i fenolami w sąsiedztwie głównych dróg (wojewódzkiej i powiatowych). Zanieczyszczenie gleb może nastąpić w sytuacji wystąpienia awarii związanej z transportem rurociągiem naftowym oraz podczas transportu kołowego materiałów niebezpiecznych.

Wnioski: Zmiany jakości gleb i gruntów będą wynikiem prac ziemnych w trakcie realizacji inwestycji oraz zanieczyszczeń metalami ciężkimi na skutek wzmożonego ruchu komunikacyjnego.

- **Wpływ realizacji ustaleń projektowanego dokumentu na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną**

Generalnie zapisy studium dotyczące szaty roślinnej zmierzają do jej optymalnej ochrony oraz jej wzbogacenia. Projekt studium wprowadza ograniczenia w zabudowie w strefach ochrony cmentarzy, strefach ochrony ujęć wody, strefach uciążliwości od obiektów infrastruktury technicznej, na terenach leśnych, na terenie rezerwatu przyrody i na terenach wód powierzchniowych.

Negatywny wpływ ustaleń Studium na faunę, florę oraz różnorodność biologiczną wystąpi na etapie realizacji wszelkich nowych inwestycji dopuszczonych ustaleniami projektu dokumentu i na etapie ich funkcjonowania. Dotyczy to niszczenia zbiorowisk roślin na etapie inwestycyjnym oraz zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnych terenów przez ich trwale zabudowanie. Hałas maszyn budowlanych może skutkować płoszeniem zwierząt bytujących w obszarze oddziaływania, a także w najbliższym sąsiedztwie w przypadku gatunków ssaków i ptaków bardziej wrażliwych.

Degradacja fauny i flory może mieć charakter:

- bezpośredni – niszczenie roślinności, wycinka drzew, zabiegi melioracji i regulacja koryt rzecznych, płoszenie zwierzyny, czy tworzenie przeszkód na trasach przebiegu korytarzy ekologicznych, ograniczając migrację zwierząt,
- pośredni – poprzez zanieczyszczenie i degradowanie środowiska życia roślin i zwierząt, powietrza, gleby i wód.

Pozytywną zmianą, wprowadzoną w projekcie dokumentu jest zalesianie gruntów najniższych klas bonitacyjnych oraz zalecenie zachowania i wprowadzania nowej zieleni śródpolnej w sąsiedztwie cieków, celem eliminacji źródeł powierzchniowego zanieczyszczenia wód.

Przewidywana realizacja ustaleń zmiany Studium nie stanowi znaczącego zagrożenia dla obszarów szczególnie cennych przyrodniczo – Natura 2000. Generalne zasady postępowania na obszarach Natura 2000 zostały zapisane w art. 33 ustawy o ochronie przyrody.

Wnioski: Negatywny wpływ na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną będą miały ustalenia dokumentu w zakresie zainwestowania nowych terenów, dotychczas użytkowanych rolniczo, pod zabudowę. Przewiduje się uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej oraz mało znaczące pogorszenie warunków bytowania gatunków fauny i ograniczenie ich przestrzeni życiowej.

- **Wpływ realizacji projektu studium na klimat, w tym emisja hałasu i pól elektromagnetycznych**

Czasowe pogorszenie komfortu życia mieszkańców związane z emisją hałasu wystąpi na skutek wykonywanych robót budowlanych maszynami ciężkimi. Wpływ na emisję hałasu będzie miała również ewentualna rozbudowa istniejących oraz budowa nowych dróg. Budowa nowych szlaków komunikacyjnych niemal zawsze wiąże się z pogorszeniem lokalnych warunków akustycznych, bez względu na to czy dany teren jest dotknięty ponadnormatywnym hałasem czy też nie. Na terenach zabudowy produkcyjnej, składowej, magazynowej i usługowej studium postuluje wprowadzenie na granicach terenów o różnym przeznaczeniu, zieleni niskiej i wysokiej, która będzie ograniczała hałas.

Należy zmodernizować ulice i stosować takie rozwiązania jak np. nawierzchnie o niskich emisjach hałasu

Wzrost oddziaływania akustycznego jest przewidywany na etapie przeprowadzania nowych inwestycji budowlanych i transportem ciężarowym obsługującym inwestycje. Ustalenia zmiany studium nie mogą powodować przekroczeń dopuszczalnych norm natężenia dźwięku na granicy terenów o określonym przeznaczeniu zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Poziomy dźwięku, których źródłem są środki komunikacji drogowej i kolejowej, wynoszą od 75 do 95 dB, w podziale na poszczególne rodzaje pojazdów przedstawia się to następująco:

- a) pojazdy jednośladowe 79 – 87 dB,
- b) samochody ciężarowe 83 – 93 dB,
- c) autobusy i ciągniki 85 – 92 dB,
- d) samochody osobowe 75 – 84 dB,
- e) maszyny drogowe i budowlane 75 – 85 dB.

Eksploatacja napowietrznych linii elektroenergetycznych istniejących oraz ich rozbudowa może być przyczyną pewnych uciążliwości dla środowiska. Istotnym zjawiskiem towarzyszącym pracy każdej linii elektroenergetycznej jest występowanie wokół niej pola elektroenergetycznego, które przy odpowiednio dużych wartościach może negatywnie wpływać na zdrowie ludzi. W rysunku studium wyznaczono planowaną napowietrzną linię elektroenergetyczna wysokiego napięcia. Dla elektroenergetycznych linii napowietrznych 15 kV obowiązuje strefa ograniczonego użytkowania terenu, wykluczająca sytuowanie obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi i nasadzeń zieleni wysokiej.

Wnioski: Zwiększony hałas komunalny związany z nową zabudową. Realizacja zapisów studium spowoduje wzrost hałasu ze źródeł komunikacyjnych. Nowym źródłem pól elektromagnetyczną będzie rozbudowa napowietrznych linii WN, SN służąca zasileniu w energię elektryczną odbiorców terenów dotychczas niezabudowanych. Zachowanie odpowiednich stref technicznych zapewni, że linie elektroenergetyczne nie będą generowały negatywnego oddziaływania pola elektromagnetycznego na zdrowie ludzi.

- **Wpływ realizacji projektu studium na zdrowie i życie ludzi**

Funkcjonowanie nowych inwestycji może wiązać się z emisją zwiększonej ilości zanieczyszczeń (powietrza atmosferycznego, ścieków, odpadów, hałasu). Nie przewiduje się jednak, że skala emisji zanieczyszczeń będzie stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi.

Wnioski: Nie przewiduje się zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi

- **Prognoza oddziaływania realizacji projektowanego studium na krajobraz kulturowy**

Na etapie realizacji inwestycji dopuszczonych projektem studium może dojść do krótkotrwałego pogorszenia walorów krajobrazowych na skutek prowadzenia prac budowlanych.

Jednoczesna ocena w zakresie oddziaływania na krajobraz nie jest możliwa z powodu braku obiektywnych kryteriów. Odbiór wizualny skutków realizacji ustaleń studium jest bowiem sprawą subiektywną i zależy od świadomości i indywidualnych preferencji odbiorców, ich oczekiwań względem krajobrazu oraz nastawienia w stosunku do planowanych form wykorzystania przestrzeni.

- **Prognoza oddziaływania realizacji projektowanego dokumentu na zabytki i dobra materialne**

W celu ochrony wartości kulturowych w gminie wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej, historycznego układu urbanistycznego, średniowiecznego miasta lokacyjnego. Na niektórych terenach przeznaczonych pod zabudowę występują zewidencjonowane stanowiska archeologiczne. Na tych obszarach prace będą musiały zostać uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Wnioski: Realizacja ustaleń studium nie będzie negatywnie wpływać na istniejące zabytki, w tym dobra kultury współczesnej. Istnieje niebezpieczeństwo uszkodzenia zabytków archeologicznych w trakcie robót ziemnych prowadzonych w obrębie stanowisk archeologicznych.

16. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, WYWOŁANE REALIZACJĄ USTALEŃ STUDIUM ORAZ ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ PRZEDSTAWIONYCH W STUDIUM

W celu minimalizacji przewidywanych negatywnych skutków dla środowiska naturalnego i życia ludzi, wywołanych realizacją ustaleń zawartych w projekcie studium, proponuje się następujące rozwiązania:

- Rozbudować sieć komunalnej kanalizacji sanitarnej, a lokalnie również deszczowej oraz zwiększyć ilość przydomowych oczyszczalni ścieków, zlikwidować dzikie wylewiska ścieków i wysypiska odpadów – w celu poprawy złego stanu jakości wód powierzchniowych i gruntowych.

- Z uwagi na zdecydowanie rolniczy charakter zagospodarowania gminy, zwrócić szczególną uwagę na właściwe składowanie środków ochrony roślin (utylicowanie opakowań), nawozów sztucznych i obornika, w celu ochrony gruntów, wód gruntowych i wód powierzchniowych (spływ powierzchniowy w terenie o urozmaiconej rzeźbie).
- Maksymalnie chronić gleby, o wysokiej i średniej przydatności rolniczej, przed wyłączeniem ich z produkcji rolnej (przy lokalizacji inwestycji wyłączeń dokonywać etapami).
- Zwiększyć powierzchnię leśnej przestrzeni produkcyjnej, poprzez zalesianie gleb o niskiej przydatności dla rolnictwa oraz terenów o spadkach utrudniających prowadzenie upraw rolnych lub zabudowę.
- Zwiększyć ilość zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, poprawiających mikroklimat (ochrona przed wiatrami, ograniczenie spływu powierzchniowego), chroniących przed erozją wodną (zwłaszcza w terenach o dużych spadkach), stwarzających miejsca bytowania drobnej fauny.
- Chronić istniejące korytarze ekologiczne, zadrzewień śródpolnych, pastwisk i łąk, terenów podmokłych wzdłuż rzek i cieków z kompleksami gleb pochodzenia organicznego zwłaszcza na terenach o rolniczym wykorzystaniu,.
- Prowadzić właściwą gospodarkę odpadami, zgodną z wytycznymi określonymi w Gminnym Planie Gospodarki Odpadami.
- Nie lokalizować zabudowy w strefach: produkcji leśnej, zbiorników wodnych.
- Zwiększyć bazę turystyczną i rekreacyjną, poprzez właściwe, zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi zagospodarowanie terenów wokół jezior.
- Stworzyć możliwość rozwoju turystyki rowerowej i poprawić bezpieczeństwo dojazdu do pracy, szkół rowerami, poprzez budowę ścieżek rowerowych wzdłuż dróg.
- Bezwzględnie chronić dziedzictwo kulturowe, zabytki i dobra kultury współczesnej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568).

Zaproponowane w projekcie studium kierunki zagospodarowania Miasta i Gminy Debrzno, oparte na szczegółowej analizie warunków fizjograficznych, kulturowych, dotychczasowym sposobie użytkowania terenów, strukturze własnościowej, potrzeby mieszkańców gminy i potrzeby jej mieszkańców sądzi się przyjęte rozwiązania są prawidłowe - odpowiadające faktycznym uwarunkowaniom. Dlatego też nie proponuje się żadnych rozwiązań alternatywnych. Przy realizacji inwestycji będących przedmiotem zmiany studium należy dążyć do minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko.

17. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU PROJEKTU STUDIUM NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na geograficzne położenie analizowanego terenu Miasta i Gminy Debrzno występuje konieczność dokonania analiz i ocen dotyczących transgranicznego oddziaływania projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

18. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Celem niniejszej prognozy jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Debrzno”, opracowanego przez Metropolia Satini Sp. z o.o.. Zmiany te przedstawia się w oparciu o analizę poszczególnych składników środowiska przyrodniczego, ich aktualny stan, opierając się na zasadach analitycznego wnioskowania i prawdopodobieństwa. Prognoza przedstawia również rozwiązania minimalizujące negatywne skutki tych oddziaływań.

Gmina Debrzno położona jest południowo - zachodniej części województwa pomorskiego, w powiecie człuchowskim w sercu Pojezierza Krajeńskiego zwanego Wysoczyzną Krajeńską rozciągającą się pomiędzy dolinami rzeki Brdy i Gwdy. Gmina Debrzno posiada status gminy miejsko-wiejskiej.

Gmina Debrzno graniczy z gminami: Kamień Krajeński, Sępólno Krajeńskie, Okonek, Czarne, Człuchów, Lipka. Gmina Debrzno liczy 9210 mieszkańców (wg stanu na rok 2014).

Obszar Miasta i Gminy Debrzno położony jest w makroregionie Pojezierze Południowopomorskie, w mezoregionie Pojezierze Krajeńskie oraz Dolina Gwdy.

Na ogólną powierzchnię gruntów w gminie (22 331 ha) składają się użytki rolne zajmujące ok. 14 716 ha (czyli 66 % całości), lasy i grunty leśne – 6 249 ha (28 %) oraz pozostałe grunty i nieużytki zajmujące razem 1366 ha (6 %). Gmina ma więc charakter rolniczy.

Na obszarze gminy występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Natura 2000 – PLH300047 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Debrzynki,
- Obszar Natura 2000 – PLH220066 – Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Dolina rzeki Szczyrzy,
- Rezerwat przyrody Miłachowo,
- pomniki przyrody ożywionej.

Gmina położona jest w obrębie korytarzy transportowych: Południowego (Malbork - Tczew - Starogard Gdański - Chojnice - Człuchów, droga krajowa nr 22 i linia kolejowa nr 203/204) oraz Zachodniego (Słupsk - Miastko - Szczecinek - Człuchów, drogi krajowe nr 21 i 25 oraz linia kolejowa nr 405). Przez obszar gminy biegną: droga krajowa nr 22 Kostrzyn - Człuchów - Chojnice - Czarlin - Elbląg, droga wojewódzka nr 188 Człuchów - Debrzno - Złotów - Piła oraz linia kolejowa nr 203 Tczew - Kostrzyn znaczenia państwowego.

Zaprojektowane w studium kierunki rozwoju Miasta i Gminy Debrznoi wyrażone, w określonych terenach funkcjonalnych, są zgodne z uwarunkowaniami wynikającymi ze stanu środowiska przyrodniczego, dziedzictwa kulturowego i aktualnego sposobu zagospodarowania terenu. Przy ich wydzieleniu, kryterium przyrodnicze było najważniejsze, dlatego nie ma konfliktu między warunkami przyrodniczymi, a projektowanym sposobem zagospodarowania.

Wszystkie przekształcenia środowiska będą miały charakter długotrwały, na ogół skumulowany uwarunkowany od kondensacji i tempa wprowadzanych zmian w zagospodarowaniu Miasta i Gminy Debrzno. Realizacja celów i kierunków przewidzianych w projekcie Studium pozwoli na poprawę jakości życia mieszkańców, warunków ochrony środowiska, a zwłaszcza środowiska wodnego oraz zapewni zrównoważony rozwój zagospodarowania uwzględniający, poza środowiskowym, również aspekt społeczny i gospodarczy.

Projekt studium został opracowany z uwzględnieniem potrzeby zachowania trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, równowagi biologicznej i zasad zrównoważonego rozwoju uwzględniającego prawa ludzi do korzystania ze środowiska przyrodniczego oraz obowiązek jego ochrony. Uwzględniono różne formy prawne ochrony przyrody i środowiska.

Wielotorowe wdrożenie projektu studium, przyczyni się do:

- utrzymania ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej obszarów o szczególnych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, które w strukturze gminy stanowią system przyrodniczy,
- wyeksponowanie w strukturze gminy obszarów o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych,
- poprawy jakości środowiska,
- wzrostu bezpieczeństwa ekologicznego.

Przyjęte w projekcie studium rozwiązania nie wpłyną negatywnie na cel i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000.

Nie występuje konieczność przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Spis tabel

Tabela 1. Regionalizacja fizyczno-geograficzna na terenie Miasta i Gminy Debrzno	27
Tabela 2. Zasoby kopalin na terenie Gminy Debrzno.....	32
Tabela 3. Jednolite Części Wód Podziemnych 28 na terenie Gmin i Miasta Debrzno	36
Tabela 4. Jednolite Części Wód Podziemnych 36 na terenie Gminy Debrzno.....	37
Tabela 5. Jednolite Części Wód Podziemnych 37 na terenie Gminy Debrzno.....	38
Tabela 6. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Debrzno	44
Tabela 7. Wykaz stanowisk archeologicznych	46
Tabela 8. Cmentarze w wojewódzkiej ewidencji zabytków w Mieście i Gminie Debrzno	73
Tabela 9. Klasyfikacja stref województwa pomorskiego ze względu na poszczególne zanieczyszczenia pod kątem ochrony zdrowia.....	76
Tabela 10. Terenie woj. pomorskiego monitorowanych przez PIG-PIB w 2014 roku (źródło: PIG-PIB).....	78
Tabela 11. Klasyfikacja wód i stężeń wskaźników warunkujących ocenę w przekrojach monitoringu krajowego PIG-PIB na terenie województwa pomorskiego w 2014 roku (Źródło: PIG-PIB).....	79
Tabela 12. Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.....	87
Tabela 13. Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla miejsc dostępnych dla ludności terenów oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych, dla miejsc dostępnych dla ludności.....	88

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie Miasta i Gminy Debrzno na tle podziału fizyczno-geograficznego Polski	28
Rysunek 2. Lokalizacja gminy Debrzno na tle województwa pomorskiego i powiatu człuchowskiego	29
Rysunek 3. Użytkowanie terenu na terenie miasta i gminy Debrzno.....	29
Rysunek 4. Mapa geologiczna dla Miasta i Gminy Debrzno	31
Rysunek 5. Lokalizacja złóż kruszywa na terenie gminy Debrzno.....	33
Rysunek 6. Położenie Miasta i gminy Debrzno na tle występowania GZWP	35
Rysunek 7. Lokalizacja miasta i gminy Debrzno na tle JCWPd	35
Rysunek 8. Profile JCWPd Nr 28	36
Rysunek 9. Profile JCWPd Nr 36	37
Rysunek 10. Profile JCWPd Nr 37	38
Rysunek 11. Mapa hydrogeologiczna dla Gminy Debrzno.....	39
Rysunek 12. Strefy energetyczne wiatru wg Haliny Lorenc.....	40
Rysunek 13. Przebieg korytarzy ekologicznych	46